

CHAPTER

3

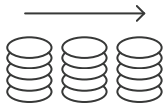
การดำเนินงานสำคัญ
ตามพันธกิจของ รปท.
ในปี 2566

- \ สร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินการตามพันธกิจ มุ่งรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงิน
- \ พัฒนานวัตกรรมเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และสร้างโอกาสเติบโตภายใต้กระแสดิจิทัล
- \ คำนึงถึงการพัฒนาย่างยั่งยืน
- \ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน
- \ เสริมความเข้มแข็งภายในองค์กร

สร้างความเชื่อมั่น
ในการดำเนินการตามพันธกิจ
มุ่งรักษาเสถียรภาพ
ของระบบเศรษฐกิจการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การรักษาเสถียรภาพ เศรษฐกิจการเงิน

\ การดำเนินนโยบายการเงิน

ธปท. ดำเนินนโยบายการเงินเพื่อดูแลให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน และรักษาเสถียรภาพราคาและเสถียรภาพระบบการเงิน โดยในปี 2566 เศรษฐกิจไทยยังอยู่ในทิศทางฟื้นตัว แม้ภาคการส่งออกและภาคการผลิตชะลอลง โดยแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญมาจากภาคท่องเที่ยว และการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2565 ประกอบกับการจ้างงานและค่าจ้างแรงงานที่ปรับเพิ่มขึ้น และกระจายตัวในหลายสาขาธุรกิจมากขึ้น

ในส่วนของเสถียรภาพด้านราคา อัตราเงินเฟ้อทั่วไปลดลงและเฉลี่ยอยู่ในกรอบเป้าหมายที่ 1-3% เนื่องจากราคาน้ำมันโลกปรับลดลง มาตรการลดค่าครองชีพของภาครัฐ และการส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาที่ลดลง อย่างไรก็ดี เงินเฟ้อยังมีปัจจัยที่ต้องติดตามในปี 2567 โดยอัตราเงินเฟ้ออาจเบี่ยงเบนจากที่ประเมินไว้จากความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาลงงาน ผลกระทบของปรากฏการณ์เอลนีโญต่อราคาอาหาร และความต่อเนื่องของมาตรการลดค่าครองชีพของภาครัฐ

ระบบการเงินโดยรวมมีเสถียรภาพ แต่ต้องติดตามความเสี่ยงจากความสามารถในการชำระหนี้ที่ลดลงของครัวเรือนกลุ่มเปราะบาง ธุรกิจ SMEs และธุรกิจในบางอุตสาหกรรม และความสามารถในการระดมทุนของภาคธุรกิจที่มีต้นทุนการระดมทุนสูงขึ้นตามภาวะการเงินที่ตึงตัวขึ้น

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประเมินว่าในบริบทที่เศรษฐกิจทยอยฟื้นตัว นโยบายการเงินควรดูแลให้อัตราเงินเฟ้ออยู่ในกรอบเป้าหมายอย่างยั่งยืน และช่วยรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจในระยะยาว รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถของนโยบายการเงินในการรองรับความไม่แน่นอนในระยะข้างหน้า จึงเห็นควรให้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยขึ้นครั้งละ 0.25% จำนวน 5 ครั้งจาก 1.25% มาอยู่ 2.50% ณ การประชุมครั้งที่ 5 วันที่ 27 กันยายน 2566 และคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายมาจนถึงสิ้นปี 2566

ดร.ปิติ ดิษยทัต ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน แถลงข่าวผลการประชุม กนง. ว่าด้วยเรื่องการดำเนินนโยบายการเงินที่คำนึงถึงกลุ่มเปราะบางเพื่อให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพและเติบโตอย่างยั่งยืน

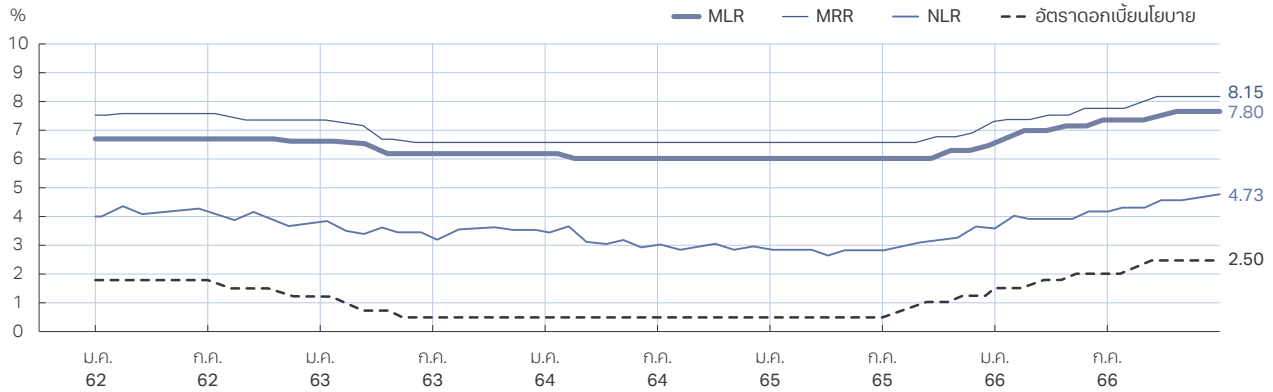
การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างค่อยเป็นค่อยไปส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์และอัตราผลตอบแทนตราสารหนี้ทยอยปรับขึ้นอย่างสอดคล้องกัน ขณะที่การระดมทุนของภาคเอกชนยังดำเนินได้ต่อเนื่องทั้งในตลาดสินเชื่อและตลาดตราสารหนี้ โดยธนาคารพาณิชย์ทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้อ้างอิงเฉลี่ยคิดเป็นอัตราการส่งผ่าน 61%⁶ ซึ่งใกล้เคียงกับการส่งผ่านในวัฏจักรการปรับขึ้นดอกเบี้ยในอดีตที่ 56%⁷ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (Minimum Loan Rate: MLR) มีอัตราการส่งผ่านราว 70% ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate: MRR) มีอัตราการส่งผ่านราว 50% เนื่องจากธนาคารพาณิชย์อยากช่วยลดทอนผลกระทบต่อลูกค้ารายย่อยที่ส่วนใหญ่กู้ยืมโดยอ้างอิง MRR

แม้ต้นทุนทางการเงินจะสูงขึ้นบ้าง แต่ธุรกิจโดยรวมยังระดมทุนได้ สะท้อนจากปริมาณสินเชื่อธุรกิจและตราสารหนี้ภาคเอกชนรวมกันยังขยายตัวจากปีก่อน อย่างไรก็ตาม การขยายตัวส่วนใหญ่มาจากฝั่งตราสารหนี้เป็นหลัก ขณะที่สินเชื่อธุรกิจหดตัว ทั้งนี้ การหดตัวของสินเชื่อธุรกิจส่วนหนึ่งเป็นผลจากการทยอยชำระคืนหนี้ของธุรกิจหลังจากที่สินเชื่อขยายตัวสูงในช่วงวิกฤตโควิด 19 ประกอบกับการสิ้นสุดของมาตรการช่วยเหลือทางการเงิน ส่งผลให้ปริมาณสินเชื่อกลับเข้าสู่แนวโน้มในอดีตช่วงก่อนโควิด 19

⁶ การคิดอัตราการส่งผ่านของอัตราดอกเบี้ยนโยบายไปยังอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ไม่รวมผลของการปรับขึ้น FIDF fee มาอยู่ที่ 0.46%

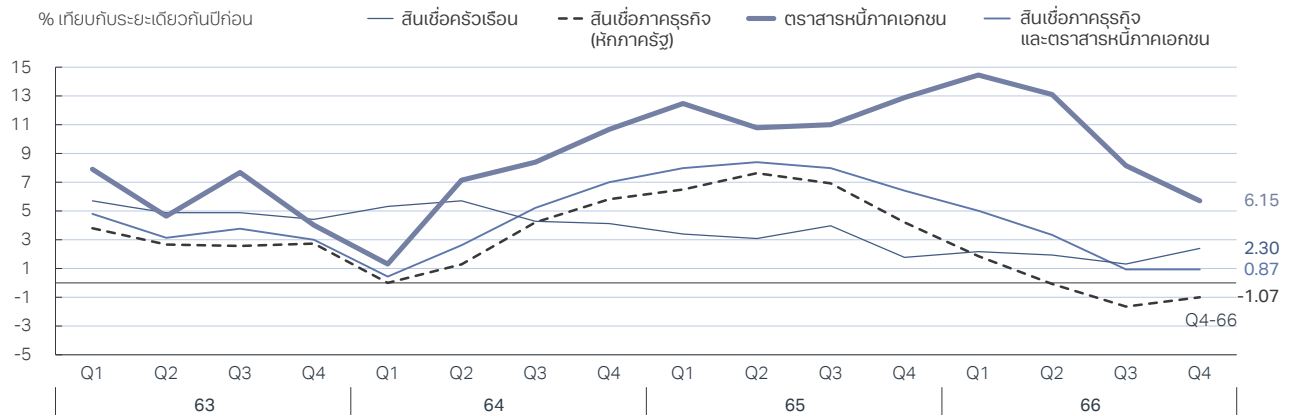
⁷ ค่าเฉลี่ยจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในช่วงการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายปี 2547-2549 และปี 2553-2554

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์

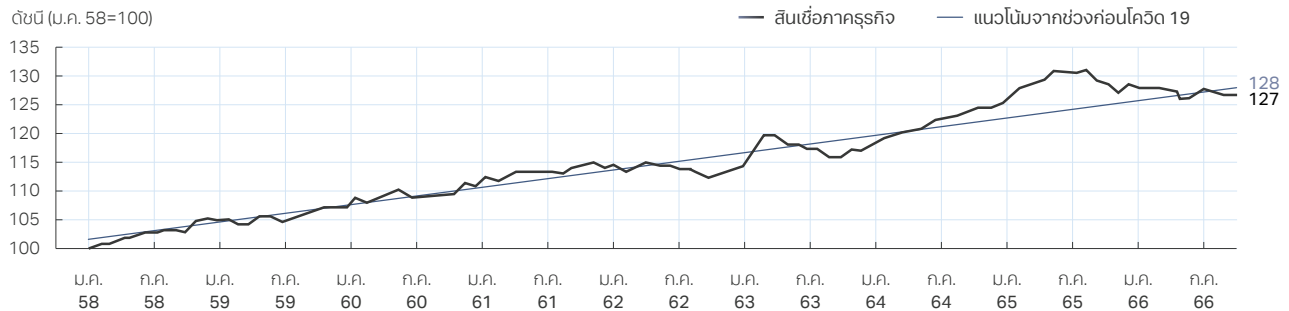
หมายเหตุ : (1) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้เฉลี่ยรายเดือนของธนาคารพาณิชย์ 14 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 28 ธ.ค. 66) ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือน ก.ย. 66 ธนาคารไทยเครดิตเป็นธนาคารพาณิชย์เพิ่มจากเดิมที่มี 13 แห่ง (2) NLR (new loan rate) คือ อัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อที่ปล่อยใหม่ (3) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นเป็นผลจากการขึ้น FIDF fee กลับมาอยู่ที่ 0.46% และการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย
ที่มา : ธปท.

การกู้ยืมของภาคธุรกิจและครัวเรือน

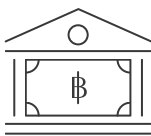

ที่มา : ธปท.

สินเชื่อภาคธุรกิจ

หมายเหตุ : แนวโน้มจากช่วงก่อนโควิด 19 ใช้ข้อมูล ม.ค. 58 - ก.พ. 63
ที่มา : ธปท.

\ การดำเนินการในตลาดการเงิน

การดำเนินการในตลาดการเงินของ ธปท. มีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินให้เคลื่อนไหวสอดคล้องกับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบายตามที่ กนง. กำหนด ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งผ่านนโยบายการเงินไปยังภาคส่วนต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ ธปท. ดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินโดยการปรับสภาพคล่องในตลาดการเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของระบบธนาคารพาณิชย์ ทั้งเพื่อการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในส่วนที่เป็นเงินฝาก กระแสรายวันที่ ธปท. ตามอัตราที่กำหนด และการชำระดุลการหักบัญชี (demand for settlement balances)

สภาพคล่องส่วนเกินในระบบการเงินไทยยังอยู่ในระดับสูง โดยสภาพคล่องส่วนเกินในปี 2566 ปรับเพิ่มขึ้นจากดุลภาครัฐที่ปรับลดลงเป็นสำคัญ ส่งผลให้ ธปท. ดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินเพิ่มขึ้น 60,429 ล้านบาท เทียบสิ้นปี 2565 โดยดำเนินการผ่านเครื่องมือหลัก 4 ประเภท ดังนี้

1 \ การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

การออกพันธบัตร ธปท. เป็นช่องทางหลักในการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินในระบบการเงิน และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ให้มีสภาพคล่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดย ธปท. พิจารณาออกพันธบัตรให้เหมาะสมกับปริมาณสภาพคล่องและภาวะตลาดในแต่ละช่วง รวมทั้งคำนึงถึงแผนการออกตราสารหนี้ของภาครัฐโดยรวมด้วย

ในปี 2566 อุปทานพันธบัตรภาครัฐโดยรวมยังอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง ธปท. จึงหารือสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) อย่างใกล้ชิดในการร่วมกันวางแผนการออกพันธบัตรรัฐบาล ตั๋วเงินคลัง และพันธบัตร ธปท. ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงอุปสงค์โดยรวมของการลงทุนในตลาดตราสารหนี้ ในการนี้ ธปท. ได้ปรับลดยอดคงค้างพันธบัตร ธปท. 172,656 ล้านบาท ส่งผลให้ยอดคงค้างพันธบัตร ธปท. ณ สิ้นปี 2566 อยู่ที่ 2,230,610 ล้านบาท หรือคิดเป็น 37% ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม

สำหรับแผนการออกพันธบัตร ธปท. ปี 2567⁸ ธปท. ยังให้ความสำคัญกับแผนการออกพันธบัตรภาครัฐในภาพรวม โดยปรับเพิ่มกรอบวงเงินขั้นต่ำของพันธบัตรอัตราดอกเบี้ยคงที่อายุ 3 เดือน และ 1 ปี ให้กลับเข้าสู่ระดับใกล้เคียงกับช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19 ซึ่งเป็นระดับที่สะท้อนความต้องการลงทุนพันธบัตรระยะสั้นที่เพิ่มขึ้น โดยได้คำนึงถึงอุปทานโดยรวมของพันธบัตรภาครัฐแล้ว นอกจากนี้ ธปท. ยังวางแผนออกพันธบัตรประเภทอัตราดอกเบี้ยลอยตัว (Floating Rate Bond: FRB) อิงอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงธุรกรรมซื้อคืนระยะข้ามคืน (Thai Overnight Repurchase Rate: THOR) ต่อเนื่องจากปี 2566 เพื่อส่งเสริมการใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง THOR ในธุรกรรมการเงินและเพิ่มทางเลือกการลงทุนในตลาดตราสารหนี้

⁸ รายละเอียดแผนการออกพันธบัตร ธปท. ปี 2567 สามารถดูเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.bot.or.th/th/news-and-media/news/news-20240112.html>

2 \ การทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี

ธปท. ทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase: BRP) กับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งเป็นคู่ค้า (BRP Primary Dealers: BRP PDs) เพื่อปรับสภาพคล่องในแต่ละวันให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเฉพาะการปรับสภาพคล่องระยะสั้นจากผลของการรับจ่ายเงินของภาครัฐ หรือจากปัจจัยด้านฤดูกาล อาทิ ความต้องการธนบัตรออกใช้หมุนเวียน โดย ธปท. ทำธุรกรรม BRP ระยะข้ามคืน (overnight) ที่อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (fixed-rate tender) เพื่อส่งสัญญาณนโยบายการเงินให้สอดคล้องกับที่ กนง. กำหนด และทำธุรกรรม BRP ที่ยาวกว่าระยะข้ามคืน (term BRP) ในลักษณะ variable-rate tender โดย BRP PDs เป็นผู้เสนอส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (spread) สำหรับใช้อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ซึ่งทำให้อัตราผลตอบแทนรวมของธุรกรรมที่ยาวกว่าระยะข้ามคืนแปรผันตามอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงอายุของธุรกรรมนั้น

ธปท. ทำธุรกรรม BRP ในช่วงเช้าของทุกวันทำการ⁹ กับ BRP PDs ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางส่งผ่านสภาพคล่องระหว่าง ธปท. กับสถาบันการเงินอื่นหรือธุรกิจเอกชน ผ่านธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo) และ/หรือตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารโดยไม่มีหลักประกัน (uncollateralized interbank market) กลไกการส่งผ่านสภาพคล่องดังกล่าวช่วยสนับสนุนการพัฒนาลาดการการเงิน รวมทั้งส่งเสริมการกู้ยืมในตลาดเงิน โดยเฉพาะธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชนให้มีแนวปฏิบัติที่มีความรัดกุมสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ปี 2566 ธปท. เพิ่มการดูดซับสภาพคล่องผ่านธุรกรรม BRP จำนวน 225,902 ล้านบาท ส่งผลให้ยอดคงค้างธุรกรรม BRP ณ สิ้นปี 2566 อยู่ที่ 2,751,807 ล้านบาท คิดเป็น 45% ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม

3 \ การทำธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ

ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นเครื่องมือที่ใช้เสริมเครื่องมืออื่น ๆ ในการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินซึ่งดำเนินการตามความเหมาะสมของภาวะตลาด ในปี 2566 ธปท. ได้ปรับลดยอดคงค้างธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศในรูปสกุลเงินบาท 8,002 ล้านบาท ส่งผลให้ยอดคงค้างธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ ณ สิ้นปี 2566 อยู่ที่ 1,066,352 ล้านบาท หรือเทียบเท่ากับฐานคงค้างการซื้อเงินดอลลาร์สหรัฐ ล่วงหน้าสุทธิจำนวน 30,340 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็นประมาณ 18% ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม

4 \ การทำธุรกรรมซื้อขายขาด/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐ

ธปท. สามารถปรับสภาพคล่องในระบบการเงินแบบถาวรผ่านการทำธุรกรรมซื้อขายขาด/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐกับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งเป็นคู่ค้า (e-outright counterparties) ในปี 2566 ธปท. ซื้อตราสารหนี้ภาครัฐรวม 82,592 ล้านบาท ขณะที่พันธบัตรภาครัฐที่ ธปท. ถือครองครบกำหนดจำนวน 101,094 ล้านบาท ทำให้สุทธิ ธปท. ถือครองพันธบัตรภาครัฐลดลง 18,502 ล้านบาท

นอกจากการดำเนินงานในตลาดการเงินข้างต้น ธปท. ยังมีหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวันที่มีลักษณะเป็นหน้าต่างตั้งรับ (standing facility) ซึ่งเปิดให้สถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่องหรือมีสภาพคล่องส่วนเกิน ณ สิ้นวัน สามารถกู้ยืมหรือฝากเงินได้ในระยะข้ามคืน (overnight) ที่อัตราดอกเบี้ยที่สูงหรือต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 0.50% ต่อปีตามลำดับ โดยหน้าต่างดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยจำกัดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน ทั้งนี้ ในปี 2566 ธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นธุรกรรมฝากเงินเฉลี่ยประมาณ 4,524 ล้านบาทต่อวัน

⁹ ยกเว้นในวันประชุม กนง. ที่ ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ในช่วงบ่าย หลังการแถลงผลการประชุม กนง.

การพัฒนาตลาดการเงิน

ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา ธปท. และผู้ร่วมตลาดได้ร่วมกันเตรียมความพร้อมรองรับการหยุดเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง Thai Baht Interest Rate Fixing (THBFIX) โดยมีการพัฒนาอัตราดอกเบี้ย Thai Overnight Repurchase Rate (THOR) ขึ้นในปี 2563 ซึ่งมีสภาพคล่องสูงขึ้นตามลำดับ ในส่วนของธุรกรรมทางการเงินที่เคยอ้างอิง THBFIX มีการปรับสัญญาไปใช้อัตราดอกเบี้ยอื่นทดแทน ด้วยความร่วมมืออันดีจากผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคสถาบันการเงินและภาคเอกชน ส่งผลให้การยุติการเผยแพร่ THBFIX ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2566 ผ่านไปได้อย่างราบรื่น โดยไม่ส่งผลกระทบต่อตลาดการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

แล้วใช้อัตราดอกเบี้ยอะไรแทนได้บ้าง

	THOR	Fallback Rate (THBFIX)
คืออะไร?	อัตราดอกเบี้ยตัวใหม่ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงสำหรับธุรกรรมในตลาดการเงินไทย	เป็นอัตราดอกเบี้ยที่จัดทำขึ้นชั่วคราวโดยพยายามให้เทียบเคียงได้กับ THBFIX
ข้อดี	➡ เคลื่อนไหวตามดอกเบี้ยนโยบายสอดคล้องตามภาวะเศรษฐกิจในประเทศ ➡ บิดเบือนได้ยาก เพราะคำนวณจากธุรกรรมจริงที่มีปริมาณมาก ➡ เป็นอัตราดอกเบี้ยที่จะเผยแพร่ต่อเนื่อง ดังนั้นไม่ต้องแก้ไขสัญญาเพื่อเปลี่ยนดอกเบี้ยหลายครั้ง ➡ อยากรับความเสี่ยง (hedge) สินเชื่อเพิ่มเติมก็ทำได้	➡ คำนวณโดยใช้หลักการเดียวกับ THBFIX เดิม ➡ ปรับสัญญาได้ง่ายหากเป็นสัญญาอนุพันธ์ภายใต้ ISDA
ข้อเสีย	สัญญาอนุพันธ์ต้องเจรจาปรับที่ละสัญญา (เสียเวลาหน่อย แต่ถ้าทำล่วงหน้าก็ทันนะ)	☹️ เผยแพร่ชั่วคราวถึง ณ สิ้นปี 2568 เท่านั้น ☹️ ถ้าไปใช้อ้างอิงในการทำสัญญาใหม่ไม่ได้ เช่น ไม่สามารถ hedge สินเชื่อใหม่เพิ่มได้ ☹️ ถ้าต้องการยกเลิกสัญญาสินเชื่อและอนุพันธ์เก่า จะลำบากในการหาราคาเพื่อยกเลิกสัญญา เพราะไม่มีใครใช้ Fallback Rate (THBFIX) ทำสัญญาใหม่กันแล้ว ดังนั้น ปีโอกาสที่ราคาอาจจะไม่ดี

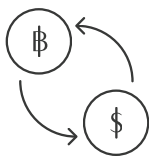
Fallback Rate (THBFIX)

ข้อเสียเยอะ ใช้อยาก แกรมต้องเปลี่ยนไป THOR อยู่ดีสินะ ...

ธปท. สื่อสารการเปลี่ยนไปใช้อัตราดอกเบี้ย THOR แทนการใช้ THBFIX

ANNUAL REPORT 2023

55

การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ธปท. ได้ดำเนินการผ่อนคลายหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงินตามแผนผลักดันให้เกิดระบบนิเวศตลาดอัตราแลกเปลี่ยนใหม่ (FX ecosystem) อย่างต่อเนื่อง โดยในเดือนกันยายน 2566 ได้ผ่อนคลายเกณฑ์การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident) กับสถาบันการเงินในประเทศเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและลดภาระด้านเอกสารหลักฐานให้ผู้ประกอบการต่างประเทศที่มีการค้าการลงทุนกับประเทศไทย ดังนี้

(1) ผ่อนคลายให้นิติบุคคลในต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจด้านการชำระเงิน สามารถเข้าร่วมโครงการ Non-resident Qualified Company (NRQC) โดยสามารถทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินบาทกับสถาบันการเงินในประเทศโดยไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐาน และสามารถฝากเงินบาทในบัญชีเงินบาทสำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (Non-resident Baht Account: NRBA) ได้ไม่จำกัดยอดคงค้าง
(2) ผ่อนคลายแนวปฏิบัติด้านเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรม ที่เกี่ยวข้องกับเงินบาทของ non-resident ประเภทอื่น ๆ ที่นอกเหนือจาก NRQC ให้ยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อให้ non-resident ที่มีการค้าการลงทุนในไทยสามารถทำธุรกรรมได้สะดวกขึ้น รวมทั้งเอื้อให้นักลงทุนต่างประเทศที่ลงทุนในหลักทรัพย์ไทย (end beneficiary) สามารถทำธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนกับสถาบันการเงินในประเทศได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องผ่านผู้รับฝากหลักทรัพย์ในต่างประเทศ

นอกจากการผ่อนคลายตามแผน FX ecosystem ข้างต้น ธปท. ยังได้ผ่อนคลายหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศในเดือนเมษายน 2566

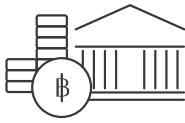
โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ สามารถแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ แสดงเป็นภาพผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือแสดงเป็น QR code แทนการแสดงใบอนุญาตไว้ในสถานที่ประกอบธุรกิจของตน เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระให้แก่ผู้ประกอบการ

นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการให้บริการผ่านสาขาและช่องทางอื่น ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสะดวกแก่ลูกค้าในการเข้าถึงบริการ และให้สามารถขึ้นทะเบียนเพื่อทดสอบการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการให้บริการ (sandbox) ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการเอื้อให้เกิดการพัฒนาทางการเงิน

สำหรับอนาคต ธปท. ยังอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนผ่อนคลายหลักเกณฑ์การโอนเงินออกนอกประเทศเพิ่มเติม เพื่อช่วยสนับสนุนการค้าการลงทุนของภาคธุรกิจ และช่วยให้ประชาชนทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศได้คล่องตัวมากขึ้น

คุณอลิศา มหาสันทนะ รองผู้ว่าการด้านเสถียรภาพการเงิน และคุณพิมพ์พันธ์ เจริญขวัญ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน พูดคุยกับสื่อมวลชนเกี่ยวกับความคืบหน้าการผลักดัน FX ecosystem ใหม่ เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2566

\\ การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการบริหารเงินสำรอง ระหว่างประเทศปี 2566

ตลาดการเงินโลกในปี 2566 เคลื่อนไหวผันผวนจากปัจจัยหลัก 4 ประการ ได้แก่

- (1) ธนาคารกลางหลักดำเนินนโยบายการเงินแบบ data-dependent มากขึ้น นำไปสู่การคาดการณ์ของตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มปรับลดลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป
- (2) สถานการณ์การฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีนจากสถานการณ์โควิด 19 ไม่ราบรื่นตามคาด ประกอบกับตลาดอสังหาริมทรัพย์โดยรวมยังซบเซา
- (3) ความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ในภาคธนาคารของสหรัฐฯ ในครึ่งปีแรก ที่มีแนวโน้มเกิดความเสี่ยงเชิงระบบ (systemic risk) และอาจนำไปสู่เศรษฐกิจถดถอย (recession risk)
- (4) สถานการณ์ความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังทวีความรุนแรงต่อเนื่อง อาทิ ความขัดแย้งในตะวันออกกลางและทะเลแดง

จากความท้าทายดังกล่าว ธปท. จึงต้องติดตามพัฒนาการทางเศรษฐกิจการเงินโลกอย่างใกล้ชิด และวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างรอบด้าน นำไปสู่การปรับสัดส่วนการลงทุนอย่างรอบคอบและรัดกุม ภายใต้หลักการลงทุนในสินทรัพย์ที่มั่นคง ปลอดภัย และสภาพคล่องสูง โดยพิจารณาผลตอบแทนสูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยงที่กำหนด (risk-adjusted return) ทั้งนี้ ธปท. เน้นกระจายการลงทุนไปยังประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจการเงินทั้งในระยะกลางและระยะยาวที่ดี โดยคำนึงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก อีกทั้งมีการขยายขอบเขตเครื่องมือการลงทุนเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและรับมือกับความผันผวนในตลาดการเงินโลก ท่ามกลางความไม่แน่นอนจากช่วงเปลี่ยนผ่านของการดำเนินนโยบายการเงิน

งานยกระดับข้อมูลเชิงลึก ผ่านโครงการ Business Liaison Program และเครื่องซีคิวมิภาค

หลังสถานการณ์โควิด 19 คลี่คลายลง เศรษฐกิจไทยทยอยฟื้นตัวเป็นลำดับและต่อเนื่องถึงปี 2566 อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีความแตกต่างกันทั้งในมิติของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและในมิติของภูมิภาค รวมถึงยังมีความท้าทายจากปัจจัยทั้งภายในและนอกประเทศ อาทิ ความไม่แน่นอนของการจัดตั้งรัฐบาล หลังการเลือกตั้ง การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ทำให้การติดตามและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจจากข้อมูลตัวเลขเชิงสถิติอาจไม่เพียงพอ ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ถูกต้อง ชัดเจน และทันการณ์ จึงมีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้ กนง. เห็นภาพเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน และนำไปประกอบการพิจารณา ดำเนินนโยบายที่เหมาะสม

ธปท. ลงพื้นที่พบผู้ประกอบการภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึกในพื้นที่

1 \ การจับชีพจรและประเมินภาวะเศรษฐกิจ

ธปท. ให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจการเงินที่เกิดขึ้นจริงอย่างรอบด้านและทันการณ์ รวมทั้งการรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากภาคธุรกิจและประชาชน จึงได้ริเริ่มโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและธุรกิจ (Business Liaison Program: BLP) ในปี 2547 และดำเนินมาอย่างต่อเนื่องตลอด 20 กว่าปีที่ผ่านมา ในปี 2566 ธปท. รวมทั้งสำนักงานภาค 3 แห่ง (ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้) ได้พูดคุยกับภาคธุรกิจราว 800 รายทั่วประเทศ ใน 10-15 สาขาเศรษฐกิจหลัก เช่น ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจท่องเที่ยว และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง ตลอดจนธุรกิจแพลตฟอร์มและออนไลน์

การแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตรงกับผู้ประกอบการทำให้ ธปท. เข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในเศรษฐกิจมากขึ้น และสามารถปรับมาตรการให้ตอบโจทย์ผู้ประกอบการได้มากขึ้น เช่น การขยายระยะเวลามาตรการสินเชื่อฟื้นฟูและสินเชื่อเพื่อการปรับตัวต่อไปอีก 1 ปี จากเดิมที่จะสิ้นสุดวันที่ 9 เมษายน 2566 เป็นวันที่ 9 เมษายน 2567 เพื่อให้ลูกหนี้ที่ยังคงได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ได้รับความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง รวมถึงเพื่อเสริมสภาพคล่องให้กับธุรกิจที่ต้องการปรับตัว จำนวน 65,864 ราย

“

ในอดีตเราเจอการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกทาง แต่การลงพื้นที่ภาคสนามของ รพท. เพื่อทำความเข้าใจเชิงลึกว่าผู้ประกอบการ SMEs มีปัญหาและต้องการอะไร ชวนำทางนโยบายให้ไปถูกทางและตรงจุด ทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยได้รับประโยชน์มากขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่ดี ที่ถูกต้อง และอยากสนับสนุนให้ รพท. ทำต่อไป

”

คุณสมบุรณ์ พิทยรังสฤษฏ์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทไทยเซ็นทรัลเคมีคัลส์ จำกัด

2 \ การพัฒนาเครื่องชี้เร็วเศรษฐกิจภูมิภาค

รพท. พัฒนาเครื่องมือข้อมูลและเครื่องชี้ที่เน้นเชิงลึกและทันการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นประโยชน์และสนับสนุนการพัฒนาในพื้นที่ อาทิ จัดทำ “เครื่องชี้เร็วเศรษฐกิจภูมิภาค (BOT Regional Activity Tracker: BOT RAT)” ที่นำข้อมูลแบบใหม่มาช่วยจับชีพจรเศรษฐกิจในระยะสั้นและศึกษาจัดทำ “ประมาณการแนวโน้มเศรษฐกิจภูมิภาค

หรือ GRP ในอีก 2 ปีข้างหน้า” ที่ครอบคลุมการพัฒนาดัชนีความเป็นอยู่ของคนในภูมิภาค (well-being Index) เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ และหน่วยงานภาครัฐที่สามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ไปประกอบการวางแผนนโยบายด้านเศรษฐกิจ

รพท. พุดคุยเรื่องเศรษฐกิจกับผู้ประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3 \ การสร้างความรู้ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการผลักดันการพัฒนาท้องถิ่น

นอกจากการจับชีพจรและประเมินภาวะเศรษฐกิจ สำนักงานภาคยังจัดทำบทวิเคราะห์และงานศึกษาเชิงลึกในประเด็นเชิงโครงสร้างที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและภูมิภาค เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจต่อสาธารณะ และช่วยสนับสนุนการวางแผนเชิงนโยบายของผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมถึงการดำเนินนโยบายของ ธปท. ที่สำคัญ

“

ภาคเอกชนก็รู้สึกอุ่นใจที่มีแบงก์ชาติอยู่ในภาคอีสาน ทุก ๆ เดือน เราจะมีประชุมร่วมกันของผู้ประกอบการ แบงก์ชาติก็มาเข้าร่วมรับฟัง ตลอดจนให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น เรื่องสิทธิประโยชน์ด้านภาษี ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อนักธุรกิจในพื้นที่ภาคอีสาน

”

คุณเข็มชาติ สมใจวงศ์
ประธานกิตติมศักดิ์ หอการค้าจังหวัดขอนแก่น

4 \ งานสัมมนาวิชาการสำนักงานภาค

การจัดสัมมนาวิชาการเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสื่อสารทิศทางเศรษฐกิจการเงินและการดำเนินนโยบายของ ธปท. และสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาค โดยสำนักงานภาคทั้ง 3 แห่งได้จัดสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่โดยเฉพาะ ได้แก่ สำนักงานภาคเหนือผ่านหัวข้อ “ยกระดับเศรษฐกิจเหนือ คว่าโอกาสบนโลกแห่งความท้าทาย” สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านหัวข้อ “ขับเคลื่อนภาคเกษตรอีสานให้เปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน” และสำนักงานภาคใต้ผ่านหัวข้อ “ขับเคลื่อนเศรษฐกิจใต้ ด้วยพลังคนรุ่นใหม่”

นอกจากนี้ ในปี 2566 สำนักงานภาคทั้ง 3 แห่งยังได้ริเริ่มจัดงานสัมมนาวิชาการสัญจร เพื่อเป็นการสื่อสารและเข้าถึงประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ให้ทั่วถึงมากขึ้น โดยนำเสนองานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่โดยเฉพาะ ได้แก่ “ยกระดับเศรษฐกิจ สู่การพัฒนาภาคเหนือตอนล่างอย่างยั่งยืน” “ท้องถิ่นชวนคุย ชวนคิด สร้างเศรษฐกิจอีสานใหม่” และ “ยกระดับทุเรียนใต้ ด้วยเทคโนโลยีและเกษตรกรยุคใหม่”

งานสัมมนาวิชาการและงานสัมมนาวิชาการสัญจร ของสำนักงานภาคทั้ง 3 แห่งของ ธปท.

BOX 3 | เพราะประเทศไทยไม่ใช่แค่กรุงเทพฯ : ความเป็นอยู่ของคนทั่วไทย ไม่มีใครสำคัญน้อยกว่ากัน

ทำไมประเทศไทยไม่ใช่แค่กรุงเทพฯ?

แม้การเติบโตทางเศรษฐกิจจะมีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงเทพฯ ภาคกลาง และภาคตะวันออก สูงถึง 3 ใน 4 ของประเทศ ขณะที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคเหนือ อีสาน และได้มีเพียง 1 ใน 4 ของประเทศ แต่รู้หรือไม่ว่า “คน” 2 ใน 3 ของประเทศ อยู่ที่ภาคเหนือ อีสาน และได้ นอกจากนี้ ทั้ง 3 ภาคยังมีความสำคัญมากในบางมิติ เช่น กว่า 80% ของแรงงานเกษตรทั้งประเทศอยู่ที่ 3 ภูมิภาค และภาคใต้เพียงแห่งเดียวรวบรวมได้และนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนสูงถึงประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศจึงไม่น่าแปลกใจที่หลายหน่วยงาน รวมถึง ธปท. ต้องมีสาขาอยู่ที่ภูมิภาคด้วย โดยสำนักงานภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา เป็นแห่งแรกที่ตั้งขึ้นเมื่อปี 2507 รวมอายุ 60 ปี ถ้าเป็นคนก็เกษียณพอดี แต่แบงก์ชาติเกษียณไม่ได้ กลับต้องเปลี่ยนแปลงการทำงานให้เร็วขึ้น เผชิญความท้าทายมากขึ้น และพบปะผู้คนให้หลากหลายขึ้น เหมือนคนที่ยังหนุ่มสาว

ในปีที่ผ่านมา ทั้ง 3 สำนักงานภาคได้ปรับการทำงานเป็นด้านหน้าลงพื้นที่ รับฟัง พูดคุยกับผู้คนในท้องถิ่นหลัก ๆ ใน 3 ระดับ

1 \ ระดับประชาชน

ยอมรับว่าที่ผ่านมายังมีช่องว่างอยู่มาก โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ห่างไกลยังไม่ค่อยรู้จัก ธปท. ในปีที่ผ่านมา สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงร่วมกับธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ลงพื้นที่กองทุนหมู่บ้านในจังหวัดหนองบัวลำภู ครอบคลุมทั้ง 717 หมู่บ้าน เพื่อให้ความรู้ทางการเงินและการแก้หนี้ รวมถึงเตือนภัยทางการเงินให้แก่ชาวบ้านด้วย ขณะที่สำนักงานภาคเหนือได้ให้ความรู้กับประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 17 จังหวัด และเจ้าหน้าที่คลังจังหวัดใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและสามารถให้คำแนะนำประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี และจะขยายผลไปภาคเหนือตอนล่างในปี 2567 ทางด้านสำนักงานภาคใต้ก็มีการให้ความรู้ทางการเงินผ่านคลังจังหวัดครอบคลุมทั้ง 14 จังหวัดด้วยเช่นกัน

ด้านภัยทางการเงิน ชาวบ้านมักตกเป็นเหยื่อผ่านการคลิกลิงก์ปลอมที่หลอกว่าส่งมาจากหน่วยงานรัฐหรือสถาบันการเงินแล้วโดนดูดเงินออกจากบัญชี เพราะชาวบ้านค่อนข้างกลัวหน่วยงานภาครัฐ พอเป็นแบบนี้จึงต้องยังสื่อสารเรื่องภัยการเงิน โดยให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่เข้าถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ได้แก่ (1) ใช้ภาษาถิ่น อยู่คำเมือง แหลงใต้ (2) ใช้ influencer ที่เข้าถึงชาวบ้าน เช่น ภาคใต้มีชาวมุสลิมอาศัยอยู่เยอะก็ใช้ influencer ที่เป็นคนมุสลิมด้วยกัน ทางภาคเหนือสื่อสารผ่านพระสงฆ์ ซึ่งเป็นที่นับถือและเข้าถึงชาวบ้าน เช่น พระอาจารย์พโยโชค วัดห้วยปลากั้ง ตู๋ลูกสมศักดิ์ พระนักเทศน์ รวมทั้งถวายเป็น “คัมภีร์ไบเบิล” ให้กับพระสงฆ์ตามวัดต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเตือนภัยประชาชน (3) ช่องทางที่เข้าถึงคนในพื้นที่ เช่น วิทยุหมู่บ้าน อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้านและชุมชน (อป. มช.) และ TikTok ซึ่งกำลังได้รับความนิยม

ธปท. ถวายข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์
เรื่องภัยทางการเงินแด่พระนักเทศน์วัดห้วยปลากั้ง จ.เชียงราย

ธปท. ลงพื้นที่ให้ความรู้ทางการเงิน
ในโครงการจัดการเงินดีเพื่อชุมชนที่ จ.สงขลา

ธปท. ลงพื้นที่กองทุนหมู่บ้านใน จ.หนองบัวลำภู
เพื่อให้ความรู้เรื่องภัยทางการเงิน

2 \ระดับธุรกิจ

ธปท. ให้ข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เป็นประโยชน์ต่อคนทำธุรกิจมาอย่างยาวนาน โดยในปี 2566 ที่ผ่านมาได้เพิ่มความเข้มข้นขึ้นอีก 2 เรื่อง ได้แก่ (1) การทำประมาณการแนวโน้มเศรษฐกิจภูมิภาค เพื่อให้ธุรกิจใช้ประกอบการวางแผนธุรกิจในปีถัดไป และพัฒนาดัชนีความเป็นอยู่ของคนในภูมิภาค (well-being Index) และ (2) การเป็นศูนย์กลางสร้างเครือข่ายให้คนในพื้นที่ เช่น สำนักงานภาคได้จัดเวิร์กช็อป

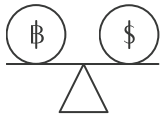
ให้คนปลูกทุเรียนมาแลกเปลี่ยนความรู้ หลังจากเกษตรกรมาฟังแล้วก็ชวนกันไปดูงานต่อที่สวนทุเรียนในภาคตะวันออก เพราะอยากไปเรียนรู้เพิ่มเติม ขณะเดียวกันก็มีนักวิชาการที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีโดรนเพื่อวิเคราะห์โรคพืชแล้วยังไม่รู้ว่าจะเผยแพร่ในวงกว้างได้อย่างไร แต่หลังจากที่ได้มาร่วมงานดังกล่าว ก็มีโอกาสนลงพื้นที่ไปแลกเปลี่ยนความรู้กับชาวสวนตัวจริง

3 \ระดับองค์กร

เป็นอีกเรื่องที่ ธปท. ทำมาอย่างต่อเนื่อง โดย stakeholders ในพื้นที่ให้การยอมรับว่า ธปท. มีความเป็นกลาง จึงขอฟังความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่น แนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ในด้านธุรกิจ แม้สำนักงานภาคทั้ง 3 แห่งของ ธปท. ไม่สามารถรู้และเข้าใจได้เท่ากับภาคธุรกิจ แต่ใช้จุดแข็งคือเห็นข้อมูลทางเศรษฐกิจและวิเคราะห์ลงรายละเอียดในแต่ละภาคเศรษฐกิจได้ ด้วยเหตุนี้ สำนักงานภาคจึงต้องทำการศึกษาเชิงพื้นที่อยู่ตลอดเช่นภาคเหนือศึกษา “โอกาสทางเศรษฐกิจภาคเหนือจากการเข้ามาของ digital nomad” เพราะเชียงใหม่ติดอันดับ 3 ของโลกในการเป็นเมือง

ที่เหมาะสมกับการทำงานแบบไร้ออฟฟิศ และอันดับที่ 16 ของโลกของเมืองที่ digital nomad ให้ความสนใจ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ธปท. ลงพื้นที่รับฟังคนท้องถิ่นเพื่อนำความคิดเห็นอันมีค่ามาปรับใช้ในการทำงาน และสำนักงานภาคจะยังดำเนินการโครงการต่าง ๆ ต่อไปเพื่อให้เข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศมากยิ่งขึ้น และนำกลับมาพัฒนาหรือปรับนโยบายของ ธปท. เพื่อดูแลความเป็นอยู่ของคนในทุกภูมิภาค

การรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน

1 \ การออกหลักเกณฑ์และแนวนโยบายกำกับดูแลสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)

ธปท. ปรับปรุงและออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลระบบสถาบันการเงินให้มีความยั่งยืนและมั่นคง สอดรับกับแนวโน้มและบริบททางเศรษฐกิจของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป โดยส่งเสริมให้ทั้งสถาบันการเงินและ SFIs มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี และสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปดังนี้

1 \ การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

ธปท. อยู่ระหว่างการพิจารณาขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้ครอบคลุมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (Green-related Business) และปรับแนวทางการกำกับดูแลธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital: VC) ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ตามภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินของ ธปท. เพื่อช่วยสนับสนุนการปรับตัว

ของภาคธุรกิจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดย ธปท. อาศัยหลักการสร้างสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมและการกำกับดูแลความเสี่ยง ซึ่งปัจจุบันการดำเนินการในเรื่องนี้อยู่ในขั้นตอนเตรียมการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะชน

2 \ การปรับประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ

ธปท. ปรับประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติเพื่อสนับสนุนให้บริษัทบริหารสินทรัพย์เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของระบบสถาบันการเงิน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ของภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสาระสำคัญของการปรับประกาศ คือ การปรับปรุงเกณฑ์ด้านธรรมาภิบาลและการควบคุมภายใน เพื่อยกระดับการกำกับ

ดูแลบริษัทบริหารสินทรัพย์และป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงปรับปรุงเกณฑ์การถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายเพื่อให้บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องตามพันธกิจ ตลอดจนปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความชัดเจนขึ้นและลดภาระในการดำเนินงานที่เกินความจำเป็น

3 \ การจัดตั้งกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ SFIs

ธปท. ได้เร่งผลักดันการออกมาตรการส่งเสริมให้ SFIs และบริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถร่วมลงทุนในกิจการร่วมทุนได้เป็นการชั่วคราว เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ โดยกิจการร่วมทุนนี้จะให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ด้วยคุณภาพของ SFIs (ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน และได้รับผลกระทบเพิ่มเติมจากช่วงโควิด 19) เช่น ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ปรับค่างวดและเงื่อนไขการชำระหนี้ให้เหมาะสม ซึ่งจะช่วย

เพิ่มโอกาสให้กับลูกหนี้ในการจัดการหนี้และลดอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระยะถัดไป โดยมาตรการนี้จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ ปี 2567 ซึ่ง ธปท. กำหนดให้กิจการร่วมทุนดังกล่าวมีระยะเวลาดำเนินกิจการ 15 ปี และต้องจัดตั้งกิจการร่วมทุนให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2567

4 \ การกำหนดแนวทางการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อระบบในประเทศ

ธปท. ได้ปรับปรุงแนวทางการระบุและการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อระบบในประเทศ (Domestic Systemically Important Banks: D-SIBs) ตามรอบการทบทวนเป็นประจำทุก 3 ปี เพื่อให้การระบุ D-SIBs สะท้อนถึงความสำคัญต่อระบบได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์การเงินในระยะข้างหน้า และความสำคัญของการทำธุรกรรมดิจิทัลที่มีแนวโน้มสูงขึ้น รวมทั้งความสำคัญเชิงระบบในมิติอื่น ๆ เพิ่มเติม ธปท. จึงจะเพิ่มปัจจัยพิจารณาหลัก ภายใต้กรอบการชี้วัดเดิม¹⁰ เช่น (1) ด้านความเชื่อมโยงทางอ้อมระหว่างธนาคารพาณิชย์ผ่านการให้สินเชื่อหรือลงทุนกับกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อระบบการเงิน (Systemically

important Corporate: SiCorp) รายเดียวกัน และ (2) ด้านการทดแทนกันได้และด้านโครงสร้างพื้นฐานของระบบสถาบันการเงิน โดยพิจารณาถึงการเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญให้กับ SMEs ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย และส่วนมากมีสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์เพียงแห่งเดียวทำให้การทดแทนกันทำได้ยาก นอกจากนี้ ยังพิจารณาด้านความสำคัญในการให้บริการทางการเงินพื้นฐานผ่าน mobile banking ซึ่งหากบริการหยุดชะงักจะส่งผลต่อผู้ใช้บริการในวงกว้าง โดยหลักเกณฑ์การประเมินที่ได้ทบทวนใหม่นี้ จะเริ่มใช้สำหรับการประเมิน D-SIBs ประจำปี 2567 เป็นต้นไป

5 \ หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์

ธปท. ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์ โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์และกลุ่มธุรกิจทางการเงินดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจได้รับผลขาดทุนจากการปรับคุณภาพเครดิตของคู่สัญญา (Credit Valuation Adjustment Risk: CVA Risk) เพิ่มเติมจากเดิมที่กำหนดให้ดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจได้รับความเสียหายจากการผิดนัดชำระหนี้ของคู่สัญญา (default risk) เท่านั้น เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์และกลุ่มธุรกิจทาง

การเงิน มีเงินกองทุนเพียงพอรองรับความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์ได้อย่างครบถ้วนสอดคล้องตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ ธปท. ได้กำหนดน้ำหนักความเสี่ยงเพื่อใช้คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ของคู่สัญญา ในกรณีที่มีการนำธุรกรรมอนุพันธ์ไปชำระราคาผ่านสำนักหักบัญชีกลางเพิ่มเติม เนื่องจากธนาคารพาณิชย์และกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้เริ่มนำธุรกรรมอนุพันธ์ไปชำระราคาผ่านสำนักหักบัญชีกลางมากขึ้น

6 \ หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับและธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ

ธปท. ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับเพื่อกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาให้สินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกันจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (responsible lending) รวมทั้งห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับและธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ เรียกเก็บดอกเบี้ย เบี้ยปรับ ค่าปรับ

ค่าบริการหรือค่าธรรมเนียมใด ๆ สำหรับกรณีผู้บริโภคไถ่ถอนหรือชำระคืนสินเชื่อก่อนครบกำหนด (prepayment fee) ทั้งจำนวนหรือบางส่วน เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการไถ่ถอนหรือชำระคืนสินเชื่อก่อนครบกำหนด หรือลดปัญหาอุปสรรคในการเปลี่ยนผู้ให้บริการ (refinance) ซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันของผู้ประกอบธุรกิจอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

¹⁰ กรอบการชี้วัดเดิมมี 4 ด้าน คือ ขนาด ความเชื่อมโยง การทดแทนกันได้และโครงสร้างพื้นฐานของระบบสถาบันการเงิน และความซับซ้อน

2 \ การกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน

ธปท. ยังให้ความสำคัญในการยกระดับการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง (ongoing supervision) เพื่อให้สามารถติดตามความเสี่ยงได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และสามารถดำเนินการทันทีเพื่อปิดความเสี่ยงที่มีต่อระบบสถาบันการเงิน โดย ธปท. ต่อยอดการพัฒนากระบวนการและเครื่องมือต่าง ๆ ที่สนับสนุนงานกำกับตรวจสอบ รวมถึงผลักดันให้สถาบันการเงินดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อม¹¹ เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันการเงินพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม และสามารถตอบโจทย์ความต้องการปรับตัวของภาคธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ยังประสานความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เช่น สนับสนุนการทำงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) และร่วมประชุมและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินในต่างประเทศ

ในปี 2566 งานสำคัญด้านการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงินมีดังนี้

1 \ การตรวจสอบและติดตามฐานะการดำเนินงานและความเสี่ยงของสถาบันการเงิน

ในปี 2566 ธปท. มีแผนงานในการตรวจสอบสถาบันการเงินทั้งสิ้นจำนวน 34 แห่ง โดยสามารถตรวจสอบได้ครบถ้วนทุกแห่งตามแผนงานที่วางไว้ รายละเอียดดังตาราง

ธปท. ตรวจสอบและออกหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบแก่สถาบันการเงินตามแนวทางการกำกับและตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง (ongoing supervision) โดยขอบเขตการตรวจสอบจะมุ่งเน้นธุรกรรมที่มีนัยสำคัญ เพื่อประเมินฐานะการดำเนินงาน ความเพียงพอของเงินกองทุนและสำรอง ความสามารถในการหารายได้ ธรรมาภิบาลและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ การบริหารความเสี่ยงธุรกรรมที่สำคัญ และการให้บริการลูกค้าอย่างเป็นธรรม (market conduct)

นอกจากนี้ ในปี 2566 ธปท. ยังคงให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือลูกหนี้โดยเฉพาะลูกหนี้กลุ่มเปราะบางของสถาบันการเงินเพื่อให้มั่นใจว่าลูกหนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม รวมทั้งติดตามดูแลความเสี่ยงด้านไอทีและความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และการเตรียมความพร้อมด้านระบบงานและกระบวนการของสถาบันการเงินให้พร้อมรองรับปริมาณธุรกรรม โดยเฉพาะช่องทาง mobile ที่เติบโตอย่างรวดเร็ว รวมทั้งให้มีการยกระดับการจัดการภัยทุจริตทางการเงินและดำเนินการรองรับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันการเงิน	จำนวนสถาบันการเงินที่ ธปท. ตรวจสอบในปี 2566 (แห่ง)
ธนาคารพาณิชย์ไทย	14
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)	7
สาขานาชาตพาณิชย์ต่างประเทศ	7
บริษัทบริหารสินทรัพย์	4
บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต และ/หรือสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	2
รวม	34

¹¹ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในหัวข้อ “การธนาคารเพื่อความยั่งยืน” หน้า 91

ในภาพรวม ระบบสถาบันการเงินยังมีความเข้มแข็ง โดยมีเงินกองทุน เงินสำรอง และสภาพคล่องอยู่ในระดับสูง สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและความต้องการสินเชื่อของภาคธุรกิจ

และครัวเรือนได้ในระยะถัดไป นอกจากนี้ สถาบันการเงินยังให้ความช่วยเหลือลูกค้าอย่างต่อเนื่องด้วยการปรับโครงสร้างหนี้และบริหารจัดการคุณภาพสินเชื่อด้วยคุณภาพให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

2 \ การพัฒนาเครื่องมือรองรับการกำกับตรวจสอบแบบต่อเนื่อง

เนื่องจากผู้ให้บริการภายใต้การกำกับมีจำนวนเพิ่มขึ้น ให้บริการที่ซับซ้อนขึ้น และมีความเสี่ยงใหม่ ๆ ธปท. จึงได้ยกระดับการกำกับตรวจสอบแบบต่อเนื่อง (ongoing supervision) ที่เน้นใช้ประโยชน์จากข้อมูลและเทคโนโลยีมาเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบ โดยมีเป้าหมายตรวจหาความเสี่ยงแบบต่อเนื่องตลอดเวลาและสั่งการได้ทันที พร้อมใช้ทรัพยากรตามระดับความมีนัยสำคัญ (entity และ activity) ซึ่งจะช่วยให้ ธปท. เท่าทันบริบทความท้าทายที่เปลี่ยนไป

ในปี 2566 ธปท. ได้ต่อยอดการพัฒนาเครื่องมือเพื่อรองรับการตรวจสอบแบบต่อเนื่อง ดังนี้

1. โครงการบูรณาการข้อมูลสถาบันการเงินด้านข้อมูลสินเชื่อ (Regulatory Data Transformation: Credit RDT) เป็นการวาง data infrastructure ที่ธนาคารพาณิชย์ได้ร่วมมือกับ ธปท. ในการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลรูปแบบใหม่ที่มีความละเอียดและยืดหยุ่นในการเชื่อมต่อข้อมูล สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อตอบโจทย์การกำกับดูแลสถาบันการเงิน ให้ตรงจุดและมองไปข้างหน้า และยกระดับการใช้ประโยชน์ข้อมูลเชิงลึกร่วมกัน โดยสถาบันการเงินจะส่งข้อมูลที่ครบถ้วนให้ ธปท. ได้ตั้งแต่ต้นปี 2567

เป็นต้นไป ซึ่ง ธปท. จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อติดตามความเสี่ยงได้ใกล้ชิดต่อเนื่อง รวมถึงมีข้อมูลสำหรับการนำมากำหนดนโยบายให้ตรงจุด ทั้งนี้ เมื่อข้อมูลมีความถูกต้องครบถ้วนทั้งหมดแล้ว ธปท. จะให้ข้อมูลกลับ (RDT data giveback) ที่สถาบันการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ภายในปี 2567

2. โครงการการพัฒนาระบบงานการกำกับและตรวจสอบแบบต่อเนื่อง (SupTool) เป็นการนำเทคโนโลยีมาช่วยยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการตรวจสอบ โดยระบบมีความยืดหยุ่นรองรับการตรวจสอบแบบต่อเนื่องและเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบงานอื่น อาทิ เครื่องมือจับตาความเสี่ยง (risk monitoring tool) จากข้อมูล RDT ข้อมูลจาก social media listening tool ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ รวมถึงการรวมศูนย์ข้อมูลด้านการตรวจสอบไว้ในแพลตฟอร์มเดียวทำให้สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล (cross-cutting) ด้านการตรวจสอบของทั้งระบบสถาบันการเงินทั้งในมิติ entity และ activity ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มสถาบันการเงินได้ ทั้งนี้ ระบบงาน SupTool คาดว่าจะแล้วเสร็จให้ใช้งานได้ภายในไตรมาส 1 ปี 2568

3 \ การทดสอบภาวะวิกฤตของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

ธปท. กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ไทยทดสอบภาวะวิกฤต (supervisory stress test) เป็นประจำทุกปีภายใต้สถานการณ์จำลองทางเศรษฐกิจและการเงินที่ ธปท. กำหนด (กรณี baseline และ adverse) เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อคุณภาพสินเชื่อ ผลขาดทุนจากธุรกรรมด้านตลาด เงินสำรอง และความเพียงพอของเงินกองทุนในระยะ 3 ปีข้างหน้า (ปี 2566-2568) รวมถึงผลกระทบต่อสภาพคล่องในช่วงระยะเวลา 30 วัน ทั้งนี้ โดยสถานการณ์จำลองครอบคลุมปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ (geopolitical risk) ที่รุนแรงขึ้น การระบาดของโควิด 19 และความเสี่ยงด้าน

ภาคอสังหาริมทรัพย์ของจีน รวมถึงความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อการทำงาน เช่น การหยุดชะงักของระบบไอทีจากผู้ให้บริการภายนอก การรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลและการเกิดปัญหาในวงกว้างของธุรกิจเงินร่วมลงทุนและสตาร์ทอัพ ซึ่งผลการประเมินพบว่า ในภาพรวมระบบธนาคารพาณิชย์ไทยยังคงมีความมั่นคงและทำหน้าที่จัดสรรสินเชื่อ (credit functioning) เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจได้ โดยมีระดับของเงินกองทุนเพียงพอรองรับผลกระทบดังกล่าว

4 \ การสอบทานการดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ธปท. สนับสนุนการทำงานของ ปปง. ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินภายใต้กำกับของ ธปท. มาอย่างต่อเนื่อง สำหรับ ในปี 2566 ธปท. ได้สอบทานการดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: AML/CFT) ของสถาบันการเงิน 24 แห่ง ในลักษณะการตรวจสอบ

เชิงระบบ (thematic exam) ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทย 14 แห่ง SFIs 7 แห่ง และสาขาธนาคารต่างประเทศ 3 แห่ง โดย ธปท. ได้นำส่งข้อมูลผลการตรวจสอบไปยัง ปปง. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและใช้ประโยชน์ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือระหว่าง 2 หน่วยงาน

5 \ ความร่วมมือระหว่าง สปท. และหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ

ในปี 2566 ธปท. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ได้จัดประชุม 3-Regulator Steering Committee¹² ระดับคณะทำงาน เพื่อประสานความร่วมมือในการดูแลภาคการเงินในมิติต่าง ๆ เช่น ติดตามและประเมินความเสี่ยงต่อภาคการเงิน ผ่านการทดสอบภาวะวิกฤตระดับมหภาค (Macro Stress Test) ระหว่างหน่วยงานกำกับดูแล รวมทั้ง ทบทวนคู่มือการประสานงานในการแก้ปัญหาวิกฤตใน

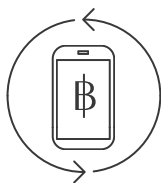
ระบบการเงิน (Inter-agency Playbook for Crisis Management) นอกจากนี้ คณะทำงานยังมีแผนหารือประเด็นสำคัญอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น แนวทางผลักดันให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการส่งข้อมูลของตนไปยังผู้ให้บริการหรือหน่วยงานอื่นภายใต้การกำกับดูแลของ 3 หน่วยงานนี้ แนวทางความร่วมมือในการทดสอบนวัตกรรมทางการเงินใหม่ผ่าน Co-Reg Sandbox ของ ธปท.

6 \ ความร่วมมือระหว่าง สปท. และหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินในต่างประเทศ

ธปท. ตระหนักถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ รวมถึงสื่อสารประเด็นข้อสังเกตของสถาบันการเงินภายใต้การกำกับดูแลกับหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินในต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งมั่นคงให้แก่ระบบการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ ในปี 2566 ธปท. ได้เข้าร่วมประชุม Supervisory College กับหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินในต่างประเทศ 4 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น ฮองกง ไต้หวัน และเยอรมนี เพื่อยกระดับความร่วมมือในการกำกับดูแลสถาบันการเงินให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รองรับความเชื่อมโยงที่ไร้พรมแดนและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

นอกจากนี้ ในปี 2566 ธปท. ยังประสานความร่วมมือกับ Otoritas Jasa Keuangan (OJK) หน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินอินโดนีเซีย ในการเข้าตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ไทยที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ OJK และได้แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เพื่อยกระดับการติดตามประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญได้อย่างเต็มที่และทันทั่วถึงที่ท่ามกลางความผันผวนหรือความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจ

¹² 3-Regulator Steering Committee เป็นกลไกการทำงานร่วมกันระหว่าง ธปท. ก.ล.ต. และ คปภ. ทั้งในระดับผู้บริหาร และระดับคณะทำงาน (working level) เพื่อให้หน่วยงานกำกับดูแลภาคการเงินแลกเปลี่ยนข้อมูล มุมมองต่อความท้าทายของภาคการเงินในอนาคต และช่วยกันกำหนดนโยบายหรือแนวทางการทำงานร่วมกันเพื่อดูแลภาคการเงินในมิติต่าง ๆ เช่น การดำเนินงานด้านดิจิทัล การดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน

การรักษาเสถียรภาพระบบการชำระเงิน

1 \ การดูแลเสถียรภาพระบบการชำระเงิน

หนึ่งในพันธกิจหลักของ ธปท. คือ การกำกับดูแลให้ระบบการชำระเงินมีเสถียรภาพมั่นคง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคส่วนต่าง ๆ ที่ผ่านมา ธปท. ดำเนินนโยบายต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพลดความเสี่ยง และคุ้มครองผู้ใช้บริการ รวมทั้งยกระดับการกำกับดูแลระบบชำระเงินให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล การดำเนินงานสำคัญในปี 2566 มีดังนี้

1 \ การทบทวนและปรับปรุงกรอบและหลักเกณฑ์การกำกับดูแล

ปัจจุบันบริบทและสภาพการณ์ด้านการชำระเงินของไทยได้ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วจากจำนวนผู้เล่นในระบบที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การเกิดขึ้นของรูปแบบธุรกิจและบริการรูปแบบใหม่ ๆ รวมทั้งเทคโนโลยีที่มีพัฒนาการเร็วขึ้น ธปท. เห็นถึงความจำเป็นในการทบทวนกฎหมายและหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านระบบและบริการการชำระเงินให้เกิดผลในทางปฏิบัติและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยใช้แนวทาง Regulatory Impact Assessment (RIA) ในปี 2566 ธปท. ได้ปรับเกณฑ์กำกับดูแล โดยลด ละ เลิกหลักเกณฑ์ที่เกินจำเป็น เพื่อลดภาระและอุปสรรคของผู้ประกอบการ และจะยังปรับหลักเกณฑ์ระบบการชำระเงินให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตด้วย

ปี 2566 ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์สำคัญ 2 ฉบับ ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ประกอบธุรกิจ กรรมการ และผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการของผู้ประกอบธุรกิจ ตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 (พรบ. ระบบการชำระเงิน) ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 8 กรกฎาคม 2566 เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลของผู้ประกอบธุรกิจ กรรมการ ผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการ และผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ให้มีความโปร่งใส และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล และ (2) หลักเกณฑ์การดำเนินการจัดการเงินรับล่วงหน้ากรณีผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ตามมาตรา 21 และการแจ้งเหตุตามมาตรา 22 เพื่อให้การจัดการเงินรับล่วงหน้าบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการคุ้มครองผู้ใช้บริการ

ธปท. ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ภายใต้ พรบ. ระบบการชำระเงินอีก 5 ข้อ ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (market conduct) สำหรับผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค (2) หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-money) สามารถประกอบธุรกิจอื่น ตามลักษณะและขอบเขตธุรกิจที่กำหนดได้เป็นการทั่วไป โดยไม่ต้องขออนุญาตเป็นรายกรณี เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถต่อยอดธุรกิจและพัฒนาบริการและนวัตกรรมการชำระเงินได้รวดเร็วขึ้น ลดภาระของผู้ประกอบธุรกิจและ ธปท. รวมทั้งช่วยให้เกิดความเท่าเทียม (3) หลักเกณฑ์การรู้จักและการบริหารจัดการตามความเสี่ยงร้านค้า (Know your merchant: KYM) เพื่อลดความเสี่ยงในการใช้บริการการชำระเงินเป็นช่องทางฟอกเงิน หรือสนับสนุนการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อลูกค้าและความเชื่อมั่นต่อระบบการชำระเงิน (4) การยกระดับการกำกับดูแลโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงิน เพื่อให้มีหลักธรรมาภิบาล และการบริหารความเสี่ยงที่ดีตามมาตรฐานสากล และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานของระบบการชำระเงิน และ (5) การปรับปรุงกระบวนการพิจารณาอนุญาตและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ และการเพิกถอนการอนุญาต (market entry and exit) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการคัดกรองศักยภาพของผู้ที่จะเข้ามาประกอบธุรกิจตาม พรบ. ระบบการชำระเงิน

2 \ การกำกับและตรวจสอบผู้ประกอบการชำระเงินภายใต้การกำกับ

ธปท. ส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการธุรกิจการชำระเงินรายใหม่เพื่อขยายการเข้าถึงและเพิ่มทางเลือกในการใช้บริการชำระเงิน โดยในปี 2566 มีผู้ประกอบการที่ได้รับการอนุญาตใหม่จำนวน 4 ราย ส่งผลให้ ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2566 มีผู้ประกอบการที่ได้รับการอนุญาตและขึ้นทะเบียนรวมทั้งสิ้นจำนวน 137 ราย ประกอบด้วยผู้ที่ได้รับอนุญาต 133 ราย และขึ้นทะเบียน 4 ราย รวมใบอนุญาต 318 ฉบับ และใบอนุญาตขึ้นทะเบียน 4 ฉบับ

ธปท. กำกับดูแลและตรวจสอบผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนในปี 2566 ตาม พรบ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 แบบต่อเนื่องทั้งการออกตรวจสอบผู้ประกอบการภายใต้การกำกับในรายที่มีนัยสำคัญ และการติดตามฐานะ (offsite examination) ตามความเสี่ยง (risk-based) ผ่านเครื่องมือการกำกับตรวจสอบที่ดูแลความเสี่ยงทั้งด้านการเงิน (financial risk) ด้านการดำเนินการ (operational risk) และความเสี่ยงด้านกฎระเบียบข้อบังคับ (compliance risk) โดยใช้ดัชนีความเสี่ยงสำคัญเป็นสัญญาณเตือนแต่เนิ่น ๆ และอยู่ระหว่างการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการกำกับดูแล (supervisory tools) เพิ่มเติมด้วย

นอกจากนี้ ธปท. ยังเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับผู้ประกอบการภายใต้การกำกับดูแล โดยผลักดันให้มีการสร้างวัฒนธรรมด้านความเสี่ยงของผู้ประกอบการภายใต้การกำกับดูแล ผ่านการจัดประชุม building risk culture ร่วมกับคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของผู้ประกอบการภายใต้การกำกับดูแลในเดือนมีนาคม 2566 เพื่อสื่อสารหลักการกำกับดูแลของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงตามหลักธรรมาภิบาล อีกทั้งได้จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการเรื่อง การปฏิบัติตาม พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) ร่วมกับ ก.ล.ต. คปภ. และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยมุ่งหวังให้ผู้ประกอบการมีการกำกับดูแลและบริหารจัดการความเสี่ยงด้วยตนเอง (self-regulated) ได้อย่างเท่าทัน เพื่อยกระดับการให้บริการให้มีความยั่งยืน โปร่งใส มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการประเมินตนเอง (self-assessment) ด้านการรู้จักและการบริหารจัดการตามความเสี่ยงร้านค้า เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถดำเนินการได้ตามที่ ธปท. ประกาศกำหนด

3 \ การจัดตั้งโครงสร้างธรรมาภิบาลของระบบการชำระเงิน

ธปท. จัดให้ระบบการชำระเงินมีโครงสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่ดี เพื่อส่งเสริมให้บริการชำระเงินของประเทศเปิดกว้าง เอื้อต่อการแข่งขัน และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและเสถียรภาพของระบบการชำระเงินตามทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย โดยจัดตั้งคณะขับเคลื่อนระบบการชำระเงินที่ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายระบบชำระเงินสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ข้อเสนอแนะการกำหนดทิศทางการพัฒนาด้านการชำระเงิน เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้บริการ รวมทั้งจัดตั้งกลุ่มงานบริหารจัดการบริการชำระเงินที่สำคัญ เพื่อให้การบริหารจัดการบริการระบบชำระเงินที่สำคัญเป็นระบบตามแนวทางสากล

ดร.ดารณี แซ่จู้ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับระบบการชำระเงินและคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน กล่าวเปิดงาน e-payment สัมพันธ์ ที่ ธปท. จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อสื่อสารองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตอบข้อสงสัยของผู้ให้บริการ e-payment

4 \ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระเงินให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจ

ธปท. สื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระเงินผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ผ่านทางสื่อมวลชน อีกทั้งยังจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลสถิติการชำระเงิน ผลการสำรวจพฤติกรรมการชำระเงินของประชาชน (payment diary) ผลการสำรวจพฤติกรรมการชำระเงินของภาคธุรกิจ รวมถึงมีบทความต่าง ๆ ด้านการชำระเงิน เช่น Bi-monthly Payment Insight เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และช่องทางโซเชียลมีเดียของ ธปท. เพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจมีข้อมูลประกอบการพิจารณาเลือกใช้บริการ

นอกจากนี้ ธปท. ยังให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับพัฒนาการและความเสี่ยงของธุรกรรมในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น คริปโทเคอร์เรนซี และสแตเบิลคอยน์ รวมไปถึงมุมมองของ ธปท. ต่อการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อการชำระค่าสินค้าและบริการ

5 \ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการดำเนินนโยบายและการกำกับดูแล

ธปท. ใช้ประโยชน์จากข้อมูลชำระเงินดิจิทัลเพื่อพัฒนาเครื่องมือติดตามและวิเคราะห์พฤติกรรมการชำระเงินที่เปลี่ยนไปของคนไทย ผ่านการสำรวจพฤติกรรมการชำระเงินของประชาชน และอุปสรรคในการใช้สื่อการชำระเงินจากการสำรวจพบว่า คนไทยใช้การชำระเงินดิจิทัลเพิ่มขึ้น

แต่การใช้เงินสดยังมีอยู่มากในธุรกรรมขนาดเล็กไม่เกิน 300 บาท นอกจากนี้ ธปท. ยังสำรวจพฤติกรรมการชำระเงินของธุรกิจ SMEs ทัศนคติ ความคาดหวัง และอุปสรรค โดยได้นำผลการวิเคราะห์มาประกอบการวางแผนทางพัฒนาระบบการชำระเงินภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย

2 \ การจัดการระบบการชำระเงิน

ธปท. ให้ความสำคัญกับการจัดการระบบบาทเน็ต (Bank of Thailand Automated High-value Transfer Network: BAHTNET) ซึ่งเป็นระบบชำระเงินและโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินที่สำคัญให้เป็นไปอย่างราบรื่นและต่อเนื่อง และด้วยระบบบาทเน็ตเป็นหัวใจสำคัญของการทำกิจกรรมทางการเงินและเสถียรภาพทั้งของระบบการเงิน ระบบสถาบันการเงิน และระบบการชำระเงินของประเทศ ธปท. จึงมุ่งเน้นให้มีการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น โดยจัดให้มีการทดสอบแผนตอบสนองกรณีฉุกเฉินประจำปี รวมทั้งกำชับให้สมาชิกของระบบต้องติดตามและทดสอบแผนฉุกเฉินของตนเอง สำหรับเตรียมความพร้อมรองรับเหตุฉุกเฉินไว้อย่างต่อเนื่องด้วย

ณ สิ้นปี 2566 ระบบบาทเน็ต มีผู้ให้บริการ 58 แห่ง แบ่งเป็น ธนาคารพาณิชย์ไทย 17 แห่ง สาขาธนาคารต่างประเทศ 11 แห่ง บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ 5 แห่ง สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น 6 แห่ง ส่วนราชการ สถาบันอื่น ๆ 10 แห่ง และส่วนงานภายใน ธปท. 9 ส่วนงาน

สำหรับสถิติการโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ต ปี 2566 มีปริมาณรายการโอนเงินรวม 5.2 ล้านรายการ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 6.1% และมูลค่าโอนเงินรวม 982.7 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 6.8%

3 \ การบริหารจัดการธนบัตรในโลกใหม่

หลายประเทศทั่วโลกกำลังเร่งสนับสนุนการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) เพราะมองว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการทำธุรกรรม รวมถึงเพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงิน อย่างไรก็ตาม แม้แนวโน้มของการใช้การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์จะเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด แต่ในหลายประเทศ รวมทั้งไทย การใช้เงินสดยังจำเป็นสำหรับกลุ่มประชากรที่เปราะบาง รวมถึงมีความสะดวกสำหรับธุรกรรมมูลค่าต่ำ

1 \ การผลิตและบริหารจัดการธนบัตรในระยะยาวอย่างยั่งยืน

ธปท. ได้เร่งพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนบัตรของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการลดต้นทุนของการบริหารจัดการธนบัตรทั้งระบบ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานด้านผลิตและออกใช้ธนบัตร นอกจากนี้ ธปท. ได้วางแผนกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงการชำระเงินดิจิทัลและเงินสดในระยะยาว โดยมุ่งเน้นให้การชำระเงินดิจิทัลเป็นทางเลือกหลักที่เข้าถึงผู้ใช้บริการทุกกลุ่มเพื่อนำประเทศไทยไปสู่ less-cash society ส่วนการผลิตธนบัตรยังมีการผลิตเพื่อทดแทนของเดิมที่เสื่อมสภาพและตอบสนองความต้องการใช้ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะธนบัตรชนิดราคาต่ำ 20 บาท 50 บาท และ 100 บาท ที่หมุนเวียนบ่อยและเสื่อมสภาพเร็วกว่าธนบัตรชนิดราคาสูง

ในการผลิตและบริหารจัดการธนบัตรในระยะยาว ธปท. วิเคราะห์และคาดการณ์แนวโน้มความต้องการธนบัตรในอีก 10 ปีข้างหน้า (ปี 2566-2575) ผ่านผลการสำรวจพฤติกรรมการชำระเงินของประชาชน พบว่า ยังมีความต้องการธนบัตรปีละ 1,200-1,800 ล้านฉบับ เพื่อรองรับความต้องการธนบัตรชนิดราคาต่ำที่มีการหมุนเวียนในระบบเป็นจำนวนมาก ธปท. จึงพิจารณาเปลี่ยนวัสดุการพิมพ์จากกระดาษเป็นพอลิเมอร์เพื่อให้มีความทนทานในการใช้งานมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ธนบัตรหมุนเวียนมีสภาพสะอาดยาวนานขึ้น และจะลดปริมาณการผลิตด้วย ตอบสนองนโยบายสิ่งแวดล้อมระดับองค์กร

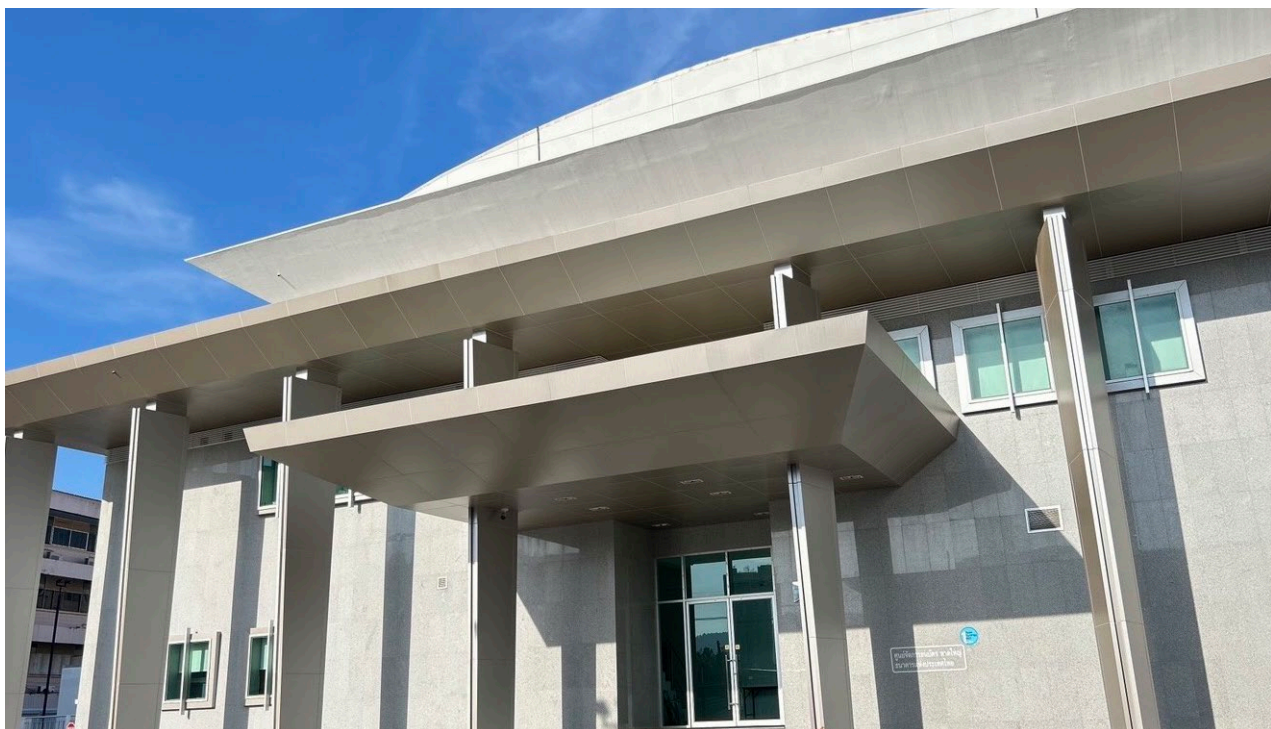
2 \ การจัดตั้งศูนย์เงินสดกลาง

ธปท. ได้ผลักดันนโยบายการจัดตั้งศูนย์เงินสดกลาง (Consolidated Cash Center: CCC) เดิมรูปแบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับวงจรการหมุนเวียนธนบัตร โดยศูนย์เงินสดกลางเป็นความร่วมมือระหว่าง ธปท. กับสมาคมธนาคารไทย และตัวแทนของสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งดำเนินงานภายใต้การบริหารความเสี่ยงและกระบวนการควบคุมที่รัดกุม และมีมาตรฐานตามที่ ธปท. กำหนด โดยผู้ดำเนินการศูนย์เงินสดกลางจะให้บริการแก่สถาบันการเงินทุกแห่งที่มาใช้บริการร่วมกันอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีการคิดค่าบริการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรม อีกทั้งมีเป้าหมายดำเนินงานที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับปริมาณธุรกรรมเงินสดที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

จากความสำเร็จในการจัดตั้งศูนย์เงินสดกลาง ขอนแก่น ซึ่งเป็นแห่งแรกของไทยในปี 2564 นำมาสู่การจัดตั้งศูนย์เงินสดกลางอีก 4 แห่งที่หาดใหญ่ ระยอง

อุบลราชธานี และพิษณุโลก ตามลำดับ และในปี 2566 ธปท. จัดตั้งศูนย์เงินสดกลางเพิ่มอีก 2 แห่งที่สุราษฎร์ธานี และนครราชสีมา โดยเปิดดำเนินการในวันที่ 21 สิงหาคม 2566 และวันที่ 9 ตุลาคม 2566 ตามลำดับ ทำให้ปัจจุบันมีศูนย์เงินสดกลางเปิดให้บริการรวมทั้งหมด 7 แห่ง สามารถลดต้นทุนการนับคัดธนบัตรลงได้ปีละประมาณ 20%

นอกจากนี้ ธปท. ยังพัฒนาระบบงานที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์เงินสดกลางให้มีความสะดวกและรวดเร็ว โดยมุ่งหวังว่าการจัดตั้งและดำเนินงานของศูนย์เงินสดกลางทั่วประเทศจะเป็นกลไกสำคัญของ ธปท. ในการกำกับดูแลการบริหารจัดการธนบัตรในภาพรวมเพื่อให้คนไทยมีธนบัตรสภาพดีใช้อย่างทั่วถึง และให้ธนบัตรไทยคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือสมเป็นสื่อกลางในการชำระเงิน ไม่ว่าความต้องการเงินสดจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดก็ตาม

อาคารศูนย์จัดการธนบัตรขนกันและหาดีใหญ่ ซึ่งสามารถรองรับการทำงาน และการให้บริการในรูปแบบศูนย์เงินสดกลาง (CCC) ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

4 \ การลดความเสี่ยงในระบบการชำระเงิน

1 \ การป้องกันภัยทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงิน

ภัยทุจริตทางการเงินมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง มีรูปแบบหลากหลาย และสร้างความเสียหายต่อผู้ใช้บริการในวงกว้างได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของระบบการชำระเงินโดยรวม

ธปท. จัดให้มีแนวทางแก้ไขปัญหาและวางมาตรการป้องกันปัญหาในเชิงรุกร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในปี 2566 ธปท. ออกแนวนโยบายบริหารจัดการภัยทุจริตทางการเงินครอบคลุมด้านการป้องกัน ตรวจสอบ และรับมือ มีผลบังคับใช้เมื่อ 29 มีนาคม 2566 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติขั้นต่ำที่ให้ผู้ให้บริการทางการเงินภายใต้การกำกับต้องทำตามเป็นมาตรฐานเดียวกัน และ ธปท. พร้อมทบทวนหรือปรับปรุงมาตรการเป็นระยะ เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขภัยทุจริตทางการเงินได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

(1) ด้านการป้องกันภัย : ให้มีมาตรการป้องกันภัยทุจริตตั้งแต่การสมัคร การเปิดใช้บริการ การทำธุรกรรมจนถึงการปิดหรือยกเลิก เช่น กดส่งลิงก์ทุกประเภทผ่าน SMS และอีเมล รวมถึงการยืนยันตัวตนขั้นต่ำด้วย biometrics เมื่อโอนเงินจำนวนมากหรือรับเพิ่มวงเงิน

(2) ด้านการตรวจจับ : ให้มีระบบและกระบวนการตรวจจับภัยทุจริตเชิงรุก สามารถเฝ้าระวัง แจ้งเตือนผู้ใช้บริการ หรือระงับธุรกรรมต้องสงสัยได้อย่างรวดเร็ว และป้องกันความเสียหายลุกลามเป็นวงกว้างได้ทันทั่วทั้ง

(3) ด้านการตอบสนองและรับมือ : ให้มีแนวทางการตอบสนอง รับมือ ช่วยเหลือและเยียวยาผู้ใช้บริการที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม ทันเหตุการณ์และเป็นธรรม เช่น จัดให้มีช่องทางติดต่อเร่งด่วน (hotline) รับแจ้งเหตุตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงมีการสื่อสารเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ใช้บริการอย่างรวดเร็ว รวมทั้งรายงานเหตุการณ์ทุจริตดังกล่าวต่อ ธปท.

ทั้งนี้ ธปท. ติดตามการปฏิบัติตามแนวนโยบายและจัดตั้งคณะทำงานเพื่อยกระดับการรับมือภัยทุจริตทางการเงิน (ทยง.) เพื่อกำหนดกลยุทธ์นโยบาย ขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงาน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง (เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลการทุจริต) ในการผลักดันมาตรการรับมือภัยทุจริตทางการเงินให้มีประสิทธิภาพและบูรณาการกันมากยิ่งขึ้น รวมถึงประสานความร่วมมือระหว่างภาคการเงิน และภาคส่วนอื่นๆ ในการจัดทำแผนให้ความรู้เรื่องภัยการเงิน เพื่อให้ความรู้ประชาชนในการใช้งานธุรกรรมการเงินดิจิทัลให้ถูกต้องปลอดภัย ไม่ถูกหลอกหลวง

“

มีเบอร์แปลกโทรเข้ามาบ่อยมาก บอกว่าเราเคยเปิดบัตรเครดิตบ้าง บอกว่าเราทำผิดกฎหมายบ้าง นี่ล่าสุดมีจดหมายมาบอกว่าเราไปค้าประกันการซื้อรถให้ใครก็ไม่รู้ ทั้ง ๆ ที่ป่าไม่เคยค้าประกันให้ใครเลย ดีที่ป่าถามคนรอบตัวแล้วเขาบอกว่าเป็นมิจฉาชีพ ป่าเลยไม่โดนหลอก เพราะตัวป่าเองอ่านหนังสือไม่ออก ฟังได้อย่างเดียว แต่ก็เคยเห็นในยูทูปที่เขาบอกว่ามิจฉาชีพจะมาหลอกยังงี้บ้าง ก็อยากให้มึหน่วยงานที่เข้ามาช่วยจัดการตรงนี้ด้วย กลัวว่าวันหนึ่งจะถูกหลอกเข้าจริง ๆ

”

คุณบุญเพ็ง พนักงานกวาดถนน สังกัด กทม.
ประชาชนที่รอดพ้นจากการเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ

2 \ การป้องปรามการประกอบธุรกิจการชำระเงินโดยไม่ได้ขึ้นทะเบียนหรือไม่ได้รับใบอนุญาต

ธปท. สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจและประชาชนเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการสนับสนุนการใช้บริการการชำระเงินจากผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง ด้วยการสื่อสารผ่านเว็บไซต์และช่องทางโซเชียลมีเดียของ ธปท. ตลอดจนจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ พรบ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560

แก่ผู้ที่สนใจจะประกอบธุรกิจชำระเงิน เพื่อให้มีความเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ ธปท. จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการแก่ประชาชนก่อนได้รับการขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาต ซึ่งถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อ พรบ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560

3 \ การบริหารจัดการความเสี่ยงในระบบบาทเน็ต

(1) แผนฉุกเฉินการดำเนินงาน BAHTNET Offline

ธปท. ได้จัดเตรียมแผนฉุกเฉินการดำเนินงาน BAHTNET Offline (BNO) เพื่อรองรับกรณีที่ระบบบาทเน็ตไม่สามารถให้บริการได้โดยสิ้นเชิง ซึ่งอาจเกิดจากเหตุวินาศภัยหรือเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ เช่น การถูกคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (cyber attack) โดยการจัดเตรียมแผนฉุกเฉินดังกล่าวจะทำให้ระบบบาทเน็ตสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ส่งผลกระทบต่อวงกว้างในการนี้ ธปท. พัฒนา ทดสอบ และกำหนดแนวทางการปฏิบัติของระบบ BAHTNET Lite ร่วมกับผู้ใช้บริการบาทเน็ตเพื่อใช้เป็นเครื่องมือปฏิบัติงานช่วงที่ ธปท. ประกาศใช้ BNO ซึ่งพร้อมใช้งานตั้งแต่ไตรมาส 4 ปี 2566 เป็นต้นไป

(2) กระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและด้านเครดิตของระบบบาทเน็ต

ระบบบาทเน็ตเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินที่มีความสำคัญจึงมีความจำเป็นต้องมีนโยบายและมาตรการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับระบบในทุกมิติ รวมทั้งต้องทบทวนและปรับปรุงกรอบการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกปี โดยในปี 2566 ธปท. ปรับปรุงและเพิ่มเติมกระบวนการบริหารความเสี่ยงระบบบาทเน็ตใน 2 ด้านเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งในกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ตามมาตรฐานสากล Principle for Financial Market Infrastructures (PFMI) มาตรฐาน ISO 27001 และ ISO 22301 ได้แก่

(1) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ : ปรับปรุงแนวทางการบริหารความเสี่ยงจากบุคคลภายนอกให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านไอที จากบุคคลภายนอกของ ธปท. โดยให้ครอบคลุมวัฏจักรการบริหารจัดการบุคคลภายนอกทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การประเมินความเสี่ยง การประเมินและคัดเลือกบุคคลภายนอก การจัดทำสัญญาหรือข้อตกลง การติดตามผลการปฏิบัติงานและความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง และการยกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง

(2) ความเสี่ยงด้านเครดิต : ปรับปรุงระเบียบและประกาศ ธปท. ที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันการให้สภาพคล่องในระบบบาทเน็ต โดยเพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของหลักประกันการให้สภาพคล่องในระบบบาทเน็ต ห้ามสมาชิกของระบบนำตราสารหนี้ที่ตนเองเป็นผู้ค้ำประกันมาเป็นหลักประกันการขอสภาพคล่องกับ ธปท. เพิ่มเติมจากเดิมที่กำหนดเพียงตราสารหนี้ที่ตนเองเป็นผู้ออกเท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานและหลักการตามมาตรฐานสากล PFMI และหลักเกณฑ์การรับหลักประกันในเครื่องมือ Open Market Operations ของ ธปท.

5 \ การเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ ของภาคการเงินไทย

ภัยคุกคามทางไซเบอร์ยังเป็นความเสี่ยงสำคัญของภาคการเงิน โดยพบว่าการโจมตีทางไซเบอร์ถูกนำมาใช้เป็นช่องทางกระทำทุจริตและหลอกลวงผู้ใช้บริการทางการเงินโดยตรง เช่น กรณี “แอปดูดเงิน” ที่มีฉ้อโกงสามารถเข้าควบคุมโทรศัพท์มือถือจากระยะไกล โดยหลอกให้เหยื่อกดลิงก์และติดตั้งมัลแวร์ ทำให้สามารถทำรายการโอนเงินผ่านแอปพลิเคชันธนาคารของเหยื่อได้อย่างรวดเร็ว จากข้อมูลสถิติของ ธปท. พบว่า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมถึง 31 ธันวาคม 2566 มีผู้เสียหายจากกรณีดังกล่าวกว่า 26,000 ราย รวมมูลค่าความเสียหายกว่า 2,100 ล้านบาท โดย ธปท. ได้ยกระดับภาคการเงินให้มีความพร้อมรับมือกับรูปแบบภัยไซเบอร์ที่เปลี่ยนไป ดังนี้

- \ (1) **ด้านนโยบาย** : ธปท. ออกแนวนโยบายการบริหารจัดการภัยทุจริตทางการเงิน ซึ่งครอบคลุมการยกระดับระบบรักษาความปลอดภัยการให้บริการ mobile banking เพื่อปิดช่องโหว่จากการถูกการโจมตีทางไซเบอร์ เช่น ระวังการใช้งานชั่วคราวเมื่อพบว่าโทรศัพท์มือถือถูกควบคุมจากระยะไกล หรือแอปพลิเคชันธนาคารถูกปลอมแปลง
- \ (2) **ด้านกำกับดูแล** : ธปท. กำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้ผู้ให้บริการทางการเงินภายใต้การกำกับ ประเมินความพร้อมรับมือภัยไซเบอร์ ผ่านการประเมินตนเองเป็นประจำทุกปี และนำเสนอ ธปท. เพื่อใช้ในการกำกับตรวจสอบ โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจประเมินตนเองตามกรอบการประเมินความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Resilience Assessment Framework: CRAF) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล และสำหรับผู้ให้บริการ e-payment ธปท. กำหนดให้ประเมินตนเองตามกรอบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบไอทีขั้นต่ำที่จำเป็น (cyber hygiene)
- \ (3) **ด้านความร่วมมือ** : ธปท. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาคธนาคาร ภาคการเงิน และหน่วยงานระดับประเทศอื่น ๆ เพื่อยกระดับความเข้มแข็งของบุคลากรในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น การซักซ้อมรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้งในระดับภาคธนาคารและระดับประเทศ การจัดอบรม พัฒนาบุคลากรร่วมกับภาคธนาคารและหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ได้แก่ ก.ล.ต. และ คปภ. รวมถึงการสื่อสารประชาสัมพันธ์ร่วมกับสมาคมธนาคารไทยเพื่อสร้างความตระหนักรู้ต่อภัยไซเบอร์ให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

พัฒนานวัตกรรม
เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
และสร้างโอกาสเติบโตภายใต้กระแสดิจิทัล

นวัตกรรมเพื่อมุ่งพัฒนาและวางโครงสร้างพื้นฐานให้กับสังคมไทย

การแถลงข่าว เรื่อง ธปท. เปิดรับฟังความเห็นต่อแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้งธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2566

การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม และบริการทางการเงินภายใต้ หลักการ 3 Open

ในปี 2566 มีการดำเนินการสำคัญ ดังนี้

1 \ Open Competition การเปิดกว้างในการแข่งขันให้ผู้เล่นทั้งรายเดิมและรายใหม่

ธปท. เผยแพร่เอกสารรับฟังความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้งธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) ในเดือนมกราคมและเดือนมิถุนายน 2566 โดยจะเปิดให้ผู้ให้บริการทางการเงินประเภทใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายนำเสนอบริการทางการเงินรูปแบบใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยต้นทุนที่เหมาะสม โดยเฉพาะผู้ใช้บริการรายย่อยและ SMEs ทั้งนี้ ธปท. คาดว่าจะประกาศผลผู้ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้ง Virtual Bank รวกล้างปี 2568 และเริ่มเปิดดำเนินการได้กลางปี 2569

นอกจากนี้ ธปท. ยังส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาธุรกรรมการเงินดิจิทัลให้มีความสะดวกและปลอดภัยภายใต้การดูแลความเสี่ยงที่เหมาะสมภายใต้ regulatory sandbox โดยเฉพาะในเรื่องการพิสูจน์ยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่มีความน่าเชื่อถือ ได้แก่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี biometrics ประเภทจดจำใบหน้า (facial recognition) กับธุรกรรม e-KYC และการแลกเปลี่ยนข้อมูล KYC ของลูกค้าระหว่างธนาคารภายใต้โครงสร้างพื้นฐาน National Digital Identity (NDID) (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อ “เทคโนโลยีทางการเงิน (FinTech)” หน้า 86)

2 \ Open Infrastructure การเปิดกว้างให้ผู้ให้บริการกลุ่มต่าง ๆ เข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน ด้วยต้นทุนที่เหมาะสมและเป็นธรรม

ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาคธนาคาร ภาครัฐ และภาคธุรกิจร่วมผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินกลางสำหรับภาคธุรกิจภายใต้โครงการ Smart Financial and Payment Infrastructure for Business (ระบบ PromptBiz) เพื่อเป็นกลไกในการเชื่อมโยงข้อมูลการค้าและการชำระเงินตั้งแต่ข้อมูลใบแจ้งหนี้ ไปสู่การวางบิล การชำระเงิน จนถึงการออกไปเสร็จ อีกทั้งช่วยรองรับการเชื่อมต่อกับผู้ให้บริการที่หลากหลาย ทั้งสถาบันการเงินและ non-bank เพื่อส่งเสริมการทำธุรกรรมทางการเงินสำหรับภาคธุรกิจแบบดิจิทัลอย่างครบวงจร ทั้งนี้ PromptBiz เริ่มเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม 2566 โดยมีธนาคารผู้ให้บริการนำร่อง 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารทหารไทยธนชาต

นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ผลักดันและขยายการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินข้ามพรมแดนกับประเทศต่าง ๆ ตามแผน ASEAN Payment Connectivity ทำให้สามารถเปิดรับการเชื่อมต่อกับผู้ให้บริการระหว่างประเทศได้ เพื่อพัฒนาบริการชำระเงินระหว่างประเทศที่หลากหลายขึ้น

ในระยะต่อไป ธปท. จะมุ่งเน้นแนวนโยบายเพื่อกำกับดูแลโครงสร้างการชำระเงินปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจะปรับปรุงเกณฑ์เพื่อยกระดับโครงสร้างธรรมาภิบาลของโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินรายย่อยที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของระบบการเงินประเทศ (Systemically Important Retail Payment System: SIRPS) ให้รองรับการเข้าถึงของผู้เล่นหลากหลายประเภทในฐานะการเป็นโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและคำนึงถึงเสถียรภาพของระบบการชำระเงิน

3 \ Open Data การเปิดกว้างให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล

ธปท. ได้เปิดรับฟังความเห็นต่อแนวนโยบายการเปิดกว้างให้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลตามสิทธิของผู้ใช้บริการ (Open Banking Data for Consumer Empowerment) เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2566 เพื่อจะพัฒนากลไกที่เอื้อให้ผู้ให้บริการสามารถใช้สิทธิส่งข้อมูลของตนที่เก็บอยู่ที่ผู้ให้บริการหรือหน่วยงานหนึ่งไปยังผู้ให้บริการหรือหน่วยงานอื่น ซึ่งจะช่วยให้ได้รับบริการที่ดีขึ้น โดย ธปท. จะพิจารณากำหนดให้ผู้ให้บริการภายใต้กำกับ ธปท. จัดเตรียมกลไกเพื่อรองรับการใช้สิทธิส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการ และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลักดันการพัฒนากลไกในลักษณะเดียวกันในภาคส่วนอื่น อาทิ ก.ล.ต. ในภาคธุรกิจตลาดทุน และ คปภ. ในภาคธุรกิจประกันภัย รวมถึงภาคส่วนอื่น ๆ นอกภาคการเงิน

เพื่อให้ผู้ส่งข้อมูลข้ามภาคอุตสาหกรรมตามสิทธิของผู้ใช้บริการต่อไป

นอกจากนี้ ธปท. ได้เริ่มผลักดันให้มีการเปิดข้อมูลจากภาคส่วนอื่นเพื่อเชื่อมโยงกับภาคสถาบันการเงินที่ ธปท. กำกับดูแล โดยได้ข้อสรุปความร่วมมือกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และหน่วยงานไฟฟ้าและประปา 4 แห่ง¹³ ให้มีช่องทางที่ผู้ให้บริการสามารถนำข้อมูลการใช้และการชำระค่าไฟฟ้าและประปาของตนเองส่งให้ผู้ให้บริการสินเชื่อ เพื่อเป็นข้อมูลทางเลือกประกอบการวิเคราะห์พฤติกรรมและความสามารถในการชำระหนี้ โดยคาดว่าจะมีการเริ่มเรียกข้อมูลดังกล่าวได้ภายในปี 2567

¹³ หน่วยงานไฟฟ้าและประปา 4 แห่งประกอบด้วย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง และการประปาส่วนภูมิภาค

นวัตกรรมเพื่ออำนวยความสะดวก ให้ภาคธุรกิจและประชาชน

1 \ โครงสร้างพื้นฐานทางการเงินและการชำระเงินกลาง สำหรับภาคธุรกิจ

ระบบ Promptbiz ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินกลางจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ โดยพัฒนากระบวนการทำงานให้เร็วขึ้น และลดข้อผิดพลาดในการดำเนินงาน เช่น ลดขั้นตอนการตรวจสอบธุรกรรมผ่านคู่มือ อีกทั้งจะช่วยลดต้นทุนจากการดำเนินการในรูปแบบเดิม เช่น ค่ากระดาษ ค่าจัดเก็บและค่าขนส่งเอกสาร นอกจากนี้ ระบบ PromptBiz จะช่วยให้ SMEs มีข้อมูลทางการเงินและชำระเงินแบบดิจิทัล (digital footprint) ที่เชื่อถือได้ ซึ่งจะเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ดีขึ้นด้วย

2 \ การเชื่อมโยงบริการชำระเงินระหว่างประเทศ

ธปท. ผลักดันการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินกับประเทศต่าง ๆ ผ่าน cross-border QR payment และการโอนเงินรายย่อยระหว่างประเทศแบบทันที เพื่อช่วยเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว ปลอดภัย และมีต้นทุนต่ำลงในการทำธุรกรรม ซึ่งจะสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อาทิ การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการโอนเงินของแรงงาน ซึ่งไทยถือเป็นประเทศที่มีการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินกับต่างประเทศสูงที่สุดในโลก

สแกนเพื่อรับชมคลิปวิดีโอ ทำความรู้จัก
“Cross-border Payment” จ่าย-โอน
ที่เมืองนอกง่าย ๆ แค่นี้

“

สะดวกมากทั้งแม่ค้าและลูกค้า
เพราะยอดเงินก็เข้าทันทีไม่ต้องรอ
และบางทีชาวต่างชาติไม่ได้แลกเงินมาเยอะมาก
เขาก็สามารถมาสแกนตรงนี้ได้
ทำให้เพิ่มยอดขายของร้านได้ด้วย

”

คุณสุ เจ้าของร้าน Case Story
ตลาดกรีนเวย์ อ.หาดใหญ่

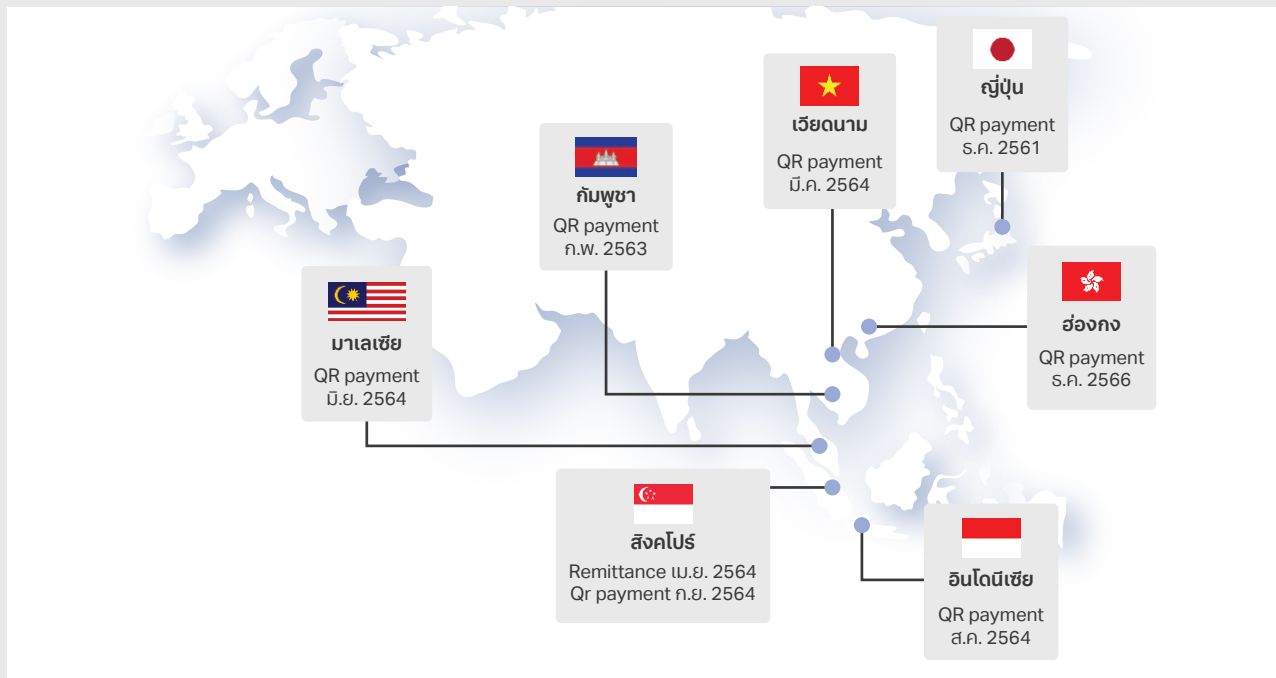

BOX 4 | ความร่วมมือด้านการชำระเงิน ระหว่างประเทศ

ธปท. เห็นความสำคัญในการพัฒนาต่อยอดจากความสำเร็จของระบบการชำระเงินภายในประเทศ โดยได้ร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศภายใต้แผน ASEAN Payment Connectivity ผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินกับประเทศต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อตอบโจทย์ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะรายย่อยให้มีทางเลือกที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และมีต้นทุนต่ำลง อีกทั้งช่วยสนับสนุนการค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการโอนเงินของแรงงาน สอดคล้องกับเป้าหมายของไทยที่มุ่งพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล

นับตั้งแต่ปี 2561 จนถึงปัจจุบัน ไทยได้เชื่อมโยงระบบการชำระเงินข้ามพรมแดนด้วย Cross-border QR payment แล้วกับ 7 ประเทศหรือเขตเศรษฐกิจ ทำให้ไทยเป็นประเทศที่มีการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินกับต่างประเทศมากที่สุดในโลก โดยได้เชื่อมระบบกับญี่ปุ่น

กัมพูชา สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และล่าสุดคือฮ่องกง เพิ่มทางเลือกที่สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยในการซื้อสินค้าและบริการ โดยที่ประชาชนไม่ต้องแลกเงินและพกพาเงินสดตราต่างประเทศจำนวนมาก รวมทั้งในด้านประสบการณ์ผู้ใช้งานสามารถทำการชำระเงินภายใต้แนวคิด “pay like a local” โดยใช้แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือสแกน QR มาตรฐานของไทย และ QR มาตรฐานของประเทศหรือเขตเศรษฐกิจที่ร้านค้าแสดงไว้ ในขณะที่ร้านค้าจะได้รับเงินค่าสินค้าในทันที ซึ่งจะส่งผลสนับสนุนภาคการท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ ยังมีการเชื่อมโยงบริการโอนเงินแบบทันที หรือ Cross-border real-time remittance ระหว่างไทยกับสิงคโปร์ในชื่อโครงการ PromptPay-PayNow ซึ่งเป็นการโอนเงินระหว่างประเทศผ่านระบบ Fast Payment System เป็นคู่แรกของโลกอีกด้วย

สรุปการเชื่อมโยงบริการชำระเงินและโอนเงินข้ามพรมแดนด้วย QR ของไทย

การเปิดให้บริการชำระเงินข้ามพรมแดนด้วย QR ระหว่างไทยกับฮ่องกง เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2566

ในภาพรวม การใช้บริการชำระเงินระหว่างประเทศยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สะท้อนความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน โดยในปี 2566 ที่ผ่านมา PromptPay-PayNow มีจำนวนธุรกรรม 756,000 รายการ เพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่าจากปีก่อนหน้า และมีมูลค่าธุรกรรมรวม 4,700 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1 เท่าจากปีก่อนหน้า ในขณะเดียวกันบริการ Cross-border QR Payment มีจำนวนธุรกรรมรวม 720,000 รายการ ซึ่งเพิ่มขึ้นเกือบ 13 เท่าจากปีก่อนหน้า และมีมูลค่าธุรกรรมรวม 600 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 6 เท่าจากปีก่อนหน้า สืบเนื่องจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว การเข้าร่วมเพิ่มเติมของผู้ให้บริการชำระเงิน ความร่วมมือประชาสัมพันธ์บริการอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ธปท. ยังคงดำเนินงานต่อเนื่องในการผลักดันการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ โดยอยู่ระหว่างเชื่อมโยงเพิ่มเติมกับลาว อินเดีย เกาหลีใต้ และสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมถึงได้ร่วมกับธนาคารเพื่อการชำระเงินระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements: BIS) และธนาคารกลางของประเทศ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ในโครงการ Nexus พัฒนาความเชื่อมโยงระบบการชำระเงินในรูปแบบพหุภาคี เพื่อให้สามารถขยายความเชื่อมโยงการชำระเงินไปสู่ประเทศหรือเขตเศรษฐกิจอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดย ธปท. เชื่อว่าการขยายการเชื่อมโยงการชำระเงินข้ามพรมแดนเพิ่มเติม และการเชื่อมโยงการชำระเงินในรูปแบบใหม่ ๆ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันพฤติกรรมของประชาชนมุ่งสู่สังคมดิจิทัลต่อไปในอนาคต

3 \ โครงการสกุลเงินดิจิทัล

ด้านการพัฒนา Central Bank Digital Currency (CBDC) ของ ธปท. มีการทดสอบการนำ CBDC ที่ออกโดยธนาคารกลาง มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการโอนเงินระหว่างประเทศของ ธนาคารพาณิชย์ (wholesale CBDC) ใน 4 สกุลเงินหลัก ได้แก่ เงินบาท เงินหยวน เงินดอลลาร์ฮ่องกง และเงินดีแรห์ม สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดยไม่พึ่งพาธนาคารตัวกลาง (correspondent banks) ภายใต้โครงการ Multiple Central Bank Digital Currency Bridge (mBridge) รวมถึง มีการทดสอบการใช้งาน retail CBDC ในวงจำกัด เพื่อศึกษาประโยชน์ ข้อจำกัดและโอกาสของ CBDC ในการ เป็นทางเลือกของโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินรายย่อย

การทดสอบการใช้งาน retail CBDC ในวงจำกัด ระหว่างปลายปี 2565 ถึงเดือนตุลาคม 2566

BOX 5 | ความก้าวหน้าโครงการพัฒนาสกุลเงินดิจิทัล ของธนาคารกลาง (CBDC)

โครงการ mBridge

เป็นโครงการเชื่อมต่อ CBDC ของไทยสู่นานาชาติ ที่ขยาย ขอบเขตการศึกษาจากโครงการ “Inthanon-LionRock” โดย mBridge มุ่งเน้นทดสอบการนำ CBDC ที่ออกโดย ธนาคารกลาง มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพของการโอนเงินระหว่าง ประเทศของธนาคารพาณิชย์ (wholesale) ใน 4 สกุลเงินหลัก ได้แก่ เงินบาท เงินหยวน เงินดอลลาร์ฮ่องกง และเงินดีแรห์ม สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นความร่วมมือ กับธนาคารกลางฮ่องกง (HKMA) สถาบันศึกษาสกุลเงิน ดิจิทัลของธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (PBC DCI) ธนาคารกลางสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (CBUAE) ภายใต้การสนับสนุนจากศูนย์พัฒนานวัตกรรมของธนาคาร เพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (BIS Innovation Hub: BISIH) ณ ฮ่องกง โดยปัจจุบันมีธนาคารกลางและองค์กร ระหว่างประเทศมากกว่า 25 แห่ง เข้าร่วมเป็น observing members อาทิ ธนาคารกลางยุโรป (ECB) กองทุน การเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก (World Bank Group)

จากการทดสอบของโครงการ mBridge ในปี 2565 พบว่า CBDC สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของ

การโอนเงินระหว่างประเทศได้เมื่อเทียบกับระบบในปัจจุบัน โดยช่วยลดระยะเวลาโอนเงินระหว่างประเทศเฉลี่ย 3-5 วัน เหลือเพียงหลักวินาที ช่วยลดต้นทุนการทำธุรกรรมการเงิน ได้มากถึง 40% ลดความเสี่ยงด้านการชำระดุล (settlement risk) และเอื้อให้เกิดการใช้สกุลเงินท้องถิ่นในการชำระเงิน ระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น

ในปี 2566 คณะทำงานพัฒนาระบบ mBridge ให้สามารถรองรับการทำธุรกรรมโอนเงินระหว่างประเทศ ได้จริงในรูปแบบ Minimum Viable Product (MVP) โดยครอบคลุม (1) ด้านธุรกิจ มีการพัฒนาคุณสมบัติด้านการบริหารจัดการเงิน การติดตามธุรกรรม และการทำงาน อัตโนมัติในการส่งคำสั่ง (2) ด้านเทคโนโลยี มีการติดตั้ง ระบบแบบกระจายศูนย์ (decentralized) ปรับระบบให้ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น ISO 20022 และพัฒนา ระบบให้สามารถรองรับธุรกรรมได้มากขึ้น (scalability) และ (3) ด้านกฎหมาย มีการกำหนดกรอบการดำเนินการ กฎระเบียบ และเอกสารที่จำเป็นสำหรับการโอนเงินระหว่าง ประเทศบนระบบ mBridge

ในระยะต่อไป ธปท. จะทดสอบระบบ mBridge ในรูปแบบการใช้งานจริงภายใต้ขอบเขตจำกัด (Pre-MVP) และขยายขอบเขตประเทศและสกุลเงินที่จะทดสอบบนระบบ mBridge ต่อไป เพื่อให้มั่นใจว่าระบบ mBridge สามารถ

ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้งานได้จริง และครอบคลุมประเทศและสกุลเงินมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์และภาคธุรกิจมีช่องทางเลือกในการโอนเงินระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมต่อไป

การประชุมระหว่าง ธปท. และสถาบันศึกษาสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (PBC) เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2566

โครงการทดสอบ Retail CBDC

เป็นโครงการทดสอบการใช้งาน retail CBDC เพื่อศึกษาประโยชน์ ข้อจำกัดและโอกาสของ CBDC ในการเป็นทางเลือกของโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินรายย่อย ที่ผู้ให้บริการทางการเงินที่หลากหลายสามารถเข้าถึงได้ ซึ่งช่วยเปิดโอกาสการแข่งขันทางธุรกิจ ส่งเสริมนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการชำระเงินในอนาคต

ขอบเขตการศึกษาและทดสอบของโครงการครอบคลุมกระบวนการออก CBDC แบบ end-to-end ทั้งกระบวนการ และการนำ CBDC มาใช้ชำระค่าสินค้าและบริการในวงจำกัดกับกลุ่มผู้ใช้งานไม่เกิน 10,000 ราย ซึ่งกำหนดร่วมกันโดย ธปท. กับผู้ให้บริการ 3 ราย ได้แก่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์

จำกัด (มหาชน) และบริษัท ฟูซีฟูพี (ประเทศไทย) จำกัด ระหว่างช่วงปลายปี 2565 ถึงเดือนตุลาคม 2566 นอกจากนี้ การทดสอบยังมีการนำกรณีใช้งานจริง (use cases) จากภาคเอกชนที่นำเสนอในงาน CBDC Hackathon มาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดเงื่อนไขในการชำระเงิน (programmable payment) ร่วมกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของภาคธุรกิจเพื่อพัฒนานวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์ผู้ใช้งานในอนาคตด้วย

ทั้งนี้ ธปท. อยู่ระหว่างประเมินผลลัพธ์และความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ จากการทดสอบ รวมถึงศึกษา use cases เพิ่มเติม เพื่อนำมาต่อยอดสำหรับการพัฒนาระบบชำระเงินของไทยในอนาคตต่อไป โดย ธปท. ยังไม่มีแผนการออกใช้งาน retail CBDC ในวงกว้างแต่อย่างใด

4 \ สืบเชื้อส่วนบุคคล

ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล (Digital Personal Loan) เมื่อกันยายน 2563 เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจใช้เทคโนโลยีในการให้บริการตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ และใช้ข้อมูลทางเลือก (alternative data) เช่น การซื้อขายสินค้าบนแพลตฟอร์ม e-commerce หรือพฤติกรรมการใช้งานโทรศัพท์มือถือในการพิจารณาความสามารถหรือความเต็มใจในการชำระหนี้แทนการพิจารณาจากหลักฐานแสดงรายได้

แบบเดิม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่ไม่มีรายได้ประจำ ไม่มีหลักฐานแสดงรายได้ หรือไม่มีทรัพย์สินที่ใช้หลักประกัน สามารถเข้าถึงแหล่งทุนในระบบได้มากขึ้นและสะดวกรวดเร็วขึ้น

ณ สิ้นปี 2566 ธปท. ได้อนุญาตให้มีผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัลทั้งสิ้น 9 ราย เริ่มให้บริการแล้ว 6 ราย

เทคโนโลยีทางการเงิน (FinTech)

ธปท. ส่งเสริมการทำธุรกรรมการเงินดิจิทัลให้มีความสะดวกและปลอดภัย โดยมีกฎเกณฑ์สำคัญคือ การพิสูจน์ยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่มีความน่าเชื่อถือ โดยที่ผ่านมาได้ดำเนินการทดสอบภายใต้ regulatory sandbox ใน 2 เรื่องที่สำคัญ ได้แก่

(1) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี biometrics ประเภทจดจำใบหน้า (facial recognition) กับธุรกรรมการยืนยันตัวตนลูกค้าอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Know Your Customer: e-KYC) เพื่อเป็นบริการพื้นฐานที่มีการใช้งานในวงกว้างและสามารถต่อยอดไปยังธุรกรรมรูปแบบใหม่ ๆ ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา มีผู้ให้บริการทางการเงินผ่านการทดสอบและให้บริการแล้ว 16 ราย และ ธปท. ได้กำหนดแนวทางการกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีจดจำใบหน้าเพื่อรองรับการใช้งานที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

(2) การแลกเปลี่ยนข้อมูล KYC ของลูกค้าระหว่างธนาคารภายใต้โครงสร้างพื้นฐาน National Digital Identity (NDID) เพื่อส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในภาคการเงินที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถต่อยอดไปสู่นวัตกรรมการเงินใหม่ ๆ เช่น โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลการเดินบัญชี (dStatement) โดยในปี 2566 มีจำนวนผู้ลงทะเบียน NDID ประมาณ 16 ล้านราย มีการเปิดบัญชีผ่านระบบ NDID มากกว่า 2 ล้านบัญชี มีสมาชิกที่เป็นผู้ให้บริการทางการเงิน 133 ราย หน่วยงานภาครัฐ 2 ราย โดยผู้ให้บริการทางการเงินเข้าทดสอบใน regulatory sandbox ผ่านการทดสอบแล้ว 6 ราย โดยทุกรายมีแผนที่จะผ่านการทดสอบอย่างครบถ้วนภายในปี 2567

นอกจากนี้ ธปท. ยังทดสอบผู้ให้บริการระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นตัวกลางสนับสนุนการก่อให้เกิดการกู้ยืมระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ ภายใต้โครงการ Peer-to-Peer Lending Platform (P2P Lending) ซึ่งที่ผ่านมาผู้ให้บริการ P2P Lending เข้าร่วมทดสอบทั้งสิ้น 5 ราย

ในระยะต่อไป ธปท. จะสนับสนุนให้ภาคเอกชนนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในภาคการเงินเพื่อพัฒนานวัตกรรมผ่านการเข้าร่วมและทดสอบนวัตกรรม (sandbox) ที่สะดวกมากขึ้น และผ่านการหารือกับภาครัฐและเอกชนเพื่อศึกษาโอกาสจากการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในภาคการเงิน เช่น การสร้างกลไกป้องกันความเสี่ยงจากการฉ้อโกง

สแกนเพื่อรับชมคลิปวิดีโอเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการเงินในงาน BOT Digital Finance Conference 2023

การรับมือภัยที่มาพร้อมกับเทคโนโลยี

ภัยทุจริตที่สร้างความเสียหายกับประชาชนวงกว้างและกำลังเป็นปัญหาสำคัญในขณะนี้ คือ ภัยหลอกลวงประชาชนให้โอนเงินออกจากบัญชีผ่านทางแอปพลิเคชันธนาคารในโทรศัพท์มือถือ ซึ่งมีหลายรูปแบบ และใช้บัญชีม้าเป็นช่องทางรับเงินเพื่อให้ยากต่อการติดตาม จากข้อมูลสถิติรับแจ้งความออนไลน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2565 จนถึง 31 ธันวาคม 2566 พบความเสียหายจากบัญชีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี 140,000 บัญชี คิดเป็นยอดเงินรวมกว่า 14,000 ล้านบาท

เพื่อรับมือความท้าทายที่เกิดขึ้น ธปท. ได้ออกแนวนโยบายการบริหารจัดการภัยทุจริตทางการเงิน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติขั้นต้นให้ผู้ให้บริการทางการเงินภายใต้การกำกับต้องทำตามเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งยังกำหนดแนวปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับบริหารจัดการภัยทุจริตที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการชำระเงินผ่านบัตร และการใช้บัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนี้ ธปท. ยังเน้นให้ความรู้ทางการเงินด้านภัยทุจริตแก่ประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น สื่อโทรทัศน์ สำนักข่าวออนไลน์ บทความผ่านเว็บไซต์

และโซเชียลมีเดียของ ธปท. อีกทั้งยังร่วมกับศูนย์ประสานงานด้านความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศภาคการธนาคาร (TB-CERT) และบริษัท Google ประเทศไทย จัดแคมเปญ “#31Days31Tips” เพื่อสื่อสารความรู้เกี่ยวกับภัยทางการเงินผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียของแต่ละองค์กรตลอดเดือนตุลาคม 2566 และร่วมกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ในโครงการ “1212 ETDA Workshop: สร้างภูมิคนไทยรู้ทัน ปัญหาออนไลน์” โดยลงพื้นที่เป็นวิทยากรบรรยายเพื่อสร้างความตระหนักรู้และวิธีการป้องกันและรับมือกับภัยการเงินให้กับประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เช่น คนพิการ ผู้นำชุมชน สื่อมวลชน และหน่วยงานภาครัฐ รวมกว่า 20 จังหวัด

คุณภิญโญ ตรีเพชรารณ ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงภาพรวม ร่วมเสวนาในหัวข้อ “ภัยทางการเงินในยุคดิจิทัล” ในงาน BOT Digital Finance 2023

BOX 6

ยกระดับ-รับมือโจร :

ความร่วมมือระดับชาติ

เพื่อรับมือและป้องกันภัยทางการเงิน

การจัดการปัญหาภัยทุจริตทางการเงินให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน โดย ธปท. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ผลักดันการออกพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 (พรก.) เพื่อคุ้มครองประชาชนจากการถูกมิจฉาชีพหลอกลวงให้โอนเงินไปยังบัญชีผู้กระทำความผิดหรือบัญชีม้า โดยให้ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) สามารถเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีและธุรกรรมผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูลตามที่ พรก. กำหนด ตลอดจนระงับบัญชีที่ต้องสงสัยชั่วคราวเพื่อดำเนินการตรวจสอบ และ พรก. ได้มีการกำหนดบทลงโทษกรณีผู้เปิดบัญชีที่ไม่ได้มีเจตนาใช้เพื่อตนเอง หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ หรือใช้ซิมโทรศัพท์ในการทำทุจริต

ธปท. แลกเปลี่ยนความร่วมมือภาคการธนาคารตามมาตรการจัดการภัยทุจริตทางการเงิน

นอกจากนี้ ธปท. ยังร่วมกับหน่วยงานข้างต้น ผลักดันให้มีการดำเนินการตาม พรก. เพื่อให้การจัดการภัยทุจริตเป็นไปอย่างบูรณาการ อาทิ

\ การร่วมจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และคณะอนุกรรมการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

\ การร่วมจัดตั้งระบบกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Central Fraud Registry: CFR) ระหว่างธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งกำหนดกระบวนการรับเรื่องและแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีและธุรกรรมที่อาจเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในกรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย

\ การร่วมจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมออนไลน์ (Anti Online Scam Operation Center: AOC) เพื่อรวมศูนย์การปราบปราม แก้ไข และรับมือกับอาชญากรรมออนไลน์ในเชิงรุกแบบครบวงจร (one-stop-service) ผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 1441 โดยศูนย์ AOC จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ในการเป็นตัวกลางรับเรื่องร้องเรียนและประสานงานไปยังผู้ให้บริการทางการเงิน ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม ภัยทุจริตทางการเงินยังเกิดขึ้นต่อเนื่อง มีรูปแบบหลากหลาย และมีพัฒนาการใหม่ ๆ อยู่ตลอด จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และต้องยกระดับการจัดการ และรับมือปัญหาให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองประชาชนและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

การสื่อสารเตือนภัย หัวใจของการสู้กับโจร

ในปี 2566 ธปท. เดินหน้าสื่อสารเตือนภัยทางการเงินให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องทั่วประเทศ นอกจากจะสื่อสารผ่านทางโซเชียลมีเดีย ธปท. ซึ่งเป็นช่องทางหลักแล้ว ธปท. ยังทำงานเชิงรุกในพื้นที่ โดยร่วมมือกับผู้นำชุมชน 50 เขต ในกรุงเทพฯ เพื่อร่วมหาแนวทางในการเตือนภัยการเงินแก่ประชาชน และจัดบรรยายให้ความรู้แก่นักบริหารเงินออม เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาแก่ชุมชนได้ถูกต้อง รวมถึงแจกจ่ายโปสเตอร์และสื่อประชาสัมพันธ์อื่น ๆ แก่สมาคมค้าปลีกและผู้นำชุมชนโดยรอบ

ธปท. ยังส่งผ่านนโยบายไปสู่สำนักงานภาคทั้งสามแห่ง เพื่อให้ข้อมูลความรู้และคำปรึกษาด้านภัยทางการเงินแก่ท้องถิ่น โดย ธปท. ได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เช่น ผู้นำชุมชน สำนักงานกองทุนหมู่บ้าน สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด หอการค้าสภาอุตสาหกรรม กลุ่มพระนักเทศน์ หอกระจายข่าวในชุมชน และกองทุนหมู่บ้าน ฯลฯ ในการช่วยสื่อสารและกระจายข่าวสารเตือนภัยทางการเงิน รวมถึงแลกเปลี่ยนข้อมูลภัยทางการเงินเพื่อตรวจสอบและแจ้งเตือนไปถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้ส่งกลับให้ส่วนกลางสำหรับจัดทำนโยบายที่ตรงเป้าและตอบโจทย์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ในปี 2566 ธปท. ดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อสื่อสารเตือนภัยทางการเงินผ่านโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพล่ามภาษามือด้านเศรษฐกิจการเงิน โดยแทรกเนื้อหาภัยทางการเงินให้แก่กลุ่มล่ามเพื่อนำไปเตือนภัยให้กับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมักตกเป็นเหยื่อมิฉฉาชีพจากการไม่ได้รับข้อมูลที่เท่าทัน อีกทั้งยังกระตุ้นการระดมความคิดเกี่ยวกับภัยทางการเงินผ่านกิจกรรมการแข่งขันออกแบบการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ (BOT Communication Hackathon) ภายใต้หัวข้อ “รู้เท่าทันภัยการเงิน” ซึ่งมีผู้สนใจสมัครเข้าแข่งขัน รวมถึงนำเสนอผลงานต่าง ๆ ที่น่าสนใจกว่า 200 ทีม เช่น การทำแอปพลิเคชันแจ้งเตือนภัย การให้เยาวชนเป็นยูทูบตอน้อยสื่อสารเตือนภัย การแต่งเพลงและแบบทดสอบเตือนภัยหรือการทำยาตมเตือนสติ ฯลฯ โดย ธปท. ได้นำความคิดบางส่วนมาต่อยอดและปรับใช้ให้เกิดประโยชน์จริงต่อไป

ยาตมที่มีคำคมเตือนภัยทางการเงิน เป็นหนึ่งในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของทีมนักเข้าร่วมแข่งขัน

โครงการแข่งขันออกแบบการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ (BOT Communication Hackathon) ภายใต้หัวข้อ “รู้เท่าทันภัยการเงิน”

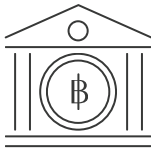
ธปท. จัดอบรมความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน และภัยการเงินให้แก่ล่ามภาษามือไปถ่ายทอดให้กับผู้บกพร่องทางการได้ยิน

สแกนเพื่อรับชมคลิปวิดีโอ
โครงการ BOT Communication Hackathon

คำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การธนาคารเพื่อความยั่งยืน

ธปท. มุ่งผลักดันให้ภาคการเงินผนวกประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมในกระบวนการดำเนินธุรกิจและมีบทบาทสำคัญในการช่วยสนับสนุนให้ภาคธุรกิจปรับตัวเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมได้ โดยต้องคำนึงถึงจังหวะเวลาและความเร็วของการปรับตัวที่เหมาะสมกับบริบทไทย โดยต้อง “ไม่ช้าเกินไป” จนได้รับผลกระทบที่ไม่สามารถแก้ไขได้ทันการณ์ แต่ก็ต้อง “ไม่เร็วเกินไป” จนระบบเศรษฐกิจไม่สามารถปรับตัวได้ทันและทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยภาคอุตสาหกรรมไทยส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มสีน้ำตาล (brown) กล่าวคือ ยังพึ่งพาการใช้พลังงานจากถ่านหินและน้ำมันในสัดส่วนที่สูง และยังใช้เทคโนโลยีแบบเก่าที่ยังไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งธุรกิจ SMEs ซึ่งเป็นรากฐานของระบบเศรษฐกิจไทย ยังอยู่ระหว่างฟื้นตัวจากวิกฤตโควิด 19 จึงมีความตระหนักและความพร้อมน้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ค่อนข้างมาก

โดยในปี 2566 ธปท. เน้นวางกลไกและมาตรฐานให้สถาบันการเงินนำเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้าไปผนวกในการดำเนินธุรกิจอย่างจริงจังและครบวงจร และผลักดันให้สถาบันการเงินมีผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่ช่วยสนับสนุนเงินทุนให้ภาคธุรกิจเพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมโดยเริ่มจากอุตสาหกรรมนำร่อง มีการดำเนินการสำคัญ ดังนี้

1 \ เผยแพร่แนวนโยบายการดำเนินธุรกิจสถาบันการเงิน โดยคำนึงถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ธปท. เผยแพร่แนวนโยบายการดำเนินธุรกิจสถาบันการเงิน โดยคำนึงถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (standard practice) ในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 เพื่อให้สถาบันการเงินใช้เป็นกรอบหลักในการประเมินโอกาสและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม โดยผนวกเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานหรือการมีผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ (1) โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ (2) การกำหนดกลยุทธ์ (3) การบริหารความเสี่ยง และ (4) การเปิดเผยข้อมูล

นอกจากนี้ ธปท. ยังผลักดันให้สมาคมธนาคารไทยพัฒนาคู่มือปฏิบัติตามแนวนโยบาย (industry handbook) เพื่อกำหนดรายละเอียดในระดับปฏิบัติการ รวมถึงรวบรวมมาตรฐานและตัวอย่างที่ดีในระดับสากล ตลอดจนข้อปฏิบัติที่ควรเร่งดำเนินการในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งจะช่วยให้สถาบันการเงินมีแนวทางที่ชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถดำเนินการตามแนวนโยบายได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสมาคมธนาคารไทยได้เผยแพร่เอกสารดังกล่าวแล้วในเดือนพฤศจิกายน 2566 ในระยะต่อไป ธปท. จะให้สถาบันการเงินประเมินมาตรฐานการดำเนินงานของตนเทียบกับ standard practice และ industry handbook รวมถึงติดตามการดำเนินการของสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง

2 \ เผยแพร่มาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมระยะที่ 1¹⁴

ธปท. เผยแพร่มาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Thailand Taxonomy) ระยะที่ 1 ในเดือนมิถุนายน 2566 สำหรับภาคพลังงานและภาคการขนส่ง ซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุดของประเทศ เพื่อให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีมาตรฐานกลางในการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และใช้อ้างอิงสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และเครื่องมือทางการเงินได้ ทั้งนี้ ในระยะต่อไป ธปท. จะร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนา Thailand Taxonomy ระยะที่ 2 ซึ่งจะครอบคลุมภาคอุตสาหกรรม การผลิต ภาคการเกษตร ภาคการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ และภาคการจัดการของเสีย

3 \ มีผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่สามารถสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจ

ในปี 2566 ธปท. ผลักดันโครงการนำร่องของธนาคารพาณิชย์ในการสนับสนุนเงินทุนเพื่อช่วยลดฝุ่น PM2.5 ในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล ด้วยการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยพิเศษวงเงินรวมกว่า 4,000 ล้านบาท แก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล สำหรับซื้อเครื่องจักรกลการเกษตรที่จะนำไปสู่การลดการเผาอ้อย โดยกำหนดเงื่อนไขการชำระคืนสินเชื่อให้สอดคล้องกับวงจรรายได้จากผลผลิตอ้อย และกำหนดเงื่อนไขการได้รับอัตราดอกเบี้ยพิเศษให้ขึ้นอยู่กับผลสำเร็จในการมีสัดส่วนการรับซื้ออ้อยไฟไหม้ต่อการรับซื้ออ้อยทั้งหมดลดลง และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศหรือภูมิภาคเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมี SFIs ร่วมสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนอัตราดอกเบี้ยพิเศษแก่ชาวไร่อ้อยที่เผาอ้อยลดลงจากปีก่อนหน้าด้วยเช่นกัน

ในระยะต่อไป ธปท. จะผลักดันให้สถาบันการเงินมีผลิตภัณฑ์ที่ช่วยสนับสนุนเงินทุนเพื่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับกลุ่มลูกค้าที่แต่ละสถาบันการเงินสามารถช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีนัยและเป็นรูปธรรม อาทิ ในแง่จำนวนลูกค้าที่สถาบันการเงิน

จะช่วยให้ปรับตัวได้ การสร้างนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ ที่กระตุ้นให้เกิดการแข่งขันหรือนำไปขยายผลต่อได้ และ ธปท. จะประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันการวางรากฐานอื่น ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจ อาทิ การให้แรงจูงใจที่จะช่วยกระตุ้นหรือสนับสนุนภาคธุรกิจในการปรับตัวอย่างการออกแบบแพลตฟอร์มข้อมูลที่จะช่วยสนับสนุนการคำนวณและการรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้ ธปท. ยังมีแผนที่จะสนับสนุนให้สถาบันการเงินเริ่มจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมในส่วนของการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงิน (transition plan) ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้สถาบันการเงินวางแผนและจัดทำกลยุทธ์ที่สนับสนุนลูกค้าในภาคเศรษฐกิจจริงให้ปรับตัวได้อย่างราบรื่นทันการณ์ โดยจะให้ธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อระบบในประเทศ (D-SIBs) และธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ (non-DSIBs) ที่สนใจเริ่มจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านสำหรับภาคเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญ (priority sector) ก่อนอย่างน้อย 1 ภาคเศรษฐกิจ

¹⁴ ดำเนินการร่วมกับคณะทำงาน Thailand Taxonomy ซึ่งประกอบด้วย ก.ล.ต. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) สมาคมธนาคารไทย สมาคมธนาคารนานาชาติ และสมาคมสถาบันการเงินของรัฐ

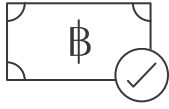
4 \ พัฒน่องค์ความรู้เรื่องการเงินสิ่งแวดล้อม ให้กับบุคลากรในภาคการเงินและภายใน ธปท.

ธปท. ร่วมกับสมาคมธนาคารไทยผลักดันการจัดอบรมคู่มือปฏิบัติตามแนวนโยบาย ธปท. ให้แก่ผู้บริหารและปฏิบัติงานของธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งได้บรรจุเรื่องการเงินเพื่อความยั่งยืนเป็นหนึ่งในหัวข้อสำคัญของการจัดหลักสูตรพัฒนาผู้ตรวจสอบสถาบันการเงินภายใน ธปท. ทั้งนี้ ในปี 2567 ธปท. จะเน้นการพัฒนาง่องค์ความรู้ที่สนับสนุนแผนงานใน

ระยะข้างหน้า ได้แก่ การเงินที่สนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจในช่วงการเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (transition finance) และการวิเคราะห์ภาวะวิกฤตและการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate scenario analysis and stress testing)

คุณรณดล นุ่มนนท์ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน กล่าวในงานสัมมนา “Thailand Taxonomy กติกาใหม่เพื่อโลกที่ยั่งยืน” ถึงการสนับสนุนให้สถาบันการเงินออกเครื่องมือและผลิตภัณฑ์ที่จะผลักดันให้เศรษฐกิจไทยก้าวไปสู่เศรษฐกิจสีเขียวในอนาคต

การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

ธปท. ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินได้ทั่วถึง ตรงกับความต้องการ ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม มีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ให้บริการทางการเงินตระหนักและให้ความสำคัญกับการให้บริการลูกค้าด้วยความใส่ใจและรับผิดชอบ เสนอผลิตภัณฑ์และบริการโดยไม่หลอกลวง ไม่บังคับ ไม่รบกวน และไม่เอาเปรียบลูกค้า ซึ่งจะเอื้อต่อการให้บริการทางการเงินที่เหมาะสม และเป็นธรรม และช่วยสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบการเงินไทย และส่งเสริมให้ผู้ให้บริการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

1 \ การกำกับดูแลและตรวจสอบผู้ให้บริการอย่างเข้มข้น และส่งเสริมให้ผู้ให้บริการทางการเงินยกระดับการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

1 \ ยกระดับหลักเกณฑ์ด้านการให้บริการลูกค้าอย่างเป็นธรรม (market conduct) ให้มีมาตรฐานและครอบคลุมยิ่งขึ้น

ธปท. ออกหลักเกณฑ์การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (responsible lending) โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ให้บริการในการรับผิดชอบต่อลูกค้าตลอดวงจรการเป็นหนี้ที่เหมาะสม และปรับปรุงหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ให้ครอบคลุมผู้ให้บริการทางการเงินภายใต้การกำกับของ ธปท. เพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ให้บริการทางการเงินทุกแห่งถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความชัดเจน ยืดหยุ่น สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะช่วยยกระดับการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม

นอกจากนี้ ธปท. ยังศึกษาและนำหลักการ เศรษฐศาสตร์พฤติกรรม (behavioral economics) มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบนโยบายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินด้วย โดยในปี 2566 ธปท. ร่วมกับสถานทูต อังกฤษ และ Behavioral Insights Team (BIT) ดำเนินโครงการ nudge project โดยนำวิธีการทาง เศรษฐศาสตร์พฤติกรรมมาทดสอบและออกแบบทางเลือก ในการส่งข้อมูลเพื่อกระตุ้นเรื่องการรับผิดชอบต่อลูกค้าและการจ่ายชำระคืนหนี้ โดยจะสรุปผลและเผยแพร่รายงานในต้นปี 2567

2 \ เตรียมความพร้อมการออกหลักเกณฑ์และออกแบบกระบวนการตรวจสอบธุรกิจการให้สินเชื่อ และการให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ใหม่ให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น

ธปท. เตรียมออกหลักเกณฑ์และออกแบบกระบวนการตรวจสอบธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เพื่อบริการการดำเนินงานเมื่อร่างพระราชบัญญัติกำหนดให้การประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อ และการให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 พ.ศ. มีผลบังคับใช้ หลักเกณฑ์ใหม่นี้ครอบคลุม

การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจและการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อดูแลประชาชนให้ได้รับบริการทางการเงินที่เป็นธรรมและรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน ผ่านการประสานงานกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยจัด focus group กับผู้ประกอบการ เพื่อรวบรวมข้อมูลแนวทางการทำธุรกรรมจากสมาคมต่าง ๆ เช่น สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทย

3 \ พัฒนาเครื่องมือใหม่ ๆ และการใช้ข้อมูลที่หลากหลายในการติดตามและประเมินผู้ให้บริการทางการเงิน

ธปท. พัฒนาเครื่องมือใหม่ ๆ และใช้ข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ ติดตามและประเมินการปฏิบัติตามเกณฑ์ market conduct ของผู้ให้บริการทางการเงิน เครื่องมือใหม่เหล่านี้จะช่วยให้ ธปท. เห็นปัญหาและเรื่องร้องเรียนของผู้ใช้บริการทางการเงินอย่างเข้าใจมากขึ้น ซึ่งจะช่วยยกระดับการตรวจสอบผู้ให้บริการเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงนำไปใช้ทบทวนและออกเกณฑ์กำกับดูแลเพิ่มเติมเพื่อให้ลูกค้าได้รับบริการทางการเงินที่เป็นธรรมมากขึ้น ตัวอย่างเครื่องมือและข้อมูลใหม่ เช่น

(1) การใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลบน social media listening tool ชี้เบาะแส ติดตาม และประเมินปัญหาจากการใช้บริการทางการเงินที่มีการกล่าวถึงในสังคมออนไลน์ (2) การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการให้บริการของสถาบันการเงิน และเรื่องที่ประชาชนร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสมายัง ธปท. ผ่านช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ และ (3) การตรวจสอบผู้ให้บริการแบบไม่แสดงตน (mystery shopping)

4 \ ตรวจสอบผู้ให้บริการทางการเงินอย่างต่อเนื่อง และสั่งการให้เกิดการแก้ไขปรับปรุงโดยเร็ว เพื่อให้ลูกค้าได้รับบริการที่เป็นธรรม

ธปท. ตรวจสอบผู้ให้บริการทางการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยได้สั่งการในประเด็นที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ (1) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสินเชื่อรายย่อยของผู้ให้บริการบางแห่งที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ส่งผลกระทบต่อลูกค้า 3.3 ล้านบัญชี จำนวนเงินรวมประมาณ 1,500 ล้านบาท โดย ธปท. ได้สั่งการให้ผู้ให้บริการชดเชยเยียวยาแก่ลูกค้า และปรับปรุงกระบวนการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (2) การขอความยินยอมนำข้อมูลลูกค้าไปเปิดเผยที่มีรูปแบบไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ส่งผลกระทบต่อลูกค้าประมาณ 100,000 ราย โดย ธปท. ได้สั่งการให้ระงับการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว รวมถึงการติดต่อลูกค้า และปรับปรุงกระบวนการควบคุมดูแลข้อมูลลูกค้า (3) การเสนอขายผลิตภัณฑ์ประกันภัยกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่ไม่ตรงกับความต้องการหรือการบังคับขาย ซึ่งมีสาเหตุจากโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนที่ผลักดันให้เกิดการขายไม่ถูกต้อง กระบวนการขาย และการควบคุมภาพการขาย โดย ธปท. ได้สั่งการให้ปรับปรุงการกำหนดตัวชี้วัด (KPIs) กระบวนการขาย และการควบคุมคุณภาพการขาย เพื่อป้องกันการเสนอขายที่ไม่เหมาะสม (4) การกำหนดเงื่อนไขผลิตภัณฑ์บัตรเครดิตที่บังคับให้ลูกค้าเบิกใช้เงินกู้ขั้นต่ำทันทีเมื่อได้อนุมัติรับวงเงินซึ่ง ธปท. ได้สั่งการให้ปรับปรุงเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว และ (5) การตัดชำระค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยคงค้างชำระ โดยไม่ได้ตัดชำระตามงวดที่ค้าง ชำระนานที่สุดก่อนตามหลักเกณฑ์ และการคิดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดเพิ่มจากอัตราดอกเบี้ยปกติเกินกว่า 3% ซึ่ง ธปท.

ได้สั่งการให้ปรับปรุงระบบงาน และกระบวนการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้ผู้ให้บริการคืนดอกเบี้ยที่เรียกเก็บเกินให้ลูกค้าทันที

ทั้งนี้ ในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของลูกค้าในการได้รับเอกสารหลักฐานอย่างถูกต้องครบถ้วนในการทำธุรกรรม และการกำหนดเงื่อนไขความยินยอมเพื่อเสนอขายผลิตภัณฑ์และบริการ (marketing consent) ไว้เป็นส่วนหนึ่งของการใช้บริการ ทำให้ลูกค้าไม่สามารถเลือกให้คำยินยอมได้ตามความต้องการ รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขผลิตภัณฑ์สินเชื่อรายย่อยอื่น ๆ เกินความจำเป็นหรือจำกัดสิทธิของลูกค้า เช่น การให้ลูกค้าสละสิทธิ์ที่จะดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์หรือเรียกร้องสิทธิใด ๆ นั้น ธปท. ได้สั่งการให้ส่งมอบเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องครบถ้วน ปรับปรุงเงื่อนไขการให้บริการและการขอคำยินยอมให้เป็นธรรม รวมทั้งกำกับให้ผู้ให้บริการดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะกรณีที่กระทบต่อสิทธิประโยชน์ของลูกค้า

นอกจากนี้ ธปท. ผลักดันให้ผู้ให้บริการทางการเงินมีกระบวนการปฏิบัติงานที่สามารถติดตามตรวจจับข้อบกพร่องของตนเองได้อย่างรวดเร็ว และสามารถค้นหาต้นเหตุและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยตนเอง (self-detect and self-correct) เพื่อพัฒนาให้เกิดการให้บริการแก่ลูกค้าที่เป็นธรรมได้อย่างยั่งยืน

2 \ การมุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับการดูแล แก้ไขปัญหาอย่างตรงจุด และได้รับคำปรึกษาหรือความช่วยเหลืออย่างทันการณ

1 \ การให้คำปรึกษาและรับเรื่องร้องเรียน

เมื่อประชาชนประสบปัญหาการใช้บริการทางการเงินและ ภัยทางการเงิน สามารถขอคำปรึกษาหรือร้องเรียนผ่าน ช่องทางคอลเซนเตอร์ 1213 ทางอีเมล contact@bot.or.th หรือเข้ามาติดต่อที่ ธปท. ด้วยตนเอง เพื่อประสานงานให้ได้รับ การดำเนินการหาข้อยุติรายบุคคลตามกรอบอำนาจหน้าที่ และกรอบเวลาที่กำหนดไว้ (Service Level Agreement:

SLA) ในปี 2566 ธปท. ได้รับเรื่องร้องเรียนรวมประมาณ 5,951 รายการ และให้คำปรึกษาและให้ข้อมูล 10,235 รายการ โดย 85% ของเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับด้านบริการ ทางการเงิน

2 \ การให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาหนี้

ธปท. ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาหนี้ ผ่าน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการทางด่วนแก้หนี้และ โครงการหมอหนี้เพื่อประชาชน ในปี 2566 โครงการ ทางด่วนแก้หนี้ ซึ่งเป็นช่องทางเสริมให้ลูกหนี้สามารถ ติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขหนี้ มีลูกหนี้เข้าร่วมโครงการจำนวน 30,724 รายการ และโครงการหมอหนี้เพื่อประชาชน ที่ให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหานี้รายบุคคลมีลูกหนี้เข้าร่วม จำนวน 2,364 ราย

นอกจากนี้ ธปท. ได้ร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต่าง ๆ ออกนุ้ให้ คำแนะนำการแก้ไขหนี้แก่ประชาชน ในงานมหกรรมการเงิน เพื่อครูไทย “Unlock a Better Life” ที่จัด 6 ครั้ง ทั่วประเทศ และในงาน Money Expo ที่กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ อุตรธานี และหาดใหญ่

“

เมื่อก่อนเวลาสถาบันการเงินนัดหมาย SMEs จะไม่กล้าไป เพราะไม่รู้ว่าจะคุยอย่างไร พอไม่มีความรู้เขาก็กลัว บางทีถูกดำเนินการทางกฎหมายจากปัญหานี้ แต่พอมีโครงการหมอหนี้เพื่อประชาชน ก็ทำให้เขามีความรู้ เมื่อเกิดปัญหาใดเขาก็เข้าไปคุยเลย เจรจาตามระเบียบ ทำให้ปัญหาการติดเครดิตบูโรในภาคเหนือค่อยลดลงเมื่อดูจากสถิติ

”

คุณบุญชู กุมพทาโนชญ์
ประธานสมาคม SME ไทยภาคเหนือ

งาน Money Expo ที่จัดขึ้นใน จ.เชียงใหม่ อุดรธานี และสงขลา (หาดใหญ่)

3 \ การให้ความรู้ การสร้างบุคลากร และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการไกล่เกลี่ยและให้คำปรึกษาปัญหาหนี้

ธปท. จัดทำหลักสูตรและสื่อการสอนเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงคำแนะนำการแก้ไขปัญหาหนี้ที่ถูกต้องและทั่วถึงขึ้น โดยได้ร่วมกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรมและมูลนิธิสถาบันศึกษาและพัฒนาการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี (ส.พ.ส.) จัดอบรมหลักสูตรเทคนิคการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้านหนี้สินและการเงินให้กับผู้ไกล่เกลี่ยภาคประชาชนและกำหนดให้หลักสูตรดังกล่าว

เป็นหนึ่งในหลักสูตรเพื่อต่ออายุผู้ไกล่เกลี่ยภาคประชาชนและ ธปท. ได้ต่อยอดพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวให้เป็นสื่อการเรียนรู้แบบ e-learning โดยจะเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกระทรวงยุติธรรมในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2567 นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดอบรมความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่สถานีแก้หนี้ครู เพื่อให้คำปรึกษาเรื่องแก้หนี้กับบุคลากรทางการศึกษาอีกด้วย

งานส่งเสริมความรู้ทางการเงิน

ธปท. ต่อยอดการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดีอย่างยั่งยืน และมีความพร้อมที่จะรับมือกับความท้าทายด้านการเงินที่มักเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวล่วงหน้าได้ ซึ่งการดำเนินงานที่สำคัญในปี 2566 คือการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินเพื่อนำไปสู่พฤติกรรมทางการเงินที่ดีในกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่และวัยทำงาน รวมถึงการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เป็นพันธมิตร และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง

1 \ การสร้างพฤติกรรมทางการเงินที่ดี

1 \ สำหรับกลุ่มนักเรียนนักศึกษา

การอบรมพัฒนาความรู้ทางการเงินให้แก่ครูในโครงการครูสตางค์ และการนำไปประยุกต์เพื่อถ่ายทอดให้เด็กนักเรียนในชั้นเรียน

ธปท. มุ่งผลักดันให้ความรู้ทางการเงินเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ ผ่านการดำเนินโครงการที่สำคัญ ได้แก่

(1) โครงการออกแบบและพัฒนากรอบสมรรถนะทางการเงิน¹⁵ (Financial Literacy Competency Framework) สำหรับคนไทยทุกช่วงวัย เพื่อเป็นแกนกลางในการกำหนดกรอบการส่งเสริมความรู้ทางการเงินในระบบการศึกษาไทยที่เป็นมาตรฐานและเปรียบเทียบได้ในระดับสากล ซึ่ง ธปท. อยู่ระหว่างพัฒนากรอบสมรรถนะทางการเงิน

เพื่อให้ผู้ให้ความรู้และผู้พัฒนาหลักสูตรการศึกษานำไปใช้กำหนดคุณลักษณะ ความสามารถ และพฤติกรรมทางการเงินที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในแต่ละช่วงวัยได้ รวมถึงใช้เป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา กำหนดเนื้อหาการสอน และเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งนี้ กระบวนการคลังอยู่ระหว่างการพัฒนามาตรฐานกรอบสมรรถนะให้สอดคล้องกับทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเผยแพร่เป็นมาตรฐานกรอบสมรรถนะในวงกว้างในปี 2567 ซึ่งเป็นหนึ่งในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน

¹⁵ กรอบสมรรถนะทางการเงินเป็นหนึ่งในงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. 2565-2570 (แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. 2565-2570 : เป้าหมายที่ 2 คนไทยมีความรู้และทักษะทางการเงินเพียงพอที่จะไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต มาตรการที่ 3 กำหนดกรอบสมรรถนะทางการเงิน (Financial Competencies Framework) สำหรับคนไทย) ซึ่งจัดทำขึ้นโดยอ้างอิงมาตรฐานความสามารถทางการเงินขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Cooperation and Development หรือ OECD) และมาตรฐานความสามารถทางการเงินของสหภาพยุโรป อังกฤษ และฮ่องกง และนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย ประกอบด้วย 4 หัวข้อหลัก ได้แก่ เงินและธุรกรรมทางการเงิน (Money and Transaction) การวางแผนการเงิน (Planning & Managing Finance) ความเสี่ยงและผลตอบแทน (Risk & Reward) และสภาพแวดล้อมทางการเงิน (Financial Landscape)

นอกจากนี้ ในปี 2566 ธปท. ยังร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางและมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ผ่านโครงการครุสตางค์ โดยนำร่องอบรมสมรรถนะทางการเงินไปทดสอบประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน พร้อมพัฒนาสื่อการสอนเพื่อนำมาเป็นต้นแบบการเรียนการสอนเรื่องความรู้ทางการเงินในชั้นเรียนระดับต่าง ๆ ต่อไป

(2) โครงการพัฒนาหลักสูตรความรู้ทางการเงินสำหรับการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ทางการเงินในวัยเรียนอย่างยั่งยืน และเพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงกับภาคการศึกษา โดย ธปท. ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาพัฒนาหลักสูตรความรู้ทางการเงินเป็นวิชาเฉพาะหรือสอดแทรกในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ร่วมกับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ออกแบบและพัฒนาวิชาฐานการเงินสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยนำองค์ความรู้ทางการเงินพื้นฐาน ถ่ายทอดผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบ active learning ดำเนินการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่องมาแล้วตั้งแต่ปีการศึกษา 2564-2566 และ 2) ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ บูรณาการเนื้อหาความรู้ทางการเงินสอดแทรกในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาหลักสูตรการเงินพื้นฐานในวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ สังคม และงานอาชีพ โดยอยู่ระหว่างนำไปทดลองในโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

นอกจากนี้ ธปท. ยังจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะทางการเงินแก่นักศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน

ทางการเงินและพัฒนาทักษะทางการเงินให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ผ่านรูปแบบ “การบ่มเพาะ สร้างแกนนำสู่เครือข่ายที่ยั่งยืน” ภายใต้การประกวดผลงานด้านความรู้ทางการเงินในโครงการ Fin. ดี We Can Do!!! ซึ่งได้ดำเนินการต่อเนื่องมาแล้ว 5 ปี โดยปี 2566 ได้ยกระดับการประกวด จากที่ดำเนินการจัดโดย ธปท. มาเป็นส่วนหนึ่งของงานแข่งขันทักษะวิชาชีพและทักษะพื้นฐานขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ในทักษะความรู้ทางการเงินซึ่งมีวิทยาลัยอาชีวศึกษาเข้าร่วมโครงการ 160 แห่งทั่วประเทศ

(3) โครงการพัฒนาครูเพื่อสร้างครูแกนนำในการส่งต่อความรู้ทางการเงินในสถานศึกษา ธปท. ดำเนินโครงการสร้างครูแกนนำ เพื่อขยายผลการดำเนินงานและสร้างความยั่งยืนด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงินในสถานศึกษาเป็นวงกว้าง ได้แก่ โครงการก่อการครู ซึ่ง ธปท. ร่วมกับคณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาความรู้ทางการเงิน “รู้ก่อน ทำก่อน รวยกว่า” เป็นหนึ่งใน module ตลาดวิชา เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านการเงินแก่เครือข่ายครูแกนนำ และนำไปสู่การนำความรู้ไปปรับใช้กับการเรียนการสอนต่อไป โดยดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2565 โครงการ Fin. Forward โครงการสร้างครูแกนนำการสอนวิชาฐานการเงินขยายผลจากแนวทางการจัดการสอนวิชาฐานการเงินให้แก่ครูจากหลากหลายสถานศึกษาที่สนใจโดยจัดนำร่อง 3 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สงขลา และสุราษฎร์ธานี โดยมีครูจากกว่า 40 สถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ

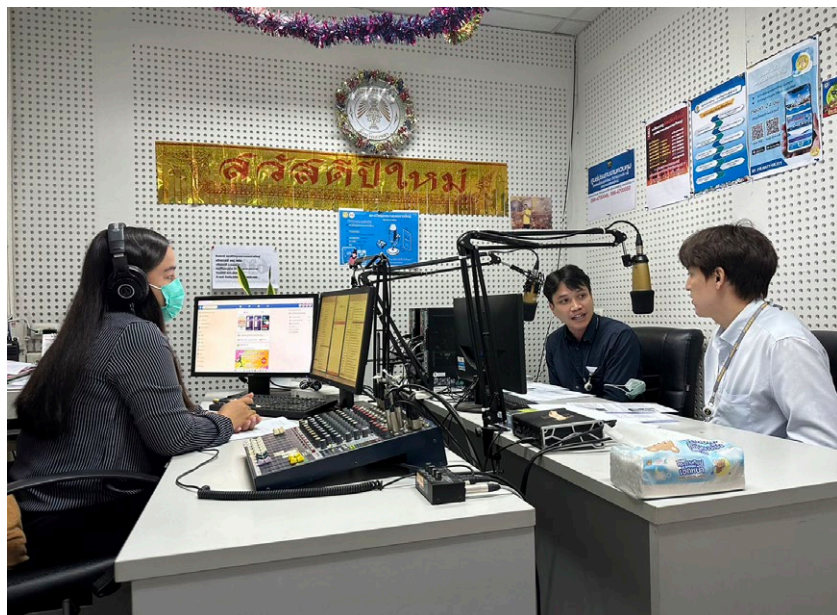
2 \ สำหรับกลุ่มวัยทำงาน

ธปท. มุ่งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินผ่านโครงการ Fin. ดี Happy Life!!! ซึ่งเป็นโครงการฝึกอบรม Fin. trainers หรือพี่เลี้ยงด้านการเงินให้กับตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในปี 2566 มีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการ 64 หน่วยงาน สร้าง Fin. trainers ได้ 217 คน ซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ทางการเงินให้แก่พนักงานได้ 146,716 คน มีพนักงานเข้าร่วมกิจกรรมแบบเข้มข้น

ด้วยการติดตามผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจำนวน 7,960 คน ทั้งนี้ หน่วยงานสามารถนำชุดความรู้ทางการเงินสำหรับคนวัยทำงานหรือพนักงานในสถานประกอบการไปใช้เป็นสื่อส่งเสริมความรู้ทางการเงินให้กับพนักงานในหน่วยงานและประชาชนวัยทำงานยังสามารถทำแบบสำรวจสุขภาพทางการเงิน เพื่อตรวจสอบสุขภาพทางการเงินของตนเอง

2\ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง

ตัวแทน ธปท. ให้สัมภาษณ์ผ่านสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการเงิน และยังสามารถจัดทำคลิปส่งเสริมความรู้ทางการเงินเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Facebook และ TikTok เพื่อให้ประชาชนรู้เท่าทัน และรู้วิธีแก้ไขปัญหาเมื่อต้องประสบภัยทางการเงิน เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองในฐานะผู้ใช้บริการทางการเงิน รวมถึงสามารถวางแผนการเงินและบริหารจัดการหนี้ของตนเอง

ธปท. ให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ “เข้านี้ที่ภาคเหนือ” ช่อง NBT และสถานีวิทยุเทศบาลนครหาดใหญ่ FM. 96.0 MHz. เพื่อสื่อสารความรู้ทางการเงินและเตือนภัยการเงิน

3 \ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เป็นพันธมิตร

ธปท. ได้ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องระงับภัยการเงิน และเรื่องการให้บริการที่เป็นธรรมแก่ลูกค้ากับองค์กรและหน่วยงานภาครัฐ พันธมิตรในภาคต่าง ๆ เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) และคลังจังหวัด เพื่อให้ความรู้กับประชาชนและสื่อมวลชนในพื้นที่

ธปท. ให้ความรู้เรื่องภัยทางการเงินให้กับหน่วยงานภาครัฐ และร่วมหารือกับหัวหน้าชุมชนในเขต กทม. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการเตือนภัยทางการเงิน

การดำเนินงานด้านความยั่งยืน ภายในองค์กร

ธปท. ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการลดกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งส่งเสริมความยั่งยืนจากการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม และจากการดำเนินงานใน 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ (1) การดำเนินงานภายใน (2) การผลิตและบริหารจัดการธนบัตร (3) การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ และ (4) การสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

1 \ การดำเนินงานภายใน

1 \ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

ธปท. ให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเต็มประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดมาตรการบริหารจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมการใช้ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง ขยะของเสีย กระจก และน้ำประปา โดยมีการควบคุมติดตาม ประเมินการดำเนินการตามแผนงานและมาตรการต่าง ๆ ทั้งนี้ ธปท. ได้เน้นความสำคัญเรื่องการใช้ไฟฟ้าเนื่องจากมีสัดส่วนการใช้พลังงานสูงสุด¹⁶ โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (1) เปลี่ยนระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (split type) (2) ปรับปรุงระบบควบคุมการใช้แสงสว่างในที่ทำงาน (3) เปลี่ยนมอเตอร์เครื่องสูบน้ำประสิทธิภาพสูง (4) เปลี่ยนอุปกรณ์ควบคุมปีมน้ำดันไม่ เป็นแบบอัตโนมัติ (variable speed drive) และ (5) เปลี่ยนรถยนต์สันดาปภายในสำนักงานเป็นรถยนต์ไฮบริด

2 \ การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด

ปี 2566 ธปท. สำนักงานใหญ่ใช้พลังงานสะอาด (clean energy) จากระบบโซลาร์เซลล์ 280 กิโลวัตต์ ซึ่งทดแทนการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ประมาณ 395,000 กิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปีโดยระบบโซลาร์เซลล์คิดเป็น 3% ของการใช้พลังงานทั้งหมด

สำหรับสำนักงานภาคเหนือและสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้พลังงานสะอาดจากระบบโซลาร์เซลล์ 50 และ 20 กิโลวัตต์ ซึ่งทดแทนการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ประมาณ 73,000 และ 40,800 กิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี ซึ่งโดยระบบโซลาร์เซลล์คิดเป็น 6% และ 4% ต่อการใช้พลังงานทั้งหมด ตามลำดับ

3 \ การจัดการทรัพยากรแบบหมุนเวียน

ปี 2566 ธปท. เน้นจัดการทรัพยากรแบบหมุนเวียนภายใต้หลัก “3R – Reduce Reuse Recycle” เพื่อลดขยะของเสียจากการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ โดยการลด หรือ “Reduce” อาทิ ลดขยะที่ไม่ย่อยสลาย หรือเป็นอันตรายต่อระบบนิเวศ เช่น พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ด้วยการรณรงค์ให้พนักงานใช้แก้วส่วนตัวในชีวิตประจำวัน ร่วมกับการได้รับความร่วมมือจากร้านค้าในการมอบส่วนลดเมื่อนำแก้วส่วนตัวมาซื้อเครื่องดื่ม ในส่วนของการนำไปใช้ซ้ำ หรือ “Reuse” ธปท. รณรงค์ให้มีการแยกขยะให้ถูกต้อง ตั้งแต่ต้นทาง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ซ้ำต่อได้ รวมถึงสามารถ

นำไป “Recycle” หรือกำจัดได้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยลดปริมาณขยะสู่บ่อฝังกลบอันเป็นอีกแหล่งสำคัญของการเกิดก๊าซเรือนกระจก อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมสนับสนุนการนำของเหลือใช้ไปใช้ประโยชน์อีกครั้ง (upcycling) เช่น กิจกรรม plastic recycling & DIY workshop การแบ่งปันสิ่งของของผู้ขาดแคลนหรือผู้ยากไร้ การรณรงค์นำเศษวัสดุมาตกแต่งในงานกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการเชิญชวนทุกส่วนงานให้มีส่วนร่วมใน “โครงการธนาคารขยะ” ด้วยการคัดแยกขยะและนำไปขายเป็นรายได้

¹⁶ การใช้ไฟฟ้ามีสัดส่วน 95% ของการใช้พลังงานทั้งหมด

นอกจากนี้ เพื่อให้การจัดการขยะภายในองค์กรครบวงจร ในปีนี้ ธปท. จึงติดตั้งเครื่องกำจัดขยะเศษอาหารเพื่อนำเศษอาหารที่เหลือทิ้งมาแปรสภาพให้เป็นวัสดุปรับปรุงคุณภาพดิน (bio-soil) ตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) และนำมาใช้ดูแลบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ภายใน ธปท. ซึ่งสามารถลดต้นทุนในการดูแลสวนของ ธปท. ได้ด้วย

2 \ การผลิตและบริหารจัดการธัญพืชอย่างยั่งยืน

ธปท. เน้นกระบวนการผลิตและบริหารจัดการธัญพืชอย่างยั่งยืนซึ่งได้รับการรับรองระบบตามมาตรฐานสากล อาทิ ระบบการบริหารคุณภาพ¹⁷ ระบบการจัดการด้านอาหารอนามัยและความปลอดภัย¹⁸ ระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ¹⁹ รวมถึงการเปิดศูนย์เงินสดกลาง (Consolidated Cash Center: CCC) เพิ่มอีกสองแห่ง คือ ศูนย์เงินสดกลาง สุราษฎร์ธานี และศูนย์เงินสดกลาง นครราชสีมา เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริการด้านเงินสดให้ดีขึ้น ช่วยลดความซับซ้อนของระบบขนส่ง และเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

สำหรับการดำเนินการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ธปท. ได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม²⁰ การรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 3 (green system) และมีการพัฒนาการผลิตธัญพืชและระบบจัดการธัญพืชอย่างต่อเนื่อง จึงมั่นใจได้ว่ากระบวนการผลิตและบริหารจัดการธัญพืชมีการดำเนินการสอดคล้องตามมาตรฐานสากลและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในปี 2566 ธปท. ยกย่องและปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรสิ่งแวดล้อมใน 3 ส่วนหลัก ได้แก่ การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการเลือกใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1 \ การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด

ปี 2566 ธปท. ใช้พลังงานสะอาดจากระบบโซลาร์เซลล์ 1,000 กิโลวัตต์ในกระบวนการผลิตและบริหารจัดการธัญพืชซึ่งทดแทนการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ประมาณ 1,204,000 กิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี โดยระบบโซลาร์เซลล์คิดเป็น 10% ต่อการใช้พลังงานทั้งหมด ทั้งนี้ ธปท. ยังมีแผนงานสำหรับปี 2567 ที่จะขยายการใช้ระบบโซลาร์เซลล์ไปยังศูนย์เงินสดกลางจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ ขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี พิษณุโลก และระยอง

2 \ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

ธปท. ปรับปรุงเครื่องจักรอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและลดการใช้พลังงานส่งผลให้ในปี 2566 ธปท. สามารถลดการใช้พลังงานรวมได้ถึง 1,260,000 กิโลวัตต์ชั่วโมง โดยคิดเป็น 10% ต่อการใช้พลังงานทั้งหมด การดำเนินการที่ผ่านมา อาทิ ปรับปรุงระบบทำความเย็นที่มีประสิทธิภาพสูง ปรับปรุงระบบไฟส่องสว่างเป็นชนิด LED ติดตั้งอุปกรณ์ปรับความเร็วมอเตอร์ (VSD) ของปั๊มน้ำและพัดลมของระบบทำความเย็น

3 \ การเลือกใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ธปท. ให้ความสำคัญในเรื่องการยืดอายุธัญพืชจากการออกใช้ธัญพืชโพลิเมอร์ชนิดราคา 20 บาท ที่มีอายุการใช้งานนานกว่าธัญพืชกระดาษประมาณ 2.75 เท่า และยังมุ่งมั่นในการพัฒนาการยืดอายุธัญพืชในชนิดราคาอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงเน้นเลือกใช้วัตถุดิบในกระบวนการผลิตธัญพืชที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น กระดาษธัญพืชที่เลือกใช้ฝ้ายออร์แกนิกเป็นส่วนผสม และหมึกพิมพ์ที่เลือกใช้สารทำแห้งที่ปราศจากโคบอลต์

¹⁷ ISO 9001:2015

¹⁸ ISO 45001:2018

¹⁹ ISO 22301:2019

²⁰ ISO 14001:2015

3 \ การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้หลัก ESG

ธปท. เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการคำนึงความยั่งยืนในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ โดยได้นำปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environment Social และ Governance: ESG) เข้ามาประยุกต์ใช้ภายใต้วัตถุประสงค์หลักของการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ ได้แก่ การรักษามูลค่า การมีสภาพคล่องเพียงพอ และการได้ผลตอบแทนภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แนวทางการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศที่คำนึงถึงความยั่งยืน จะช่วยให้สามารถบรรลุเป้าหมายของการรักษามูลค่าเงินสำรองระหว่างประเทศในระยะยาวได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงช่วยสร้างผลกระทบเชิงบวกหรือลดผลกระทบเชิงลบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการพิจารณาปัจจัยด้านความยั่งยืนมาจาก 2 เหตุผลหลัก คือ

(1) ปัจจัยเสี่ยงด้าน ESG ต่อการลงทุน จะส่งผลต่อความเสี่ยงของเศรษฐกิจการเงินและการตีราคาสินทรัพย์ และผลตอบแทน (risk-adjusted return) ของการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะผลของความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการลงทุนที่กระทบผ่าน 2 ช่องทางหลัก ได้แก่ 1) การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพอากาศที่มีผลโดยตรงต่อเศรษฐกิจ (physical risk) อาทิ ภัยแล้ง ดินถล่ม และ 2) การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายต่าง ๆ เพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ (transition risk)

(2) การสร้างแรงผลักดันต่อการเปลี่ยนผ่านของโลกไปสู่ความยั่งยืน ซึ่งจะเป็นผลบวกต่อเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจไทย รวมถึงการลงทุนระยะยาว โดย ธปท. เห็นถึงบทบาทการเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญผ่านการสร้างความตระหนักถึง ESG ต่อผู้ร่วมตลาด

ที่ผ่านมา ธปท. ได้วิเคราะห์และศึกษาแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับ ESG ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่องภายใต้หลักการเป็นสำคัญ ซึ่งเน้นการดำเนินการอย่างระมัดระวัง รอบคอบและค่อยเป็นค่อยไป โดยมีการลงทุนในสินทรัพย์ green bonds บางประเภทที่ผ่านหลักเกณฑ์ด้านสภาพคล่องและอันดับความน่าเชื่อถือของ ธปท. ทั้งนี้ ในปี 2566 ธปท. มีการดำเนินการผ่านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยตรงและโดยอ้อม ดังนี้

(1) การผนวกการพิจารณาปัจจัย ESG ในกระบวนการจัดทำ Strategic Asset Allocation (SAA) อย่างชัดเจนและเป็นระบบ โดยกำหนดกรอบการวิเคราะห์เชิงคุณภาพและปริมาณ ได้แก่ 1) การประยุกต์ใช้เครื่องมือด้าน ESG ต่าง ๆ ในภาพกว้างซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายมาประกอบการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อสะท้อนและติดตามความเสี่ยงจากการลงทุนในแต่ละประเทศและสินทรัพย์ต่าง ๆ และ 2) การประเมินความเสี่ยงของกองทุนในภาพรวมผ่านการใช้ climate scenario test ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลของ Network for Greening the Financial System (NGFS) ที่ธนาคารกลางส่วนใหญ่เลือกใช้ และเป็นมาตรฐานสากล โดยผลลัพธ์จากการประเมินจะนำมาประกอบการวิเคราะห์สัดส่วนการลงทุนของ ธปท. เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศในระยะยาวต่อไป

(2) การสร้างความตระหนักในด้าน ESG ให้กับผู้ร่วมตลาด โดยมีการสะท้อนแนวทางและจุดยืนการคำนึงถึงความยั่งยืนในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศให้แก่คู่ค้าและผู้จัดการทุนภายนอกผ่าน 1) การพิจารณาปัจจัยด้าน ESG ในกระบวนการคัดเลือกและประเมินคู่ค้าและผู้จัดการทุนภายนอก และ 2) การกำหนดหลักการออกเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้น (proxy voting principle) สำหรับการลงทุนในตราสารทุน รวมถึงกำหนดให้ผู้จัดการกองทุนมีการรายงานผลการออกเสียงเพื่อเสนอต่อ ธปท. รายปี

(3) การเตรียมความพร้อมเพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับทิศทางการลงทุนที่มุ่งสู่ความยั่งยืนในระยะยาว อาทิ 1) ศึกษาโครงสร้างและพัฒนาการ รวมถึงภาพรวมความเสี่ยงของการลงทุนในตลาดตราสารหนี้และตราสารทุนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่สร้างผลกระทบเชิงบวก เพื่อเสริมสร้างความรู้

ความเข้าใจและประเมินผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ 2) เตรียมจัดทำ ESG Internal Report เพื่อรายงานสถานะความเสี่ยงด้าน ESG ของเงินสำรองระหว่างประเทศตามมาตรฐานสากล รวมถึงเป็นการสร้างแรงผลักดันต่อการเปลี่ยนผ่านของโลกไปสู่ความยั่งยืนของ ธปท. ต่อผู้ร่วมตลาดการเงินโดยรวม

4 \ การสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

ธปท. สร้างความตระหนักรู้ในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและกระตุ้นให้พนักงานมีส่วนร่วมในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมความยั่งยืนผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ งาน BOT Go Green ประจำปี งาน Green Talk ซึ่งเป็นการให้ความรู้เชิงวิชาการผ่านการเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมจากนักวิชาการและนักกิจกรรมสิ่งแวดล้อม การอบรมให้ความรู้และรณรงค์ปรับพฤติกรรมการใช้พลาสติกในงาน Green Market ซึ่งเป็นการออกร้านจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์รักษ์โลก ตลอดจนส่งเสริมการผลิตสินค้าที่นำมาออกร้านให้น่าเชื่อถือถึงความยั่งยืนของแหล่งที่มาและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการจัดกิจกรรมคัดแยกขยะแลกต้นไม้ และการจัดให้นุตรหลานของพนักงานเข้าร่วม BOT Green Kids Camp เพื่อปลูกฝังค่านิยมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน

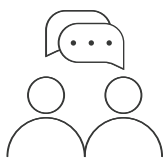
คุณวิเรชา สันตะพันธุ์ ผู้ช่วยผู้จัดการ สายบริหารงานปฏิบัติการ ร่วมเสวนา BOT Go Green Talk หัวข้อ การจัดการขยะอย่างยั่งยืน

การรณรงค์ให้แยกขยะในงาน BOT Go Green ที่ ธปท. จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี

สร้างความเชื่อมั่น
ให้แก่ประชาชน

สื่อสารอย่างทั่วถึงเพื่อคนไทยรู้เท่าทัน

ธปท. มีกลยุทธ์การสื่อสารเชิงรุก เพื่อสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายให้เป็นไปตามที่คาดหวัง

ความคิดเห็นของประชาชนมีส่วนสำคัญต่อการวางแผนสื่อสารเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพ ธปท. รับฟังเสียงสะท้อนผ่านเครื่องมือ social media listening แล้วนำประเด็นและความคิดเห็นมาวิเคราะห์ เพื่อออกแบบเนื้อหาและเลือกใช้ช่องทางให้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด นอกจากนี้ ธปท. ยังเพิ่มแนวทางการรับฟังและการมีส่วนร่วมจากคนรุ่นใหม่ผ่านการจัดแข่งขัน Communication Hackathon 2023 ภายใต้โจทย์ “รู้เท่าทันภัยการเงิน” ซึ่ง ธปท. ได้นำไปต่อยอดทั้งในรูปแบบกิจกรรม หลักสูตรออนไลน์ แอปพลิเคชัน รวมถึงการทำผลิตภัณฑ์ที่จะช่วยกระตุ้นเตือนภัยทางการเงินให้กับประชาชนได้มากขึ้น

การจัดแข่งขัน Communication Hackathon 2023 ภายใต้โจทย์ “รู้เท่าทันภัยการเงิน” ซึ่งมีผู้สมัครเข้าร่วมกว่า 200 ทีม

ในปีนี้ ธปท. ได้เพิ่มการสื่อสารผ่านแพลตฟอร์ม TikTok ซึ่งเป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมสูงในกลุ่มคนรุ่นใหม่ ด้วยการนำเสนอนโยบายและงานต่าง ๆ ของ ธปท. รวมถึงการเตือนภัยทางการเงินในรูปแบบคลิปสั้นที่เข้าใจง่าย เพื่อให้เข้าถึงประชาชนในวงกว้างมากขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ยังสร้างชุมชนนักสื่อสารเพื่อช่วยเป็นกระบอกเสียงในการส่งผ่านข้อมูลต่าง ๆ ของ ธปท. ไปยังประชาชนได้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น ริเริ่มโครงการ Financial Creator Bootcamp เพื่อทำความรู้จักกับกลุ่ม influencer ด้านการเงินและประชาสัมพันธ์การเข้าถึงข้อมูลของ ธปท. เพื่อนำไปทำคอนเทนต์ในรูปแบบที่น่าสนใจ รวมถึงการจัดอบรมให้ความรู้กับนักบริหารเงินออม เจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชนของกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อต่อในการให้คำปรึกษากับคนในชุมชนด้านภัยการเงินและการบริหารจัดการหนี้ของตนเองต่อไป

ขณะที่การสื่อสารผ่านสื่อมวลชนยังเป็นช่องทางสำคัญที่ช่วยเป็นกระบอกเสียงหลักให้ ธปท. ผ่านการสัมภาษณ์ ข่าวกข่าว บทความ และสื่อบริการต่าง ๆ ตลอดทั้งปีในการสร้าง

ความเข้าใจให้ประชาชน โดยเฉพาะการสื่อสารภัยการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนในวงกว้างถึงการดำเนินนโยบายและการเตือนภัยการเงิน ซึ่งเป็นประเด็นสื่อสารสำคัญในช่วงที่ผ่านมา

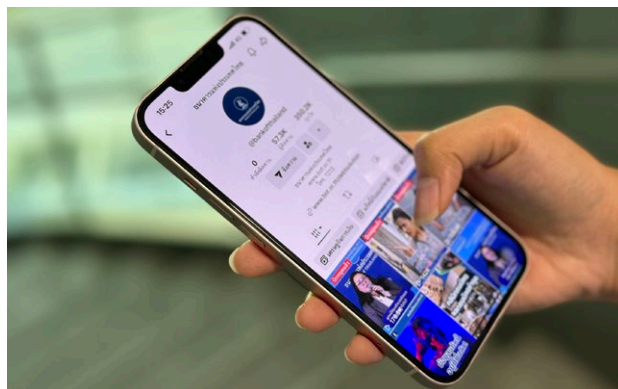
นอกจากนี้ ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารแห่งประเทศไทย นับเป็นอีกช่องทางที่ช่วยสื่อสารงาน ธปท. สู่สาธารณะชน และได้กลับมาเปิดต้อนรับประชาชนอย่างเต็มรูปแบบอีกครั้ง โดยมีบริการหลัก 3 ด้าน คือ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และกิจกรรมสร้างสรรค์ความรู้ ซึ่งสอดแทรกความสนุกสนานกับการสื่อสารงานของ ธปท. อาทิ เวิร์กช็อป “หนี้แก้ได้ ถ้าวางแผนการเงินให้ถูกวิธี” ที่ช่วยแนะนำแนวทางการแก้หนี้รายบุคคล กิจกรรม “BOT Econ Class” ที่เป็นการสอนเศรษฐศาสตร์นอกห้องเรียนในวิชานโยบายการเงินให้กับนิสิตนักศึกษา อีเวนต์ “Board Game Fin Fest” ที่จะสอดแทรกความรู้การจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลผ่านการเล่นเกมสนุก ๆ รวมถึงการนำเสนอสาระความรู้ผ่าน Facebook และ YouTube ของศูนย์การเรียนรู้แบงก์ชาติ (BOTLC) ด้วย

กิจกรรม BOT Econ Class เรียนรู้เศรษฐศาสตร์นอกห้องเรียน กับ ดร.ชญาวดี ชัยอนันต์ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายองค์กรสัมพันธ์ โฆษก ธปท.

กิจกรรม Board Game Fin Fest ที่สอดแทรกความรู้ทางการเงินผ่านการเล่นเกม

ช่องทางการสื่อสารใหม่ TikTok ธนาคารแห่งประเทศไทย @bankofthailand

ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ธปท. ดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศขององค์กร เพื่อสนับสนุนการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินไทยผ่านความสามารถในการดำเนินนโยบายที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทของประเทศ และเอื้อให้การทำธุรกิจระหว่างประเทศมีเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่หลากหลาย ควบคู่กับการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการปรับตัวสู่เศรษฐกิจดิจิทัลผ่านการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างบทบาทของ ธปท. ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ดังนี้

1 การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

ธปท. แสดงบทบาทในเวทีระหว่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. ได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมและเป็นวิทยากรในเวทีสำคัญ อาทิ Jackson Hole Economic Symposium 2023 และ BOAO Forum for Asia 2023 Annual Conference รวมถึงได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของ Central Bank Governance Group (CBGG)²¹ และสมาชิกในคณะทำงานย่อยภายใต้ Committee on Payments and Market Infrastructures (CPMI)²² ของธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements: BIS)

นอกจากนี้ ธปท. ยังมีบทบาทสำคัญในการผลักดันแนวคิดเรื่องกรอบการดำเนินนโยบายแบบผสมผสาน (Integrated Policy Framework: IPF) ผ่านทั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) และ BIS อย่างต่อเนื่อง เช่น ร่วมกับธนาคารกลางอินโดนีเซียจัดการประชุมเสวนาในหัวข้อ “Frameworks for Integrated Policy: Experiences and the Way Forward” เพื่อเป็นเวทีให้ผู้กำหนดนโยบายและองค์กรระหว่างประเทศได้หารือและแลกเปลี่ยนมุมมองประสบการณ์ รวมถึงถอดบทเรียนที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาและนำกรอบการดำเนินนโยบาย IPF ไปใช้ (operationalization) เพื่อดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน

²¹ Central Bank Governance Group (CBGG) ซึ่งหารือในหัวข้อที่เกี่ยวกับธรรมาภิบาลของธนาคารกลาง เพื่อยกระดับการดำเนินงานและนโยบายต่าง ๆ ของธนาคารกลางให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันมีสมาชิกประกอบด้วยผู้ว่าธนาคารกลาง 7 แห่ง ได้แก่ แอฟริกาใต้ อังกฤษ ยุโรป (ECB) นอร์เวย์ บราซิล เม็กซิโก และไทย ซึ่ง ธปท. ได้รับเชิญให้เป็นสมาชิก เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมอง ความรู้ และประสบการณ์ด้านธรรมาภิบาลของธนาคารกลาง

²² Committee on Payments and Market Infrastructures (CPMI) ปัจจุบันมีสมาชิกระดับผู้บริหารอาวุโสของธนาคารกลางจำนวน 28 ท่าน ทำหน้าที่ส่งเสริมความร่วมมือและผลักดันการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัย รักษาเสถียรภาพและมาตรฐานระบบการชำระเงินผ่านคณะทำงานย่อย อาทิ Working Group on Community of Practice ซึ่งแลกเปลี่ยนประสบการณ์และติดตามพัฒนาการและนวัตกรรมในระบบการชำระเงิน และ Working Group on Governance and Oversight ซึ่งส่งเสริมธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลการเชื่อมโยงระบบ Fast Payment System (FPS) ระหว่างประเทศ โดยมี ธปท. เข้าร่วมอยู่ในคณะทำงานย่อยทั้งสอง

2 \ การพัฒนาความร่วมมือทางการเงินในภูมิภาค (Regional Financial Cooperation)

1 \ การส่งเสริมการเงินที่ยั่งยืนในอาเซียน (Sustainable Financing in ASEAN)

ธปท. ในฐานะสมาชิกคณะทำงานอาวุโสเพื่อการรวมตัวทางการเงินของอาเซียน (Senior Level Committee on Financial Integration: SLC) ร่วมผลักดันความร่วมมือด้านการเงินเพื่อความยั่งยืนอย่างต่อเนื่องผ่านคณะทำงาน SLC Task Force on Sustainable Finance (SLC-TF) โดยมีงานสำคัญ ได้แก่ การพัฒนา ASEAN Taxonomy for Sustainable Finance ซึ่งได้มีการเผยแพร่ฉบับปรับปรุง (Version 2)²³ สู่สาธารณะเมื่อเดือนมีนาคม 2566 และการพัฒนา ASEAN Green Map เพื่อเป็นแบบแผนในการพัฒนาระบบนิเวศการเงินเพื่อความยั่งยืนสำหรับประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 4 ปี 2567

2 \ ความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงระบบการชำระเงิน (Payment Connectivity)

ธปท. ในฐานะประธานร่วมของคณะทำงานด้านระบบการชำระเงินของอาเซียน (Working Committee on Payment and Settlements System: WC-PSS) ผลักดันการเชื่อมโยงระบบชำระเงินระหว่างประเทศในภูมิภาคอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยในปี 2566 ธนาคารกลางเวียดนามเข้าร่วมเป็นภาคีเพิ่มเติมในบันทึกความเข้าใจความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินในภูมิภาค (Memorandum of Understanding on Cooperation in Regional Payment Connectivity: MOU RPC) ที่ริเริ่มโดยธนาคารกลางอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ ธปท. เมื่อปี 2565 ส่งผลให้ปัจจุบันมีสมาชิกจากอาเซียนทั้งสิ้น 6 ประเทศ โดย MOU ฉบับนี้จะส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการชำระเงินระหว่างประเทศให้รวดเร็ว ต้นทุนต่ำลง โปร่งใส และเข้าถึงผู้ใช้บริการได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทำให้ประชาชนและภาคธุรกิจทำธุรกรรมระหว่างประเทศในอาเซียนได้สะดวกมากขึ้น

คุณธนดล นุ่มนนท์ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน เป็นตัวแทน ธปท. ร่วมเป็นสักขีพยานในโอกาสที่ธนาคารกลางเวียดนามเข้าร่วมความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินในภูมิภาคอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2566 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ทำให้มีสมาชิกเป็นธนาคารกลางรวม 6 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และเวียดนาม

²³ ASEAN Taxonomy Version 1 ที่เผยแพร่เมื่อปี 2564 เป็นการวางกรอบการประเมิน 2 แบบได้แก่ (1) Fundamental Framework - การประเมินในเบื้องต้นในลักษณะ decision tree ซึ่งเหมาะสำหรับประเทศที่ยังมีข้อมูลไม่เพียงพอ และ (2) Plus Standard - การประเมินที่มีความละเอียดมากขึ้นในลักษณะ traffic light ซึ่งเหมาะสำหรับประเทศที่มีข้อมูลพร้อมกว่า โดยสำหรับ Version 2 มีการเพิ่มเติมรายละเอียดคำถามภายใต้ Foundation Framework และเงื่อนไขและตัวชี้วัดสำหรับภาคพลังงาน (1 ใน 6 focus sector) ภายใต้ Plus Standard รวมถึงการเพิ่มประเด็นอื่น ๆ เช่น แนวทางการเปลี่ยนผ่านธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับถ่านหิน (Coal Phase Out)

3 \ การมีส่วนร่วมในความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA)

ธปท. ร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลภาคการเงินของไทย²⁴ เข้าร่วมการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ (Comprehensive Economic Partnership Agreement: CEPA) ระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางการเงินและพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถสรุปผลการเจรจาในส่วนดังกล่าว ได้เมื่อเดือนกันยายน 2566 โดยทั้งสองฝ่ายยังอยู่ระหว่างหารือแนวทางการเปิดตลาดสินค้าระหว่างกัน

นอกจากนี้ ธปท. ยังเข้าร่วมการเจรจา FTA กับประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ได้แก่ FTA ไทย-ศรีลังกา ซึ่งสามารถสรุปผลการเจรจาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริการทางการเงิน และส่วนอื่น ๆ ได้เสร็จสิ้นเมื่อเดือนธันวาคม 2566 ขณะที่ ธปท. ยังอยู่ระหว่างการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเจรจา FTA ไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (European Free Trade Association: EFTA)²⁵ และ FTA อาเซียน-แคนาดา (ASEAN-Canada Free Trade Agreement: ACAFTA) ซึ่งตั้งเป้าจะสรุปผลการเจรจาให้ได้ภายในปี 2567 และ ปี 2568 ตามลำดับ

4 \ การส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่น

ธปท. ร่วมกับธนาคารกลางในภูมิภาคส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เพื่อเป็นทางเลือกแก่ผู้ประกอบการในการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1 \ การขยายความร่วมมือในกลไกการชำระเงิน สกุลริงกิต-บาท และรูเปีย-บาท

ธปท. ร่วมกับธนาคารกลางอินโดนีเซีย และธนาคารกลางมาเลเซีย จัดทำบันทึกความเข้าใจเพื่อส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมทวิภาคีระหว่างกัน เมื่อเดือนสิงหาคม 2566 ซึ่งใช้แทนบันทึกความเข้าใจฉบับเดิมที่ธนาคารกลางทั้ง 3 แห่งได้ลงนามไว้เมื่อเดือนสิงหาคม 2558 และเดือนธันวาคม 2559 บันทึกความเข้าใจฉบับใหม่นี้ขยายขอบเขตการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่น

ให้ครอบคลุมธุรกรรมระหว่างประเทศประเภทอื่นเพิ่มเติมจากการค้าและการลงทุนโดยตรง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เสริมสร้างเสถียรภาพของตลาดเงินในภูมิภาค และช่วยพัฒนาตลาดเงินสกุลท้องถิ่นของทั้ง 3 ประเทศ โดยจะสามารถเริ่มดำเนินการตามขอบเขตของการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นใหม่นี้ได้ในปี 2567

²⁴ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ก.ล.ต. และ คปภ.

²⁵ ประกอบด้วยสวีตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ และลิกเตนสไตน์

2 \ ความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา

ธปท. และธนาคารกลางมาเลเซียร่วมลงนามการจัดทำ ความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Bilateral Swap Agreement: BSA) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2566 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ช่วยแก้ปัญหาดุลการชำระเงิน หรือขาดสภาพคล่องของสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐในระยะสั้น ของทั้งสองประเทศ และ (2) สนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่น เพื่อการค้าการลงทุนระหว่างกัน วงเงินรวม 3 พันล้าน

ดอลลาร์สหรัฐ และรูปแบบ two-way swap ทั้งนี้ BSA ฉบับนี้นอกจากจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือทางการเงิน ในการป้องกันวิกฤตเศรษฐกิจแล้ว ยังจะช่วยส่งเสริมการค้า การลงทุนระหว่างสองประเทศ โดยช่วยเพิ่มความเชื่อมั่น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถชำระค่าสินค้าและ การลงทุนเป็นเงินสกุลท้องถิ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2566 Ms. Nor Shamsiah Mohd Yunus ผู้ว่าการธนาคารกลางมาเลเซียร่วมลงนามกับ ดร.เศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ ผู้ว่าการ ธปท. จัดทำความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถชำระค่าสินค้าและ การลงทุนเป็นเงินสกุลท้องถิ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต

การสร้างองค์ความรู้ และเครือข่ายนักวิชาการ

ธปท. ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้และเครือข่ายนักวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายทั้งจาก ธปท. และหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและการวิเคราะห์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับภาคเอกชน ซึ่งช่วยสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปปรับใช้ได้จริง ทั้งนี้ ในปี 2566 สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ (PIER) และสายงานต่าง ๆ ใน ธปท. ร่วมกับเครือข่ายพันธมิตรทางวิชาการภายนอก ดำเนินงานดังต่อไปนี้

1 \ การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้

PIER และสายงานต่าง ๆ ของ ธปท. เผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิจัยทั้งภายในและภายนอก ธปท. ผ่านช่องทางต่าง ๆ กว่า 100 ชิ้น ทั้งในรูปแบบบทความวิจัยฉบับเต็ม (PIER Discussion Paper) บทความวิจัยฉบับย่อ (aBRIDGED) บทความขนาดสั้นผ่าน PIER Blog คอลัมน์เศรษฐศาสตร์เข้า “ท่า” ของสำนักข่าวออนไลน์ไทยพับลิก้า บทความที่ตีพิมพ์ในคอลัมน์แรงสี่เบี้ย หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ รวมถึงคอลัมน์บางขุนพรหมชวนคิด หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

นอกจากนี้ PIER ยังจัดให้มีเวทีสำหรับนักวิจัยในการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าต่อสื่อมวลชน (research brief) เพื่อสื่อสารผลการวิจัยเรื่องต่าง ๆ สู่สาธารณะ อาทิ เรื่อง “ถอดบทเรียนการพักหนี้เกษตรกรไทย : ควรทำตรงจุดชั่วคราว และคำนึงถึงวินัยลูกหนี้ เพื่อช่วยแก้หนี้ อย่างยั่งยืน” เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบมาตรการแก้ปัญหาหนี้เกษตรกรอย่างยั่งยืน เรื่อง “การพัฒนาทุนมนุษย์ในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์” เพื่อให้บทเรียนจากโครงการ

อบรมครูและผู้ปกครองต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย และเรื่อง “ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเดียวไม่ได้ แล้วต้องปรับตัวอย่างไรจึงจะอยู่รอด?” เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้กลไกทางการเงินเพื่อสนับสนุนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

PIER ยังให้ทุนสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ แก่นักวิจัยไทยภายนอกอย่างต่อเนื่อง (รวม 8 ทุน ในปี 2566) เพื่อสนับสนุนงานวิจัยที่มีคุณภาพ และสร้างองค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ให้กับวงการวิชาการระดับประเทศ รวมถึงเพื่อตอบโจทย์ในการดำเนินนโยบายของ ธปท. และของประเทศโดยรวม โดยตัวอย่างงานวิจัยที่ได้รับทุนในปีนี้อาทิ งานวิจัยการกระจายรายได้ของแรงงานไทย การคาดการณ์เงินเฟ้อด้วยข้อความจากสื่อออนไลน์ การศึกษาผลกระทบต่อผลิตภาพจากการใช้ ChatGPT โดยใช้การทดลองทางเศรษฐศาสตร์ และความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลและการเข้าถึงสวัสดิการสาธารณะของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความเปราะบาง

2 \ การสร้างเวทีวิชาการระดับประเทศ

PIER จัดงานสัมมนาทางวิชาการประจำปี (BOT Symposium) ภายใต้หัวข้อ “คน-The Economics of Well-Being” โดยนำเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของคนในไทย ตั้งแต่วัยเด็ก วัยทำงาน จนถึงวัยชรา ผ่านการเรียบเรียงและสื่อสารงานวิจัยให้เข้าใจง่าย เข้าถึงสาธารณชน และนำไปปรับใช้ได้จริง นอกจากนี้ ทุก ๆ ปี PIER ยังจัดงาน PIER Research Workshop ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความเห็นในเชิงวิชาการอย่างเข้มข้น และสร้างเครือข่ายวิชาการ โดยในปีนี้มีนักวิชาการเข้าร่วมทั้งจากสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภายใน ธปท. กว่า 63 คน โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัยคุณภาพสูง 9 บทความ

PIER จัดงานสัมมนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบของ PIER Research Seminar จาก นักวิชาการไทยและต่างประเทศ และ Research Exchange รวม 12 ครั้ง เพื่อเป็นเวทีนำเสนอผลงานทางวิชาการ สนับสนุน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในงานวิจัย และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเศรษฐศาสตร์และผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอก ธปท. นอกจากนี้ ยังจัดงานสัมมนาวิชาการ Macro-Finance Research Workshop เพื่อสร้าง เวทีแลกเปลี่ยนระหว่างนักวิชาการในสาขาเศรษฐศาสตร์มหภาคและการเงิน โดยงานวิจัยที่ได้นำเสนอครอบคลุม ทั้งเรื่องความเชื่อมโยงของตลาดทุนไทยและโลก ความมั่งคั่งของมหาเศรษฐีกับการเติบโตของเศรษฐกิจ รวมถึงผลกระทบต่อ บริษัทไทยจากความไม่แน่นอนทางการเมืองและอัตราแลกเปลี่ยน

การเสวนาบนเวทีงานสัมมนาทางวิชาการประจำปี 2566 ภายใต้หัวข้อ “คน-The Economics of Well-Being”

สแกนเพื่อรับชมคลิปวิดีโอ
BOT Symposium 2023

โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรอย่างยั่งยืน เป็นความร่วมมือระหว่าง ธ.ก.ส. ธปท. และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ โดยมี PIER เป็นตัวกลาง และการลงพื้นที่เพื่อทำความเข้าใจปัญหาหนี้สินของเกษตรกรร่วมกับหน่วยงานภายนอก

3 \ การสร้างเครือข่ายทางวิชาการระหว่างนักวิชาการ และเชื่อมต่อนักวิชาการกับผู้ดำเนินนโยบาย

PIER สร้างเครือข่ายทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยนับตั้งแต่ก่อตั้งในปี 2558 มีนักวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และสาขาที่เกี่ยวข้องจากสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย องค์การภาครัฐ และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตและนำเสนอผลงานวิจัย รวมถึงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจำนวนกว่า 335 คน พร้อมกันนี้ ยังได้มุ่งขยายเครือข่ายนักวิชาการในต่างประเทศให้กว้างขวางขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีโครงการวิจัยร่วมกับนักวิชาการจากมหาวิทยาลัย Harvard, MIT และนักวิจัยจาก J-PAL Southeast Asia นอกจากนี้ PIER ยังเป็น 1 ใน 11 สถาบันวิจัยในเครือข่ายของโครงการ Harvard Center for International Development's Global Internship Program ที่มีการส่งนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย Harvard 3 คน ร่วมฝึกงานด้านการวิจัยที่ PIER เป็นเวลา 8 สัปดาห์ และยังมีนักศึกษาฝึกงานจากมหาวิทยาลัย Columbia และมหาวิทยาลัย Chicago อีกแห่งละคน เป็นการสร้างเครือข่ายนักวิจัยและสร้างความสนใจในโจทย์วิจัยของไทยแก่นักวิชาการในต่างประเทศ

นอกจากนี้ PIER ยังมีส่วนสำคัญในการผลักดันโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธปท. และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ โดยมี PIER เป็นตัวกลางในการเชื่อมต่อนักดำเนินนโยบายเข้ากับนักวิจัย เพื่อให้เกิดการออกแบบนโยบายที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของงานวิจัยและผลักดันการแก้หนี้ใน 5 ด้าน คือ (1) การสร้างฐานข้อมูลเกษตรกรและบูรณาการองค์ความรู้ (2) การแก้หนี้เก่าให้เกษตรกรลดและปลดหนี้ได้ (3) การปล่อยหนี้ใหม่อย่างยั่งยืน ทั้งถึง และตอบโจทย์ (4) การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและความรู้เท่าทันทางการเงิน และ (5) การเพิ่มรายได้และศักยภาพของครัวเรือนเกษตรกรหนึ่งในงานสำคัญที่สำเร็จล่วงแล้วภายใต้โครงการ คือ การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรไทยร่วมกับอีก 14 หน่วยงานภาครัฐ โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญของประเทศเข้าด้วยกันในรายครัวเรือนเพื่อให้สามารถสะท้อนสถานะหนี้และศักยภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรได้อย่างต่อเนื่อง อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาที่จะนำไปสู่การออกแบบนโยบายที่สามารถแก้ปัญหานี้ได้อย่างแท้จริง อีกทั้ง PIER ยังมีบทบาทในการนำผลการศึกษามาตรการพักหนี้เกษตรกรไปสร้างความตระหนักรู้กับทั้งนักวิชาการ ภาครัฐ สาธารณชน และสื่อในวงกว้าง เพื่อผลักดันให้มีการอภิปรายสาธารณะอย่างสร้างสรรค์ ตลอดถึงการออกแบบมาตรการพักหนี้ที่มีประสิทธิภาพกว่าในอดีต

เสริมความเข้มแข็ง
ภายในองค์กร

การบริหารทรัพยากรบุคคล และพัฒนาองค์กร

1 องค์กรและบุคลากรปรับตัว เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

1 \ การบริหารทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร

ธปท. เตรียมความพร้อมองค์กรและพนักงานเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยวางกลยุทธ์ด้านบุคลากร (people strategy) ที่ครอบคลุมทั้งการสรรหา การพัฒนาบุคลากร การบริหารผลงาน การปรับโครงสร้างและวางแผนกำลังคน การปรับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม (engagement) การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี และการดูแลสุขภาพกายใจ

2 \ การสรรหาและการพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันและการทำงานในอนาคต

ธปท. มีการสรรหาเชิงรุก (active recruitment) เพื่อเปิดรับผู้มีศักยภาพที่พร้อมรับความท้าทายมาร่วมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน โดยมุ่งสรรหาพนักงานเพื่อรองรับทิศทางการดำเนินงานในอนาคต ซึ่งเน้นงานด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และกระบวนการดิจิทัล อาทิ การจัดกิจกรรม BOT Open House การสร้างเครือข่ายกับสมาคมนักเรียนไทยในต่างประเทศ การเข้าร่วม job fair และจัดกิจกรรม campus visit ในสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายกับมหาวิทยาลัย พร้อมคณาจารย์ นิสิต นักศึกษา โดยมีตัวแทนของสายงานร่วมให้คำแนะนำเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ธปท. รายละเอียดตำแหน่งงาน พร้อมแลกเปลี่ยนมุมมองและแบ่งปันประสบการณ์การทำงานที่ ธปท. ด้วย

นอกจากนี้ ยังประชาสัมพันธ์การรับสมัครงานที่สะท้อนเอกลักษณ์และคุณค่าของ ธปท. ผ่าน BOT Career page และช่องทางสื่อสังคมใน Facebook ธปท.

และ LinkedIn เพื่อเพิ่มการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้ดำเนินโครงการนักศึกษาฝึกงานเพื่อเปิดโอกาสให้นิสิต นักศึกษาได้เรียนรู้และรับประสบการณ์จากการฝึกงานจริง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานในอนาคตต่อไป

นอกจากการสรรหาบุคลากรใหม่แล้ว ธปท. ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเดิมให้มีทักษะที่จำเป็นต่องานในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ดังนี้

(1) การพัฒนาผู้นำที่จะต้องนำพาองค์กรให้ทำงานตามพันธกิจได้ในอนาคต (future leader) อาทิ หลักสูตร IT for non-IT Executives และหลักสูตร Executive Development Program

(2) การพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในอนาคต (future workforce) โดยเฉพาะด้านดิจิทัลและด้านข้อมูล รวมถึงความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สำคัญ เช่น โรงเรียนด้านการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน

(3) การเร่งกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มพนักงานศักยภาพ (talent) และผู้รับช่วงงานต่อ (successor) ตามแผนพัฒนาเฉพาะบุคคล (Individual Development Program: IDP)

(4) การจัด Onboarding Program สำหรับกลุ่มพนักงานและผู้บริหารใหม่ นอกจากนี้ ได้จัดทำหลักสูตรที่ให้ความรู้ในด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ อาทิ หลักสูตร Regulatory Impact Assessment (RIA) หลักสูตรพัฒนาทักษะเร่งด่วนระยะสั้น และหลักสูตรการพัฒนาทักษะในการ feedback ของผู้บริหารเพื่อให้สามารถใช้การ feedback สร้างแรงจูงใจและวางแผนพัฒนาพนักงานให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น

3 \ การเปลี่ยนระบบการบริหารผลงาน (Performance Management System: PMS) เพื่อจูงใจให้พนักงานพัฒนาตนเองและทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

ในการยกระดับผลงานของพนักงานและองค์กร โดยสร้างแรงจูงใจให้เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมถึงการใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการขับเคลื่อนงานให้สำเร็จ ธปท. ปรับเปลี่ยนระบบการบริหารผลงานที่จะช่วยให้ (1) การตั้งเป้าหมายงานสอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร และมีคุณภาพ (คือ เป้าหมายที่ชัดเจน วัดได้ ทำได้จริง สอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร และมีกำหนดเวลาที่แน่นอน) ผ่านการหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าและผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อตกลงความคาดหวังและสมรรถนะที่ต้องการเพื่อให้การทำงานสัมฤทธิ์ผล (2) การติดตามและประเมินผลงาน โดยเน้นการนำเป้าหมายงานมาใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง (evidence based) และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาตนเองของพนักงาน โดยวางแผนร่วมกันกับหัวหน้า และ (3) การให้ feedback อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของพนักงาน โดยสะท้อนจุดที่ต้องปรับปรุงและเสริมสร้างสมรรถนะให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ ระบบการบริหารผลงานใหม่นี้จะเริ่มใช้ตั้งแต่ปี 2567

4 \ การปรับโครงสร้างและวางแผนกำลังคนที่พร้อมรองรับงานในอนาคต

ธปท. ปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานในระยะข้างหน้า โดยเน้นที่การเพิ่มพลังขับเคลื่อนจากการสอดประสานของงานที่มีลักษณะคล้ายกัน ทั้งนี้ โครงสร้างที่ปรับแล้วเสร็จและมีผลในปี 2566 ประกอบด้วย

(1) งานด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน โดยรวมศูนย์งานคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินและงานให้ความรู้ทางการเงิน ให้สามารถดูแลผู้ใช้บริการได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่การสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินของประชาชน การดูแลให้ผู้ประกอบธุรกิจทางการเงินให้บริการอย่างเป็นธรรม และการดูแลเรื่องร้องเรียน รวมทั้งปรับบทบาทของฝ่ายพัฒนาการกำกับระบบสถาบันการเงินให้ทำหน้าที่พัฒนาเครื่องมือ บุคลากร และกระบวนการด้านการกำกับตรวจสอบเพื่อให้ ธปท. พร้อมสำหรับงานด้านนี้ในอนาคต

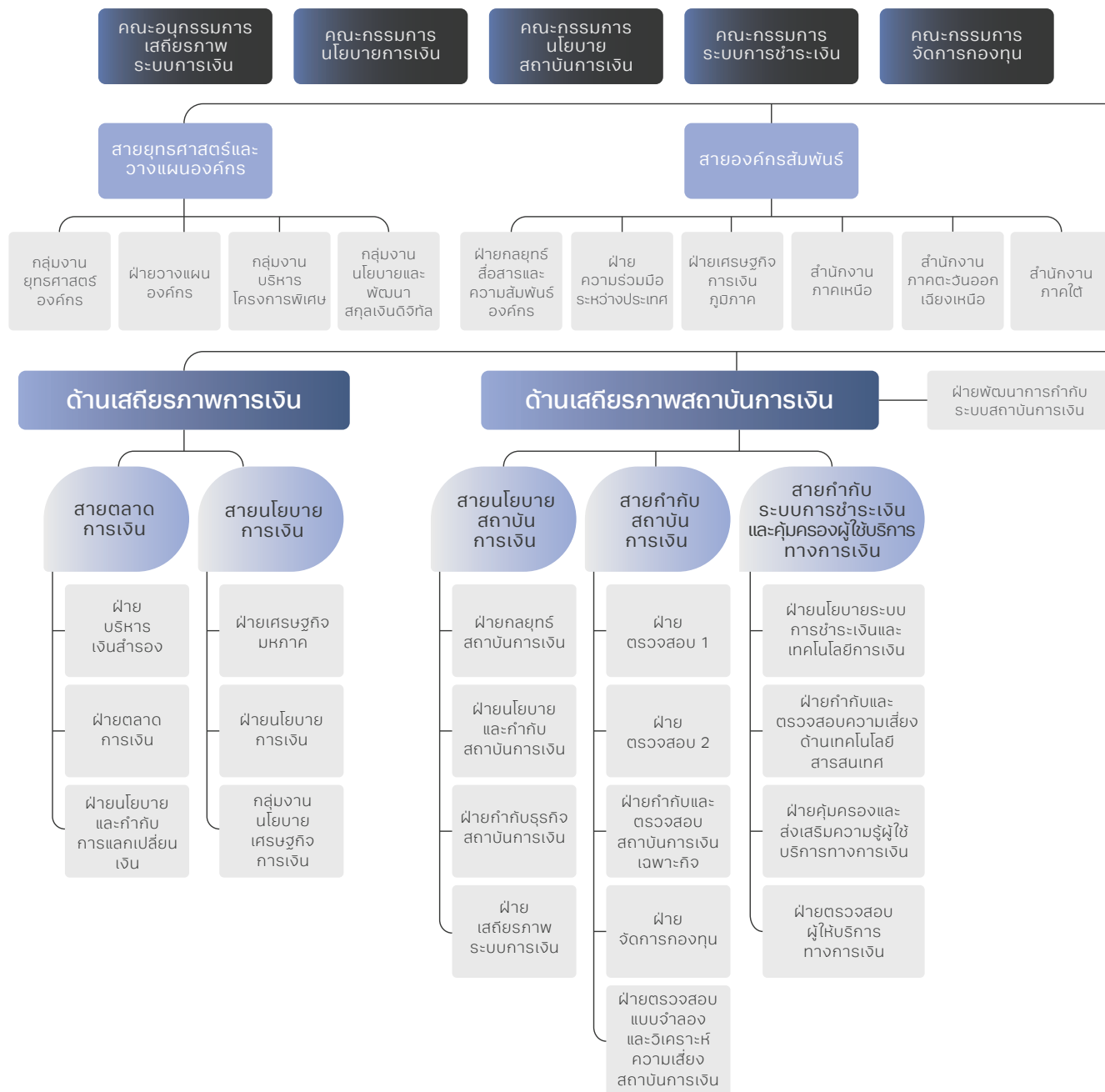
(2) งานด้านองค์กรสัมพันธ์และงานกลยุทธ์ศูนย์การเรียนรู้ โดยรวมศูนย์เพื่อยกระดับให้ศูนย์การเรียนรู้ตอบสนองต่อกลยุทธ์การสร้างสัมพันธ์กับสาธารณชน (stakeholder engagement) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

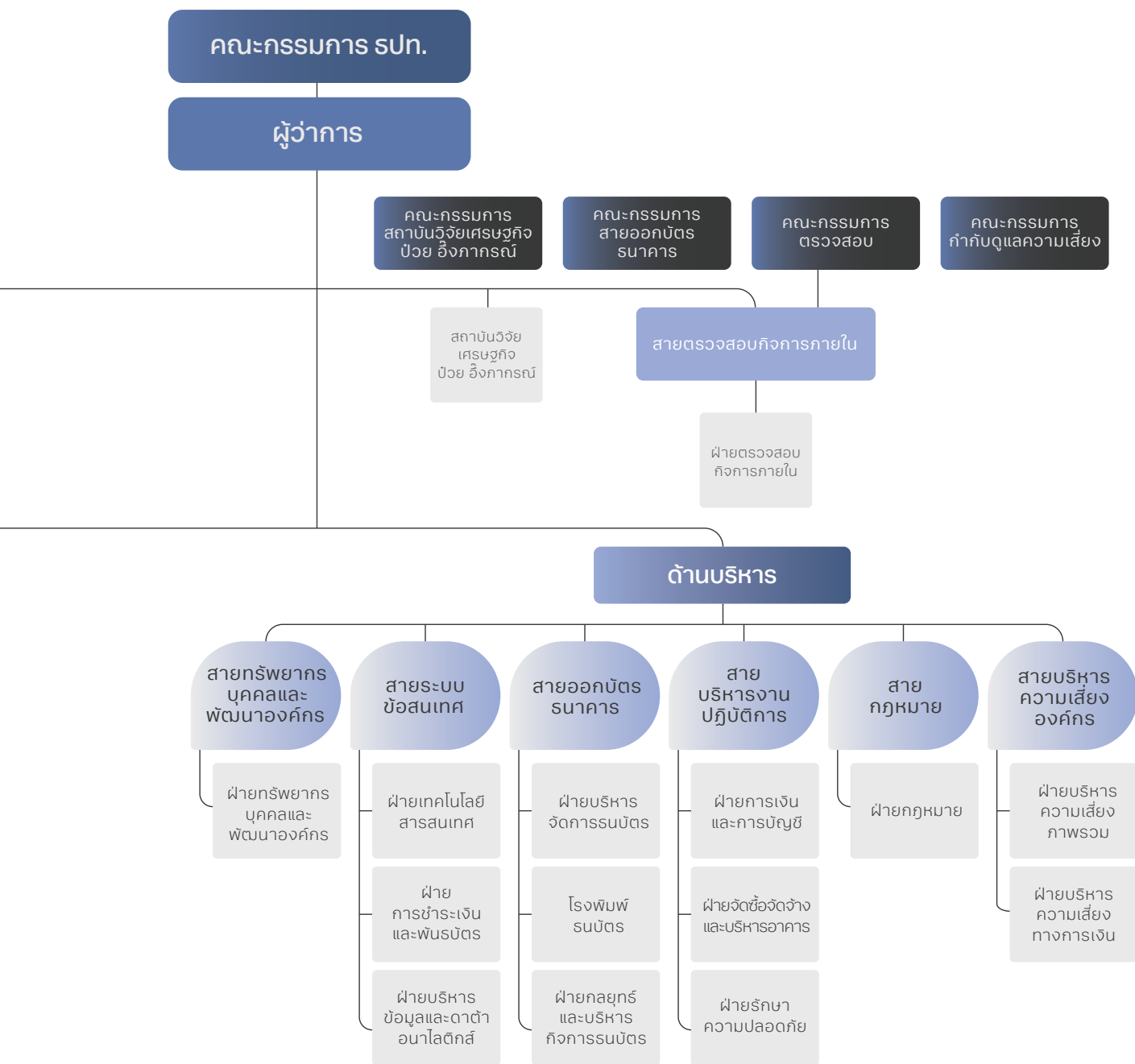
(3) งานด้านจัดซื้อจัดจ้างและงานบริหารอาคาร โดยรวมศูนย์เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ และทำให้การทำงานมีมาตรฐานเดียวกัน

ในปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างส่วนงานอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการขับเคลื่อนพันธกิจขององค์กร ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี 2567

ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566

— หมายถึง สายการบังคับบัญชาโดยตรง

ธปท. วางแผนกำลังคน (strategic staffing) เพื่อให้มีพนักงานที่มีทักษะของงานในอนาคตอย่างเพียงพอทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพิจารณาถึงงานที่สอดคล้องกับบริบทในอนาคต พร้อมออกแบบกระบวนการและวิธีการทำงาน รวมถึงวางแผนบริหารอัตรากำลังอย่างเหมาะสม เช่น การจัดสรรกำลังคนเสริมในงานสำคัญ การสรรหาบุคลากรได้อย่างต่อเนื่อง และการให้ทุนการศึกษาโดยเน้นสาขา

ที่ตอบโจทย์งานในอนาคต ตลอดจนมีแนวทางการพัฒนาพนักงาน (re-skill/up-skill) ที่เหมาะสม โดยได้เริ่มดำเนินการในฝ่ายงานนำร่อง (pilot project) แล้ว ได้แก่ ฝ่ายนโยบายและกำกับดูแลการเงิน และฝ่ายคุ้มครองและตรวจสอบบริการทางการเงิน และมีแผนดำเนินการให้แล้วเสร็จทั้งองค์กรภายในปี 2567

ดร.รุ่ง มัลลิกะมาส
รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร ดูแลเรื่องการปรับ
โครงสร้างองค์กรให้รองรับบริบทใหม่

5 \ การปรับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อทำให้องค์กรคล่องตัวขึ้น

ในปี 2566 ธปท. พัฒนาระบบ Oracle Human Capital Management (Oracle HCM) เพื่อใช้สนับสนุนการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างครบวงจร ซึ่งจะพร้อมให้พนักงานใช้งานในเดือนมกราคม 2567 โดยระบบใหม่นี้จะรวมศูนย์เชื่อมโยงข้อมูลและระบบงานด้านทรัพยากรมนุษย์

ไว้ในที่เดียว ซึ่งจะทำให้พนักงานใช้งานได้สะดวกมากขึ้น รวมถึงช่วยให้ผู้บริหารและฝ่ายทรัพยากรบุคคลสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการบริหารจัดการ รวมถึงออกแบบนโยบายต่าง ๆ ในการดูแลพนักงานได้ดีขึ้น

6 \ การสร้างการมีส่วนร่วม การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และการดูแลสุขภาพกายใจของพนักงาน

ธปท. ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการดูแลพนักงานให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพ มีกำลังกายและกำลังใจที่ดีในการทำงาน จึงจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การจัด leadership and culture session สำหรับผู้บริหารใหม่ โดยผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรม และจุดประกายการทำงาน และการบริหารบุคลากรของผู้บริหารใหม่

การจัดประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาหารือร่วม (กปร.) สัญจร ไปยังสำนักงานภาคและสายออกบัตรธนาคาร เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของทุกส่วนงาน และรับฟัง

ความเห็นเพื่อนพนักงานในการปรับปรุงงานด้านการดูแลพนักงานของ ธปท. รวมทั้งได้สื่อสารไปยังคณะ Change Champions เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในองค์กร (สคส.) ของสายงานต่าง ๆ เพื่อให้ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดการสร้างสัมพันธ์และการเปิดใจในฝ่ายงาน

นอกจากนี้ ธปท. ยังสื่อสารกับพนักงานเพื่อแจ้งข่าวสารกิจกรรมกับพนักงานอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม อีกทั้งยังมีการสื่อสารนโยบายสำคัญเกี่ยวกับการประเมินผลและบทบาทของหัวหน้างานที่ ธปท. ให้ความสำคัญ

การกำกับดูแลข้อมูล

ธปท. ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการใช้ข้อมูล (data governance) ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูลและปกป้องรักษาสิทธิความเป็นส่วนตัวของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมาโดยตลอด ในปี 2566 ธปท. ทบทวนและปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลข้อมูล รวมถึงนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับรูปแบบการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ธปท. ยังปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล และส่งเสริมให้พนักงานตระหนักรู้ถึงความสำคัญในการจัดการข้อมูลอย่างถูกต้องและปลอดภัย รวมทั้งยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลข้อมูลส่วนบุคคล โดยศึกษาและพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลกระทบด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Impact Assessment: DPIA) เพื่อยกระดับการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลจากกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อมูลที่ ธปท. จัดเก็บถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน และได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมตลอดวงจรชีวิตของข้อมูล ไม่เกิดการละเมิดด้านข้อมูลซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความไว้วางใจของสาธารณชนและผู้ให้ข้อมูลแก่ ธปท.

กรอบการดำเนินงานนโยบายการเงิน
ของธนาคารแห่งประเทศไทย
MONETARY POLICY FRAMEWORK

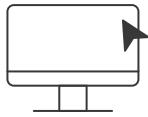
เครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงิน
MONETARY POLICY INSTRUMENTS

CORE
VALUE

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

PRINCIPLES FOR
FINANCIAL INSTITUTIONS

แนวทางและเป้าหมายการพัฒนา
ระบบสถาบันการเงิน
PRINCIPLES FOR
FINANCIAL INSTITUTIONS DEVELOPMENT

การบริหารจัดการเทคโนโลยี และระบบสารสนเทศ

ธปท. เร่งปรับแนวคิดและวิธีการทำงานให้เท่าทันโลกยุคใหม่ โดยยกระดับการใช้งานเทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจของ ธปท. ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างทันการณ์ นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ปรับเพิ่มความเสถียรและปลอดภัยของการใช้เทคโนโลยี รวมถึงปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของระบบไอทีให้พร้อมรับมือความท้าทายใหม่ในระยะ 3-5 ปี ข้างหน้า และประหยัดพลังงานมากขึ้นตามแนวคิด ESG ที่ ธปท. ให้ความสำคัญ

1 ขยายศักยภาพของ ธปท. ด้วยเทคโนโลยีและข้อมูล เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล ตาม BOT Technology Strategy and Roadmap

ในปี 2566 ธปท. จัดทำ BOT Technology Strategy and Roadmap (2567-2569) เพื่อเป็นกรอบแนวทางการนำเทคโนโลยีและข้อมูลมายกระดับแนวคิดและวิธีการทำงานของ ธปท. สาระสำคัญของ Roadmap นี้คือการมุ่งเน้นให้พนักงานนำข้อมูล เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปฏิรูปการทำงาน โดยมีเป้าหมายให้ ธปท. มุ่งสู่การเป็นธนาคารกลางดิจิทัลที่สามารถใช้เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า เต็มประสิทธิภาพ และปลอดภัยในระยะ 3-5 ปี เพื่อบรรลุพันธกิจภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

Roadmap ดังกล่าวจะดำเนินการใน 3 มิติ ได้แก่ (1) ด้านเทคโนโลยีและข้อมูลที่ทันสมัย เสถียร ปลอดภัย ประหยัดพลังงาน และพร้อมรองรับโจทย์ใหม่ทางธุรกิจที่ท้าทายมากขึ้น (2) ด้านกระบวนการและการกำกับดูแลที่เพิ่มการกำกับดูแลอย่างเข้มข้น โปร่งใส เพื่อให้มั่นใจว่าได้พิจารณาประยุกต์ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีที่ streamlined คุ้มค่า และเป็นมาตรฐาน ผ่านการเห็นชอบจากผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนงาน และ (3) ด้านการพัฒนาพนักงาน มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการประยุกต์ใช้เครื่องมือและข้อมูลเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน และร่วมกันขับเคลื่อนพันธกิจของ ธปท. ให้สำเร็จ

2 \ เสริมศักยภาพการขับเคลื่อนงานด้วยแพลตฟอร์มมาตรฐาน ที่เข้าถึงง่าย ปลอดภัย และพร้อมรองรับความท้าทายทางธุรกิจใหม่

ธปท. เล็งเห็นประโยชน์ของการสื่อสารข้อมูลกับประชาชนผ่านช่องทางดิจิทัลที่ตอบโจทย์ประชาชนหลากหลายกลุ่มมากขึ้น โดยได้พัฒนา เว็บไซต์ของ ธปท. บนแพลตฟอร์มใหม่ และเริ่มใช้งานเมื่อเดือนสิงหาคม 2566 นอกจากนี้ ยังอยู่ระหว่างการรวมศูนย์ให้บริการติดต่อสอบถามและร้องเรียนบนแพลตฟอร์มการให้บริการใหม่ (service management platform) ที่มีมาตรฐานระดับสากล ให้บริการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และประชาชนสามารถติดตามสถานะคำขอหรือเรื่องร้องเรียนได้ตลอดเวลา

สำหรับการกิจหลักและงานภายในองค์กร ธปท. อยู่ระหว่างทยอยประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มมาตรฐานในอีกหลายด้าน เช่น งานกำกับตรวจสอบ (supervision, GRC) งานบริหารบุคลากร (HR Platform) งานบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP) รวมทั้งได้เร่งศึกษาประยุกต์ใช้ Generative AI เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานของ ธปท. ด้วย

3 \ เพิ่มความแข็งแกร่งในด้านความเสถียรและมั่นคงปลอดภัยเทียบเท่าองค์กรชั้นนำ

ธปท. ขยายโครงสร้างพื้นฐานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมทั้งเพิ่มความแข็งแกร่งในการดูแลความมั่นคงปลอดภัยในทุกมิติ เพื่อให้การให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และรองรับปริมาณการใช้งานที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี 2566 ธปท. เน้นการขยายพื้นที่ระบบการจัดการข้อมูลของ ธปท. ให้รองรับข้อมูลรูปแบบใหม่ที่ ธปท. ใช้ในการกำกับดูแล เพื่อให้การวิเคราะห์และกำหนดนโยบายต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องกับการเปลี่ยนผ่านของโลกการเงินยุคใหม่ นอกจากนี้ ยังขยายพื้นที่และประสิทธิภาพระบบการสำรองข้อมูลสำคัญเพื่อให้ ธปท.

พร้อมให้บริการแม้ในภาวะวิกฤต ตลอดจนเพิ่มการดูแลความมั่นคงปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของผู้ใช้บริการ พนักงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ธปท. อยู่ระหว่างเตรียมการยกระดับความมั่นคงปลอดภัยตามกรอบ Zero Trust Architecture โดยจะกำหนดเป็นแผนดำเนินการตามระดับความเสี่ยงในระยะต่อไป ทั้งนี้ ผลการประเมินจากหน่วยงานอิสระชี้ว่า การดูแลและบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. ในภาพรวมมีความเข้มแข็งในระดับแนวหน้า ทดเทียมธนาคารกลางชั้นนำในกลุ่มเอเชียแปซิฟิก

4 \ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลของ ธปท.

ธปท. ใช้ความรู้และข้อมูลเป็นฐานสำคัญในการประเมินภาวะเศรษฐกิจการเงินและกำหนดนโยบายที่เหมาะสมเพื่อดูแลเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศด้วยบริบททางเศรษฐกิจและตลาดการเงินในปัจจุบันที่มีความไม่แน่นอนสูง ประกอบกับมีพัฒนาการใหม่ ๆ ด้านดิจิทัลเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การบริหารจัดการข้อมูลของ ธปท. ต้องพร้อมรับกับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอด

ในปี 2566 ธปท. จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านข้อมูล (BOT Data Strategy) ระยะ 3 ปี (2567-2569) เพื่อสนับสนุนการเป็นองค์กรที่ใช้ข้อมูลขับเคลื่อนการกำหนดและดำเนินนโยบายให้เกิดประสิทธิผล (data-driven organization) และสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณชนถึงการให้ความสำคัญในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และการจัดการดูแลข้อมูลที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล โดยแผน

ยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลให้ความสำคัญกับประเด็น ดังนี้

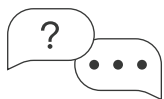
- (1) การยกระดับศักยภาพในการใช้ประโยชน์ข้อมูล โดยนำเทคโนโลยีด้านข้อมูลสมัยใหม่มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการและใช้งานข้อมูล ควบคู่ไปกับการพัฒนาพนักงานให้มีทักษะความรู้เพียงพอ สามารถนำเครื่องมือใหม่ ๆ มาใช้งานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) การจัดหาข้อมูลให้เพียงพอรองรับการดำเนินงานตามพันธกิจของ ธปท. ในโลกยุคใหม่ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดเก็บข้อมูลและไม่สร้างภาระแก่ผู้ให้ข้อมูลเกินความจำเป็น
- (3) ทบทวนและพัฒนาแนวทางการกำกับดูแลข้อมูลของ ธปท. ให้เท่าทันมาตรฐานสากล และมีกลไกสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

5 \ โครงการปฏิบัติการรายงานข้อมูลของสถาบันการเงิน

ธปท. ดำเนินงานโครงการปฏิบัติการรายงานข้อมูลของสถาบันการเงินสำหรับข้อมูลสินเชื่อ (RDT credit) ต่อเนื่องจากปี 2565 โดยในปี 2566 ธนาคารพาณิชย์เริ่มรายงานข้อมูลมายัง ธปท. ตั้งแต่งวดกรกฎาคม 2566 ภายใต้ข้อตกลงร่วมกันว่าจะเริ่มรายงานอย่างช้าสุดคือ งวดตุลาคม 2566 ในช่วงแรกของการรายงานข้อมูล จะเน้นการทำความเข้าใจข้อมูล การแปลผลข้อมูลที่ ธปท. ได้รับให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของแต่ละสถาบันการเงิน การตรวจสอบคุณภาพข้อมูลและความสอดคล้องกับข้อมูลที่ ธปท. ได้รับอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงการออกแบบเรื่องการนำเอาข้อมูล RDT credit ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งภายในและภายนอก ธปท.

ในการนี้ ธปท. จัด workshop ร่วมกับธนาคารพาณิชย์ เพื่อหารือแนวทางและรูปแบบข้อมูลที่ ธปท. จะประมวลผลและส่งข้อมูลกลับให้สถาบันการเงินภายใต้กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลของ ธปท. (data giveback) เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างหารือเพื่อแบ่งปันข้อมูล RDT credit กับหน่วยงานกำกับดูแลอื่น และพิจารณาเพิ่มมิติข้อมูลที่เผยแพร่เพื่อให้สาธารณชนใช้ข้อมูลได้ในวงกว้าง

ช่วงปลายปี 2566 โครงการ RDT credit ได้เริ่มขยายการดำเนินการไปยังบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อ หรือมีธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อในไทย โดยมีกำหนดเริ่มให้รายงานข้อมูลกลางปี 2568

Regulatory Impact Assessment

ธปท. ยังนำหลักการ Regulatory Impact Assessment (RIA) หรือหลักการ “คิดรอบ ตอบได้” มาใช้อย่างต่อเนื่องและเข้มข้นมากขึ้น เพื่อให้การออกนโยบาย หลักเกณฑ์ และการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่ตระหนักถึงความจำเป็น มีการประเมินผลกระทบอย่างรอบด้าน ลดภาระผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยในปี 2566 ธปท. ได้ดำเนินการ ดังนี้

1\ บทวนและปรับปรุง หลักเกณฑ์เพื่อรองรับภูมิทัศน์ ทางการเงินในอนาคต

ธปท. เห็นชอบหลักการในการขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ โดยขยายให้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business) และขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจ Venture Capital ให้ยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามภูมิทัศน์ภาคการเงินของ ธปท. ที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมและการกำกับดูแลความเสี่ยงเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้บริบทที่เหมาะสมกับประเทศไทย ทั้งนี้ จะมีการประกาศหลักเกณฑ์และมีผลบังคับใช้ในปี 2567

2\ บทวนและปรับปรุง หลักเกณฑ์เพื่อลดภาระ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ธปท. ผ่อนคลายเกณฑ์เพื่อสนับสนุนความง่ายในการประกอบธุรกิจ (ease of doing business) แก่นิติบุคคล หรือบุคคลที่ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (non-resident) เช่น ลดขั้นตอนและเอกสารในการทำธุรกรรมของ non-resident ที่ลงทุนในหลักทรัพย์ไทย และขยายคุณสมบัติผู้สมัครโครงการ Non-resident Qualified Company (NRQC) ให้รวมถึงธุรกิจชำระเงิน

นอกจากนี้ ธปท. ยังลด ละ เลิก หลักเกณฑ์ที่เข้มงวดเกินจำเป็น ซ้ำซ้อน หรือไม่ชัดเจน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ได้แก่ การปรับปรุงคำถาม-คำตอบเกี่ยวกับ (1) การสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ กรณีที่มีข้อจำกัดด้านต้นทุนหรือบุคลากรจนไม่สามารถแยกหน่วยงานสอบทานได้ (2) การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต เพื่อปรับให้ยืดหยุ่นขึ้นสำหรับการจัดจำนองสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยลำดับถัดไปที่มีผลเสมือนการจัดจำนองลำดับที่ 1 (3) การจัดชั้นและกันเงินสำรอง เพื่อปรับให้การจัดชั้นยืดหยุ่นขึ้นสำหรับกรณีลูกหนี้ธุรกิจที่มีบัญชีสินเชื่อกับสถาบันการเงินแห่งใดแห่งหนึ่งหลายบัญชี โดยที่แต่ละบัญชีมีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกัน และ (4) การลดภาระสถาบันการเงินในการรายงาน อาทิ การปรับให้สถาบันการเงินสามารถเลือกนำเสนอแบบรายงานความเสี่ยงภายในของธนาคารพาณิชย์ (internal liquidity gap) แทนแบบรายงานมาตรฐานที่ ธปท. กำหนด (standard liquidity gap) ได้

3\

ประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย ที่ สปท. รับผิดชอบ

ธปท. มีหน้าที่ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตาม พรบ. หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายให้ตรงตามวัตถุประสงค์และพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป โดยในปี 2566 ธปท. ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์กฎหมายแล้วเสร็จจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ (1) พรก. บริษัทยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2541 (2) พรบ. การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545 และ (3) พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564

นอกจากนี้ ปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างการประเมินผลสัมฤทธิ์กฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน โดยจะนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินโครงการ RIA รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบธุรกิจ หน่วยงานของรัฐ และสถาบันการเงินหรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในช่วงระหว่างวันที่ 29 กันยายน 2566 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2566 มาประกอบการพิจารณาประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายดังกล่าวต่อไป

4\

นำหลักการ “คิดรอบ ตอบได้” มาประยุกต์ใช้กับการ ดำเนินงานภายในองค์กร

ธปท. นำหลักการ “คิดรอบ ตอบได้” หรือ RIA มาปรับใช้ในการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ (1) การกลั่นกรองงบประมาณที่เข้มข้นมากขึ้น ผ่านกระบวนการประเมินความคุ้มค่า (Value for Money: VfM) และการทำ RIA & Lean process ก่อนการลงทุน (2) การจัดทำแนวทางในการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite) สำหรับใช้เป็นกรอบในการทำงานและจัดสรรทรัพยากรที่รองรับบริบทที่เปลี่ยนไปและตอบโจทย์การดำเนินงานของ ธปท. ในอนาคต และ (3) กระบวนการกลั่นกรองด้านข้อมูลที่คำนึงถึงต้นทุนและประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้ที่ผ่านการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน

BOX 7 | ธปท. กับยุทธศาสตร์ เพื่อรับมืออนาคต

ภายใต้บริบททางเศรษฐกิจการเงินของไทยที่ ธปท. ปรับแนวทางการทำงานจากเดิมที่มุ่งเน้นแก้ปัญหาระยะสั้นในช่วงวิกฤตโควิด 19 ไปสู่การเสริมสร้างความยืดหยุ่นทนทาน (resiliency) ให้ระบบเศรษฐกิจการเงินไทยสามารถรับมือกับความไม่แน่นอนได้ ขณะเดียวกันก็ต้องรับประกันด้วยว่า ธปท. จะมีความพร้อมขับเคลื่อนพันธกิจในระยะข้างหน้าได้

จึงมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ธปท. ฉบับปี 2567-2569 เพื่อกำหนดแนวทางการทำหน้าที่ของ ธปท. ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยพิจารณาปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจการเงินไทยในระยะ 3-5 ปีข้างหน้า ได้แก่

ปัจจัยภายในประเทศ	ปัจจัยภายนอกประเทศ
แผลเป็นทางเศรษฐกิจหลังวิกฤตโควิด 19 ที่อาจยังมีเหลืออยู่ในภาคแรงงาน ภาคธุรกิจ และการผลิต รวมถึงปัญหาหนี้ครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับสูง	ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเข้าสู่โลกยุคดิจิทัล ทำให้โครงสร้างการผลิตและการแข่งขัน รูปแบบการทำธุรกิจ รวมถึงบริการทางการเงินเปลี่ยนแปลงไป สร้างความท้าทายในการกำกับตรวจสอบ การติดตามภาวะและประเมินแนวโน้มเศรษฐกิจ และการติดตามธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ
การก้าวเข้าสู่ภาวะสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของนโยบายการเงินและการคลัง รวมถึงการบริหารบุคลากรของ ธปท. ในระยะข้างหน้า	กระแสความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ที่เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อเศรษฐกิจไทย และทำให้ปัจจัยต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป เช่น ค่านิยมของผู้บริโภคและนักลงทุน กฎเกณฑ์และนโยบายของทางการ รวมถึงนโยบายการค้าระหว่างประเทศ
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบการเงิน และบทบาทของผู้เล่น ผู้ให้บริการรายใหม่ที่หลากหลายยิ่งขึ้น ซึ่งบางส่วนไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐ อาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างระบบการเงิน สร้างความผันผวนในตลาดการเงินและการลงทุน รวมทั้งทำให้การดูแลติดตามความเสี่ยงทางการเงินทำได้ยากขึ้น	ความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการค้า ความต้องการสินทรัพย์ ราคาสินทรัพย์ และทิศทางการอัตราแลกเปลี่ยน

แผนยุทธศาสตร์ ธปท. ฉบับใหม่ให้ความสำคัญกับการผลักดัน 3 เรื่องหลัก ได้แก่

1 \ การเสริมสร้างความยืดหยุ่นทนทานแก่เศรษฐกิจ (Shifting Focus to Resiliency)

ธปท. มุ่งหวังให้เศรษฐกิจไทยไม่เพียงแต่มั่นคงเข้มแข็ง ยังต้องยืดหยุ่นเพียงพอ
ปรับตัวรับมือกับความไม่แน่นอนได้ โดยมุ่งเน้น 3 เรื่องได้แก่

(1) การผสมผสานการใช้เครื่องมือเชิงนโยบายต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบริบททางเศรษฐกิจ เพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน รวมถึงพัฒนาการกำกับตรวจสอบผู้ให้บริการทางการเงิน โดยการยกระดับองค์ความรู้ ปรับแนวทาง และวิธีการกำกับตรวจสอบให้เป็นแบบต่อเนื่องเต็มรูปแบบ รวมถึงพัฒนาเครื่องมือที่ทันสมัย เช่น supervisory technology และนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ติดตามความเสี่ยงในเชิงลึกอย่างรอบด้าน เพื่อให้กำกับดูแลได้อย่างเท่าทัน และช่วยประเมินภัยต่อเสถียรภาพระบบการเงินได้ต่อเนื่อง

(2) การสร้างภูมิคุ้มกันให้ภาคธุรกิจและประชาชนด้วยการสร้างกันชนและเพิ่มทางเลือกให้พร้อมรองรับความผันผวนในอนาคต เช่น เร่งแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนในเชิงรุกและยกระดับมาตรการป้องกันและกลไกการแก้ปัญหาภัยทุจริตทางการเงินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงกฎเกณฑ์กำกับดูแลสถาบันการเงินและควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อให้ผู้ให้บริการทางการเงินและผู้ประกอบการสามารถปรับตัวและบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างเครื่องมือรองรับการทำธุรกรรมที่หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกให้ภาคธุรกิจและประชาชนเลือกใช้บริการ

(3) การสร้างโอกาสใหม่ในการเติบโตจากทั้งกระแสดิจิทัลและความยั่งยืน เช่น เปิดกว้างให้ผู้ให้บริการกลุ่มต่าง ๆ เข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม และเป็นธรรม (Open Infrastructure) เปิดกว้างให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล (Open Data) เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินและนำไปสู่การพัฒนาบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการได้ดีขึ้น เปิดกว้างในการแข่งขันให้ผู้เล่นทั้งรายเดิมและรายใหม่เข้ามาให้บริการและพัฒนานวัตกรรมทางการเงิน (Open Competition) เพื่อตอบโจทย์ลูกค้าและลดช่องว่างการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยเฉพาะลูกค้ารายย่อยและ SMEs ตลอดจนการวาง 5 รากฐานสำคัญ เพื่อสนับสนุนให้ภาคการเงินไทยพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนภาคธุรกิจให้เปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมได้

2 \ การยกระดับศักยภาพองค์กร (Transforming)

ธปท. มุ่งเตรียมการด้านบุคลากรให้เพียงพอและมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำภารกิจในอนาคต โดยพนักงานมีแรงจูงใจในการสร้างผลงานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้หน้าที่พร้อมขับเคลื่อนองค์กรโดยไม่ขาดช่วง นอกจากนี้ ธปท. ยังให้ความสำคัญกับการยกระดับศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเพื่อสนับสนุนการทำพันธกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงมีกระบวนการขับเคลื่อน กลั่นกรอง และติดตาม “งาน เงิน คน” แบบบูรณาการ เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ขององค์กรภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

3 \ การสื่อสาร รับฟัง เรียนรู้ และประสานความร่วมมือกับภายนอก (Open & Engaged)

เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นที่มีต่อ ธปท. โดยใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายและสื่อสารไปในทิศทางเดียวกัน (One BOT) รวมทั้งเสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อร่วมมือขับเคลื่อนนโยบายที่เกี่ยวข้องกันให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงแนวทางการทำงานที่พร้อมรับฟังและเรียนรู้จากภายนอกมากขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่องานของ ธปท.

ยุทธศาสตร์ ธปท.
ปี 2567-2569

